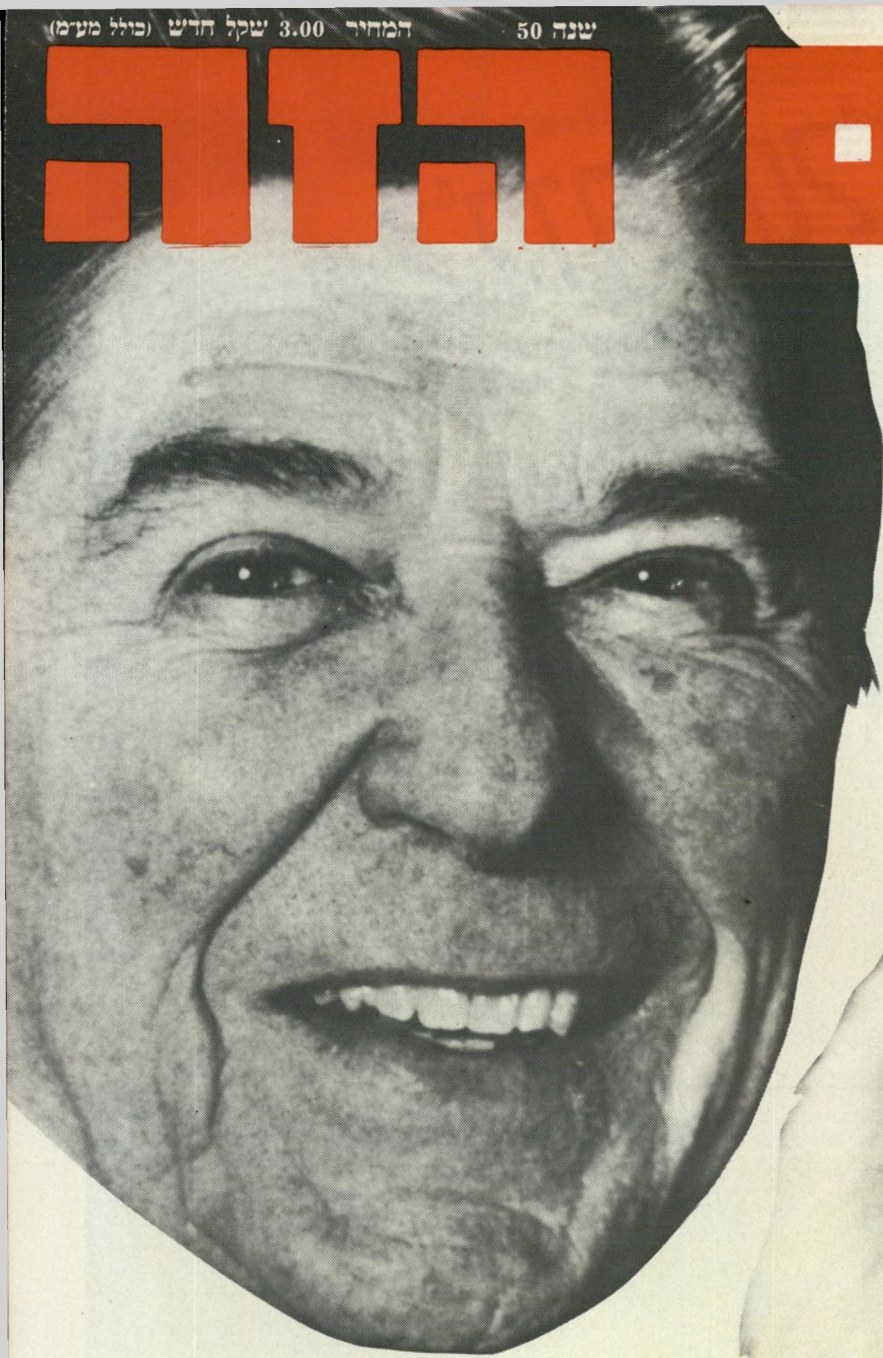

העולם הזה

אחרי מובארק — רגן

אחרי רגן — מה?

ראש

הממשלה

המעופף

לגוף שלך מגיע תנובה

אלורה חיון

מגישת "שעת כושר"

דליקט-עז - יוגורט אמיתי מחלב עיזים טהור, לאניני הטעם.
יוגורט הבלקן - יוגורט אמיתי מחלב כבשים.
לבנה - גבינת לבנה מחלב צאן - המעדן המזרחי הנודע - באריזה ביתית. טעים, אותנטי ומוכן להגשה.
לגוף שלך מגיע תנובה.

תנובה מחדשת ללא הרף את מבחר מוצרי ומעדני החלב שאת אוהבת, החשובים כל כך לגוף שלך.

טבעגורט - יוגורט עם גרנולה טבעית, הנותן לגופך הרגשה קלה וטובה כל היום.

נורית - גבינה לבנה רכה, לבחירתך ב-5%, 9% שומן, או כחוושה.

תנובה

מ-א

אישה השנה תשמ"ז

עוד הצעות של קוראים לזהות אישה השנה. שיופיע על שער העולם הזה בגיליון ראש-השנה, עמוד שבועיים. קורט ולדהיים: הוא איש השנה תשמ"ז. תזכורת ליהודים השוכחים מה אהנו מחפשים כאן, במדינת ישראל.

אין לנו מה לחפש במקום אחר, כי שם, לפחות מה שנוגע לנו, אין דין ואין דין.

מרים ארלמן, תל-אביב

אני סומך במאה אחוז על העולם הזה, שיבחר את האיש הנכון (הנכון, לא הטוב), הלא הוא שימרון פרס. ולא בזכות מעשיו בשנת תשמ"ז, כמו בזכות מה שהוא הכין לנו לשנת תשמ"ז. כנראה מתוך דאגה, הראויה למחקר פסיכר

לוגי, הוא החליט לשמור על תדמית אמינותו בכל מחיר והוא יעביר, כמה ימים אחר ראש-השנה, את שריטת השילטון לליכוד.

ועל זה אפשר רק לומר אמינות-שימרון. אבל מה חטא עם ישראל?

גד פלס, תל-אביב
ככא לב אני מציע את זבולון המר. בחירתו למועמד המפל"ל, כנציגים בממשלה, מהווה סמל להקצנה הימנית (וכדי לא לפגוע בחמר אישית, אותו אני דווקא מחבב בזכות הופעתו הנעימה, אני נמנע מלכתוב והמטורפת) שפשתה בצניבור ועליה, כפי שההיסטוריה מלמדת אותנו, עוד שלם ביוקר.

שושנה בין החוחים

על הצטרפותה האפשרית של שושנה ארבל-אלמולינו לממשלה. במקומו של שר-הבריאות המתפטר (השבון נפש" העולם הזה 10.9.86).

אפילו הלא-אשכנזים, המייצגים, אגב, יותר ממחצית אוכלוסיית המדינה, כבר זכו לייצוג של ממש בממשלת ישראל: 25% מכלל השרים בממשלת פרס (בה נותרו, אחרי פיטורי יצחק מודעי, 24 שרים) והלא הם רודי לוי, משה ניסים, משה קצב, יצחק נבון, משה שחל והרב יצחק פרץ.

ואם זה כך, אז לא מגיע ייצוג הולם לנשים. שגם הן מהוות יותר ממחצית אוכלוסיית המדינה? הלא זאת בושה וחרפה שעד עכשיו, משך 38 שנות היות ממשלה בישראל, שירתו בה רק שלוש נשים (ולא חס ושלום ברזמנית אלא בזו אחר זו, ברווחיזמו די גדולים: גולדה מאיר, שולמית אלוני (משך תקופה קצרה בממשלת רבין) ושרה ורורן). אז לא מגיע לשושנה ארבל-אלמולינו? שלא לדבר כבר על זה שבחינה האישי, כפי שהוא מתקדם מחשבוני-הנפש שלה, היא תשפר את תדמית הממשלה, בבחינת שושנה בין החוחים.

נהג אדום בכביש אדום

עוד על הסיבות לתאונות-הדרכים (מכתבים" העולם הזה 27.8.86).

לדעתי, האשם היחיד בתאונות-הדרכים הוא הנהג, מיזגו והמנטליות; בהם הוא נוהג ברכב ובהם הוא מתייחס אל הנהגים האחרים, שותפיו לש מרש בכביש. ושלל יספור לי סיפורים על מזגנים, כבישים אדומים, מזג-אוויר וכו'.

אם נהג נוסע בכביש אשדור-אשקלון אחרי משאית הנוסעת במהירות נמוכה, ואין לנהג סבלנות לחכות חמש, עשר ואולי 15 דקות עד אשר הכביש יתפנה והראות תהיה מירבית והוא יוצא לעקיפה בלתי-מבוקרת וגורם לתאונה, אין ספק שלמרות שהכביש מוגדר ככביש אדום, הנהג הוא הרבה יותר אדום מאשר הכביש.

יוסי אבנר, חיפה

לגופו של עניין

על חנוך לוין, כאיש התרבות וכאיש פרטי (העולם הזה 10.9.86).

מה שאני אוהב בהעולם הזה זה היושר העיתונאי שלו. כל דבר מרווח לגופו של עניין, צורך לדווח על הנשים בחייו של חנוך לוין, מרווחים — כלי מורא, כלי משוא-פנים, ואם יש צורך, באותו גיליון, לומר את שבחו של לוין בפניו, אומרים. כפי שדף חדש סיים את סקירתו האוהדת-מאוד על ספרו האחרון של לוין: הוא אחר היוצרים המקוריים והחשובים ביותר בתרבותנו כיום". מאירא להמן, בתיים

אילי פאת, מאת

עוד על הסיכונים בהשתתפות בממ"ש שלת אחדות לאומית. כפי שבוטאו (המשך בעמוד 4)

כתבת השער הקדמי:

לשחק אותה

תצלומים, מיקרופונים, ראיונות, הכ"רזות — אלכסנדריה, וושינגטון, ועידה בינלאומית. לפני כמה שבועות פוטר אחד השרים מפני שטען כי שימרון פרס "ראש ממשלה מעופף". היום זה כבר לא נשמע כעלבון. מה מריץ את פרס — ואיזה נוצות הוא עוטה לאחרונה?

כתבת השער האחורי:

קול הרימון

אחד מעובדי ניסה לרצוח את איציק קול (בתצלום) והשליך עליו רימון, מפני שפוטר מהעבודה. חבריו של התוקף, שניסה השבוע להתאבד, טוענים שהכל התחיל בגלל האשה שחיה עם קול. הנתקף מכחיש — טוען שהמדובר ב"מאפיה" — ו"האשה שותקת במיקלחת".

הסקר והבדיחה

סקר דעת-הקהל שנעשה בגדה המערבית ובעזה מוכיח הרבה דברים ידועים, אבל גם מפרץ כמה אגדות של השילטון. בין השאר: האופציה הירדנית היא בדיחה, שתומכים בה רק כמה זקנים, והפלסטינים האוטנטיים נים של שימרון פרס לא היו ולא נבראו.

החזית המיזרחית

המלך חוסיין אינו מעוניין בבעיות של מובארק או בחלומות של פרס. יש לו דא"ות אחרות לגמרי: רוחו של האיית-אללה — המאיימת לפלוש לתחומו מהמיזרח.

אורי (לא)

כוכב עליון

"אני לא כוכב, כוכבים יש רק בשמיים" מוחה שחקן הכדורגל אורי מלמיליאן בראיון עם העולם הזה. אבל בירושלים רצים אחריו אוהדים ברחוב, מבקשים חתימות וסוגרים לו כיצד השיג את ההווה החדש שלו עם ביתר? כיצד הוא מקיים מיצות ומגיע למיגרש בשבת?

רופאים קטלניים

עשרות חולים בשנה מתים בגלל רשלנות של הרופאים שטיפלו בהם. והמימסר הרפואי מטיח תמיד את החקירה. דעתו של הד"ר יולי נדלמן: דרוש מבקר-רפואה בל-תיתלות, שיוגן רק על הציבור, ולא על הרופאים!

לילות רטובים

הזמרת ישראלה קריבושי (בתצלום) נק"לעה למרכז של דוקרוב שמפניה, כאשר חברתה אורנה דץ התיזה אלוהול על מעצב השיער שלה, במסיבת פתיחה למסיפרה חדשה. מה רטובים הלילות בכנען.

מיקרה סויה

שני הצדדים של המטבע: רפי סויה שינה מן היסוד את רוחו של שרות-בתי-הסוהר. אבל גם התנהג בשרות כמו סולטאן מיזרחי בממלכתו. איזה משני הצדדים חשוב יותר? השר הממונה, חיים בר-לב, יודע ונותן לסויה גיבוי מותנה, ובלבד שיחזור למיטת הקפדה על הנהלים.

אבא בסיבוב שני

הדס יעקובי (בתצ"לום עם אביה) עדיין לא מודעת לכך: כשהיא תהיה בת 22, אביה יתקרב ל-70. גד יעקובי עושה חשבון נפש חושפני וגלוי לב על הסיבוב השני בחייו, ומדבר על הדברים האינטימיים ביותר. חוץ מזה, הוא גם רוצה להיות ראש-ממשלה.

הרצח בגליל:

שיחזור מצולם

העולם הזה מביא את התצלומים מהשיחזור המישטרי של הריגת נהג דרור בירי בעלה, אורי. "אני רוצה שהמושפחה תראה תמונות אלה ותחליט בעצמה" פרץ החשוד בבכי מר למר"אה השיחזור המוסרט.

האשם — תמיד?

האשם תמיד — החגיגה נמשכת, ואת מקומה של האי-נחת המתמשכת תופסות עכשיו

האימה והבושה: כוכב התרבות והבידור החדש של ישראל שנת 1986.

ספינת האהבה:

עניין של ביזנס

אסף רובין — משורר לעת מצוא. מתווך קרקעות מעת לעת. מארגן תחרויות יופי לנשים שמנות ויועץ לחדש — החליט להתיישר מעיסקי ספינת-האהבה. בינתיים הסתבך עם רווקות זועמות — המועצות כי רומי.

רחל המרחלת מרווחת:

מלי לנגרצקי לימדה את נחמה מוסיף איך לע"שות זאת — למצוא גברים יותר ויותר צעירי רים • מלי סיני (בתצ"לום) כבר בחודש החמישי, אך לה ולאריק עדיין אין דירה • עדיה מאירצק מקבלת מיכ"תבי אהבה מהכלא • הסיפור ההולנדי של עוסרה זילברמן ומוטי איזניר • סוף טוב אצל סמי אלקולומבר, אצל אשתו לואט וגם אצל מוני • איך קיבלו רינה ותמי רמון גרין קארד? • איך שידכה אמא לאה את ליאת סלומון לשלום רמו.

המדורים הקבועים

- מכתבים — נשיא, נכד של נשיא
- איגרת העורך — המבורגר
- הגדון — מה הלאה
- במדינה — כמה זה עלה
- תשקף — העורכים האורחים
- נסעו לשוא
- בלי הרדמה — דרוש מבקר-רפואה
- אנשים — העקרונות של הנשיא
- מה הם אומרים — אין כל פסול
- בעיסוק בדיאטה
- חשבון נפש — גד יעקובי
- שרים ושרים

תשבצות — נופח נשמתו במיבנה

- רעוע (4 אותיות)
- גם זה וגם זה — אמא בחצי מישרה
- לילות ישראל — מסיבת השמפניה
- המיספרים והמספר
- יומן אישי — בקבוק ערק מהבישוף
- ראיון — עם אורי מלמיליאן
- כוכב ביתר ירושלים
- הדרוסקים — אופק עולה במזל בתולה
- דף חדש — על מרסל פרוסט
- רחל המרחלת — הוא לקח את הדלת, היא לקחה את הידית
- קולנוע — טאנגו אחרון בארגנטינה
- שידור — חם מדי באולפן

טכנולוגיות מתקדמות. תעשיות העתיד. תיחכום. מיחשוב. כל אלה הן מילות צופן המנסות בחללנו. אבל כאשר זה נוגע לחיי יומיום, לא רובים ולא יער.

עד לפני שנדרשתיים היו בעיות אימים עם הכנת משכורותיהם של המורים. המחשב של משרד החינוך לא היה מסוגל להתגבר על הבעיה וזה בשיטה שהכנת משכורות היא אחת מאופני הניצול הפשוטים ביותר של מחשב.

השבוע גיליתי כי ברמות עוד יותר פשוטות של השימוש במחשב, מדינת ישראל כושלת. המדובר בנושא רשיונות הנהיגה.

כאשר ראיתי ברשיון שלי שמועד תוקפו עומד לפוג וטרם קיבלתי הודעת חידוש, מהרתי לאחת משלושות משרד החינוך (בגניית הערכה בצפון תל-אביב) ומה נדרמתי לראות עשרות ממתנים בתור, כשכולם בעיה וזהו הבעיה שלי.

כשהגעתי, אחר שעה, לדלפק, הנפיקה לי הפקידה, ברוח טובה, רשיון זמני לחודשיים. היתה תקלה במחשב בחולון (מרכז משרד החינוך). היא הסבירה לי, והודעות חידוש רבות לא נשלחו. תוך חודשיים תקבל את ההודעה, היא הרגיעה אותי.

מה יש להוסיף לסיפור לא-מצחיק זה, חוץ מהתאריך: ספטמבר 1986!

אשר מלכי, תל-אביב

פיספוס של שנתיים

על טיבה של המפה האסטרונומית שנמסרה לרמטכ"ל, משה לוי (העולם הזה 3.9.86).

על שולחני של הרמטכ"ל מונחת מפה אסטרונומית לא נכונה של צה"ל. (האסטרונום הירושלמי) אליצור קדושי פשוט התעלם מכך שב-28 במאי 1948 (היום בו החליטה הממשלה הזמנית על הקמת צה"ל) היה שוויקין כפול. זה פיספוס של שנתיים!

מכיוון שקדושי עוסק גם בגנרולוגיה, בקפה ובשאר מיני לחשים, תמנה באיון מן השיטות הוא משתמש כדי להסיק כמה מחזיוני, שהתבררו כנכונים בכל זאת.

דבר אחד בטוח: מהמפה הלא-נכונה שערך קדושי אי אפשר בשום אופן להסיק חיוניים אלה.

יצחק שטרקמן, תל-אביב

תפריט מארוקאי

שרהדואר היהודי של מארוקו לא היה היהודי היחיד שמילא לפני 25 שנה תפקיד בכיר בממלכה המגרבית. ועל כך יכלו קוראי העולם הזה ללמוד ממדור המיכתבים למערכת. וכך כתב, בתגובה על כתבה בעיתון, קורא אחד מנצרת. עטאללה מנצור (כיום כתב בכיר של היומון הארץ). בגליון העולם הזה, ש' הופיע השבוע לפני 25 שנה:

קראתי בעניין את הכתבה המאלפת בדבר מינויו של היהודי כיהורש כמנהל משרד הביטחון בממלכה המגרבית, היא מארוקו (העולם הזה 11.9.61) והדבר הזכיר לי שיחה מלפני שנה שקיימתי עם מאיר טולדנו, נציגה של אותה ממלכה בוועידת פירנצה (מיפגש לקידום הש' לום, 1960).

בין השאר שוחחנו על מצב יהודי אותה ארץ ומידת האיומן שנותנים בהם, ועל האפשרויות הפתוחות בפניהם. טי' לדנו נטל מעל שולחן מלון גרנד הוטל מדרטין את התפריט ודשם משך רקות מספר עשרות שמות: שרהדואר, מנכ"ל משרד הביטחון, מנהל צי הסוחר, מנהל רשות הפוסט, מנהל המכון הגיאוגרפי, ראש לשכת שרהפנים ועוד ועוד. בטרם אסיים את שיחתי המעניינת עם טולדנו, הרגשתי בנפשי להודות לו. הוא ענה: "להיפך, אני מודה לך. הרי העניינים האלה חשובים לשני עמינו".

וזאת אמר כיהודי, אורח מדינה ערבית, לי, הערבי, אורח מדינת ישראל.

(המשך מעמוד 3)

במעשה התרנגולות והחזיר (מכ"ב תב"ס", העולם הזה 10.9.86).

המשל המאלף, אותו הביאה הקוראה אייזון, כיצד שיתוף פעולה בין תרנגולת לחזיר להספקת קותלי חזיר בכיזים לאנגלים הרעבים עלול להביא לחיסול החזיר (והנמשל מובן מאליו). חיוב אותי לפשפש במקורותינו, אולי כדי להרגיע כמעט את הקוראה אייזון.

וכך מצאתי (במישניות): "הצועק לשעבר, הרי זו תפילת-שווא. כיצד? היתה אשתו מעוברת, ואמר יה רצון שתלד אשתי וכו', הרי זו תפילת-שווא (כי הלא מין העובר כבר קבוע).

"היה בא בדרך ושמע קול צווחה בעיר, ואמר יה רצון שלא יהיו אלה בני-יבתי, הרי זו תפילת-שווא."

ועל כך מעיר הפרשן הגאון של המישה, רבי עובדיה מברטנורה: דמאי הוזה, הוזה (מכיוון שמה שהיה, היה) או בלשונימינו: אילי פאת, מאת.

נשיאים, בנים ונכדים

עוד על נשיאים אמריקאיים (העולם הזה 23.7.86 ואילך).

הרשו לי לתרום תרומה נוספת להשכלת המ' עוניינים בהיסטוריה האמריקאית: אכן, המיקרה של ג'ון אדאמס ובנו ג'ון קווינס אדאמס הוא המיקרה היחיד בהיסטוריה האמריקאית בו הגיעו אב (ואחרי כמה שנים) בנו לכס הנשיאות.

אבל יש עוד מיקרה יוצא-דופן, מעניין לא פחות ויחיד מסוגו גם הוא. זה המיקרה של סב ונכדו שזכו בנשיאות. הסב הוא ויליאם הנרי האריסון, נשיאה התשיעי של ארצות-הברית והנכד הוא בנימין האריסון, נשיאה ה-23 (1889-1893).

אגב, האריסון-הסב הוא גם הנשיא הראשון שמת תוך כרי תקופת כהונתו והוא גם הנשיא שכיהן את תקופת הכהונה הקצרה ביותר בתולדות ארצות-הברית (30 יום). כי האריסון נפטר תודש ימים אחר השבעתו לתפקיד.

רחל בייקר, קליוולנד, אוהיו, ארצות-הברית

כחול זה לא ירוק

על הדגל של קאמרון (מכתבים", העולם הזה 3.9.86).

זה נכון שצבעי הדגל של קאמרון (ירוק, אדום, צהוב) הם ציבועי האחרות האפריקאיות ולכן גם מצויות עוד כתרסר ארצות אפריקאיות המשי תמשות בצבעים אלה בדגליות. אבל לבני קאמרון יש הסבר נוסף לצבעים של דיגלם: ירוק — זכר ליערות שבדרום המדינה; צהוב — זכר לערבה השחונה שבצפון והאדום — קשר הדמים בין שני חלקי המדינה.

עד כמה שאני זוכר, משתמשים בשלושה צבעים אלה בדגליות, בין השאר, גם גאנה, גינאה, דאהומי, מאל, סנגל ורואנדה.

אבל עם צ'אר קרה דבר מעניין: כאשר היא קיבלה את עצמאותה (ב'1960) ביקשה גם היא להשתמש בשלושה צבעים אלה. אבל אז גילתה כי ליותר מדי מדינות שכנות יש דגל כזה, והצ'ארים החליטו על מוצא של כבוד: הם פשוט החליפו את הפס הירוק בפס כחול, ולכן דיגלה של צ'אר התלת-ציבעוני הוא כחול-צהוב-אדום.

דני זלוטניק, תל-אביב

אלוף, אבל לא אולימפי

על כישוריו של נשיא פינלנד המנוח (תמרוקים", העולם הזה 3.9.86).

אהורו קקונן, נשיאה המנוח של פינלנד, לא היה רק אלוף המהלכים על חבל רק (בין הרוסים למערב). מאז ומתמיד ידע להשתמש הטוב ברגליו. עוד הרכב שנים לפני שהגיע לכסאו הרם היה אלוף ארצו בקפיצה לגובה. בשנת 1924, בגיל 23, הוא קבע את השיא הפיני בקפיצה לגובה: 1.84 מטר.

אגון צוקרקנדרל, רמת-השרון

● והשיא האולימפי, שנקבע אותה שנה באולימפיאדת פאריס, היה 1.95 מטר.

טכנולוגיה מתקדמת לאחור

על מחדלי המחשב של משרד-התחבורה.

קליא י'י.

הבית חשפה בשנים 1968-1977 כ-30 אלף מטבעות, ובהם שלושה מטמונים של דינריות. אף אחד מהם לא הועבר לאגף. לא הועבר אף מטבע אחד מ-3000 המטבעות שמצאה מישלחת החפירות ברובע היהודי בירושלים, ומ-6000 המטבעות מקיסריה, ועוד רבים אחרים.

ועוד: "הביקורת העלתה מיקרים, שמישלחות חפירה מכרו עתיקות, השאלו השאלות-קבע שמשמעותן היתה מכירה..."

העולם הזה אינו נוהג לפרסם מימצאים אם

העולם הזה (4.5.77)
4011 מטבעות נעלמו

אין בידו הזכחות חותכות לנכונותם. שיוכלו לעמוד במבחן מישפטי. במיקרים הנדירים שבהם מסתבר כי הראיות בדינו אינן מספיקות להוכחה, אנהו רגילים להתנצל. אך אין הדבר אומר שהגילוי עצמו אינו נכון. הוא אומר רק שנראה לנו כי אין בדינו הזכחות מספיקות.

פרשה זו מראה שוב כי במיקרים כאלה מסתבר לא פעם, לאחר-מכן, כי הגילוי המקורי היה נכון.

כיליה

מיד שניה

מאיר שזל עמד נתונותו בטלוויזיה על הצורה החופשית שבה התכבדו כמה עיתונים משולחנו של העולם הזה, כאשר העתיקו במלואה כתבה של העולם הזה משנת 1973 על גיתת איוראלוב, הנאשמת עתה ברצח בעלה באגם.

כל העיתונים ציינו שהכתבה נלקחה מהעולם הזה, מלבר מעריב, שהעתיק את כולה כיצירה פרטית שלו.

מינה זה של העתקת כתבות מהעולם הזה הפך לאחרונה למינה עיתונאי מקובל. בשבוע שעבר, למשל, העתיקו כמה עיתונים כלשונה את הכתבה של דן כ'אמון. שפורסמה בהעולם הזה לפני 33 שנים, על השתתפותו הקצרה בסרט חשמלית ושמה תשוקה.

במוסף תל-אביב של ידיעות אחרונות באה לפני שבועיים אחת עמלי שחק, והגישה תחקיר גדול על מחלקת ההשתלות של בית-החולים תל-השומר. היא שכחה לציין שכל התחקיר שלה מבוסס על אחד הסקופים הגדולים של העולם הזה (12.12.84): הפרשה שבה סחב הר"ר ברונו סגל כיליה שהיתה מוכנה להשתלה, כשהפך שהחולה שכב על שולחן-הניתוחים. כך הפך הסקופ הבלעדי הזה נחלתה הפרטית של הגנבת שחק. השחק הוא, כידוע, ציפור האוכלת כל דבר.

העולם הזה גא לעיתים קרובות ככור תרות שלו. אחרות מהן נכנסו לצמיתות לאזור הלשון העברית.

לפני זמן עלה על רעתנו כי שמתיהם של (ובלון) המר ויוסף) בורג מצטרפים למילה "המבורגר". לפני שנה חצי מצאנו הודמנות להשתמש בציוריהן, והכתבנו בו כתבה על ההתפתחות הפנימית במפר"ל.

בשבוע שעבר המציא זאב (פרקש), הקריק' טוריסט של הארץ, איור לכותרת זו. חבל שהארץ לא ראה לנכון לציין את המקור. אני מניח שזה לא נעשה בכוונה.

השקלים שנעלמו

ערב הבחירות של 1977 פרסם העולם הזה סדרת-כתבות של יגאל לביב על פעולותיו של הפרופסור יגאל דיק, או ראש רשימת ר"ש בבחירות לכנסת, כשטח הארכיולוגיה.

בין השאר טען לביב כי מטבעות עתיקים קרעו, שהתגלו בחפירותיו של דיק במצדה.

העולם הזה (24.4.85)
הזדמנות

הארץ (9.9.86)
בלי כוונה

נעלמו באורח מיסטריו. כל מטבע כזה היה שווה הן — כ-65 אלף דולר.

דין ועם מאור על הפירסום, ואף הגיש נגדו מישפט-דיבה. נוכחנו לדעת כי אין ביכולתנו להוכיח את טענותינו באופן מישפטי, ועל כן התפשרנו עם דיין, ובמיסגרת זו גם התנצלנו לפניו מעל עמודי השבועון.

עכשיו בא מבקרה-מדינה ואישר בדיעבד את הגילויים שלנו, וכך הוא אומר ברוח לשנת 1985, כפרק על משרד-החינוך והתרבות, "רישום עתיקות ושימור".

"מישלחת החפירות במצדה חשפה בשנים 1963-1965 — 4016 מטבעות, והעבירה חמישה בלבד. המישלחת לממשית חשפה בשנים 1965-1967 — 10,800 מטבעות-כסף, והעבירה לאגף 100 בלבד. מישלחת-החפירות ליר הר"

אלכסנדריה. וושינגטון. ועידה בינלאומית. מה הלאה?

לישונה איתה

אני חסיד נלהב של ההצעה לכנס ועידת שלום בינלאומית לענייני המזרח התיכון.

מזה שנים אני פעיל למען רעיון זה. השתתפתי בכמה כינוסים בינלאומיים מטעם האו"ם ומוסדות אחרים לשם קידום הרעיון הזה.

אותן הסיבות, שהביאו אותי לתמוך בו, מביאות את הליכוד להתנגד לו בצורה נחרצת. זה מובן לי בהחלט.

ואילו גישתו של שיממון פרס בימים האחרונים היא תעלומה בעיניי.

את הרעיון עצמו שמעתי בפעם הראשונה מפי יאסר ערפאת.

הוא חיפש דרך להתגבר על הקיפאון במרחב, ועל החלטתו רבת-השנים של ממשלות ארצות-הברית וישראל להחרים את אש"ף.

ואלה היו עיקרי שיקוליו, עד כמה שיכולתי לעמוד עליהם: מכיוון שארצות-הברית מעניקה תמיכה מוחלטת לישראל ומחרימה את אש"ף, יש לשתף בתהליך השלום את ברית-המועצות, שעמדתה הפוכה.

המונפולין של שתי מעצמות-העל, כפי שבא לידי ביטוי בוועידת-ז'נבה של 1973, אינו רצוי. לכן כדאי לשתף בוועידה את כל חמש החברות הקבועות במועצת-הביטחון של האו"ם — ארצות-הברית, ברית-המועצות, סין, בריטניה וצרפת.

שום מדינה ערבית אינה יכולה לפעול, כשהיא לבדה. בוועידה בינלאומית יהיו מיוצגות כל המדינות הערביות המעורבות בסיכסוך, וכמובן גם אש"ף.

נציגי ישראל ואש"ף נפגשים לעיתים קרובות במועצות הביטחון של האו"ם, כאשר יש דיון הנוגע לבעיה הפלסטינית, ושני הצדדים מוזמנים. זהו הפורום היחיד שבו הם נפגשים רשמית. לכן יהיה קל יותר לממשלת-ישראל להשתתף עם אש"ף במיסגרת הקשורה במועצת-הביטחון. מאותה הסיבה יהיה קל יותר לאש"ף להכיר בישראל ולהיכנע עימה בפורום כזה.

לאש"ף קל יותר לקבל את החלטת המועצות הביטחון 242 כאשר הוא מוזמן לוועידה הנוגעת למטעם המועצה, שתתבסס ממילא על החלטה זו.

ומכאן ההצעה: לכנס ועידה בינלאומית לשלום במזרח התיכון, בהשתתפות חמש החברות הקבועות של מועצת-הביטחון וכל הצדדים המעורבים בסיכסוך, לרבות ישראל ואש"ף.

עד כה התנגדו ממשלות ישראל וארצות-הברית נחרצות לוועידה כזאת, כל אחת מטעמים שלה.

ארצות-הברית לא רצתה להכניס את ברית-המועצות בשום צורה שהיא לתהליך-השלום (במרכאות ובלי-מרכאות) במרחב.

וושינגטון עברה קשה ובהתמדה כדי לגרש את הסובייטים מן המרחב, שאילו נכנסו ב-1955 תורות לתמיכתם ברעיון הלאומי הערבי ונבצגו העליון דאז, במאל עבראל-נאצר.

המאמץ האמריקאי נשא פרי. הסובייטים סולקו מכל השפעה ברוב ארצות-המרחב, וכיום יש להם אחיזה רק בסוריה, בלב ובדרום-תימן.

לאמריקאים אין כל חשק להכניס שוב למרחב בשער הראשי, עליידי ועידה בינלאומית שבה יכהן הנציג הסובייטי כיושב-ראש-עמית או בכל דרך אחרת.

לכל היותר תמיינסה ארצות-הברית אל עניין זה כאל חזרה מבוקשת, שאפשר למכור אותה למוסד קוזה בבוא היום, ובמחיר כבד, במיסגרת המקח והי מכר האמריקאי-סובייטי העולמי.

ממשלות-ישראל התנגדו הרעיון זה מטעמים משלהן. ולשום ממשלת-ישראל אין חשק להחזיר את הגדה המערבית ורצועת-עזה — כולן או רובן. ואילו בוועידה בינלאומית יהיו הגדה והרצועה מונחות על השולחן, כנושא העיקרי — וכמעט הבלעדי — של הדיון.

כל ועידה כזאת תתבסס על ההחלטה 242 — לא ההחלטה הרמינית, שממשלת-ישראל חולמת עליה, אלא ההחלטה המעשית, שעליה קיים קונסנזוס בינלאומי. החלטה זו קובעת שאסור למדינה לרכוש שטחים באמצעות מילחמה, ושכוחות ישראל ייסוגו, "משטחים כבושים" (באנגלית) או "מהשטחים הכבושים" (בצרפתית). כשפה הרוסית אין האידיומיה.

ארבע מבין חמש החברות הקבועות באו"ם מקיימות יחסים עם אש"ף ומנהלות עימיו דרישה קבוע. שלוש מהן מכירות רשמית בזכות העם הפלסטיני להגדרה עצמית ומקיימות פגישות עם נציגי אש"ף בדרג העליון.

כאשר יתכנס פורום כזה, יהיה קיים בו מלכתחילה קונסנזוס בסיסי לגבי הפיתרון הסביר והרצוי: הבטחת קיומה וביטחונה של ישראל מצד אחד, והקמת מדינה פלסטינית עצמאית (ולכל היותר: במיסגרת של קונפדרציה עם ירדן) מצד שני.

מכיוון שכל ממשלות-ישראל — ממשלת-הליכוד, ממשלת-המערך וממשלת-האחדות-הלאומית — מתנגדות לזה, הן התנגדו לעצם רעיון הוועידה, ודחו אותו מכל וכל.

ועדה שתפקידה יהיה "להכין" את הוועידה, ועדה כזאת יכולה להיפגש כל יומיים, במשך שנה או חמש שנים, פעם בהרצליה ופעם באלכסנדריה.

הדבר מאפשר גם פתיחה לעבר ברית-המועצות, שנפשה יוצאת אל ועידה כזאת.

במיסגרת הרעיון הזה אפשר לקיים פגישות בדרג גבוה, לדבר על חידוש היחסים בין המדינות ועל יהודי ברית-המועצות, ולהכניס חיים לדיפלומטיה הישראלית הקפואה, שבראשה יעמוד עתה שיממון פרס.

בסך הכל מישחק טוב. אבל גם מישחק מסוכן.

מסוכן מבחינת שיממון פרס.

קודם כל, עליו לשכנע את האמריקאים.

לא להאין כל חשק לוועידה. אם יסכימו לדבר שיש בו הישג גדול למוסקווה, בוודאי לא ירצו שישראל תגבה את הקומיסיון.

הם ירצו לגבות את הקומיסיון בעצמם. במיסגרת היחסים בין שתי מעצמות-העל, המנהלות ביניהן עימות מסביב לכדור-הארץ. זאת בהחירו האמריקאים שוב השבוע.

יתכן שפרס יגיד לאמריקאים: אין לכם מה לדאוג. אני אשחק איתה, אבל אדאג שהוועידה לא תתכנס. אעמיד תנאים שמוסקווה לא תוכל לקבלם, מיכשולים שגם מדינות-ערב לא יוכלו להתגבר עליהם.

ממוסקווה אדרוש את חידוש היחסים ואת הגירת היהודים הסובייטיים. לכן לא תוכל מוסקווה להסכים. גם אם אותה על חידוש היחסים הדיפלומטיים לאלתר (כפי שרמו פרס השבוע) הרי מתן האפשרות לכל היהודים החפצים בכך לצאת מברית-המועצות אינו אפשרי.

חוץ מזה, מוכן שלא אסכים לשיתוף אש"ף בוועידה. והרי ועידה בלי אש"ף אינה באה כלל בחשבון. לא מצרים ולא ירדן יוכלו להסכים לכך, כי זהו חומר-נפץ.

בקיצור: פרס יבקש מן האמריקאים לאפשר לו לפתח את המישחק הזה, מתוך ביטחון ששום דבר ממשי לא ייצא מזה.

וכך אכן אמר, כמעט בפה מלא, במסיבת העיתונאים בוושינגטון, בנוכחות ג'ורג' שולץ.

את אותה הסחורה ינסה פרס למכור גם לליכוד.

הליכוד אינו מישחק מישחקים כאשר זה נוגע לארץ-ישראל השלמה. יצחק שמיר כבר אמר שאינו מסכים בשום פנים להיכנס ל"צורה" הזאת.

אחרי הרוטציה, יהיה המערך במיעוט בממשלת-האחדות. בכל הנוגע לארץ-ישראל השלמה, זבולון המר נכנס לממשלה כשר ה-25. הוא יהווה את לשון-המאזניים. והמר הוא כעת שבוי של גושי-אמנים, ככול בידיו וברגליו לגוש השולט במפלגתו.

אומנם, פרס יוכל להשתמש בגימיק רב-תכליתי זה כדי לפוצץ את ממשלת-האחדות וללכת לבחירות.

אך האם הוא באמת רוצה בכך? האם הוא מוכן לסכן לשם כך את "האמניות" שלו? האם הוא מאמין כי יוכל ללכת לבחירות ולזכות בהישג מרשים תחת הדגל של ועידה בינלאומית?

הליכוד יטען — בצדק — שמי שאינו מוכן לוותר על הגדה והרצועה ומי שאינו מוכן להכיר באש"ף — אל לו לעשות אף את הצעד הראשון לקראת ועידה.

כי מישחקי-מילים יוצרים גם הם מציאות חדשה. מי שמשחק ברעיון של ועידה בינלאומית, גם כשהרעיון קשור בתנאים מתנאים שונים, יוצר בסיס פוליטי חדש. לרעיונות כאלה יש חיים משלהם. בין אם ממשלת-ישראל תרצה בכך, בין אם לא — הרעיון יצבור תנופה ויהפוך נקודת-זינוק לכל התפתחות פוליטית לאחרי-מכן.

אומנם, פרס מדבר על ועידה שלא תחליף את המשאומתן הישיר, ושרק "תלווה" משאומתן זה. אך האם יכול מישוה לתאר לעצמו שחמש המעצמות יסתפקו בתפקיד של סטאטיסטים המקשיבים לנאומים של פרס, מבלי להפעיל לחצים משלהן — ביחוד אם יהיה קיים קונסנזוס בין ארבע מהן לגבי הפיתרון הרצוי והדרושי?

האם מישוה מעלה על דעתו כי הקהילה הבינלאומית, שהכירה מוזן באש"ף כנציג החוקי הבלעדי של העם הפלסטיני (מעמד שהוכר רשמית עליידי עצרת-האו"ם, ושזכותו זכה אש"ף כמעמד של משקיף קבוע באו"ם ובכוח הזכויות של מדינה-חברה) תוותר על השתתפות אש"ף בוועידה כזאת?

כאשר עולה הרעיון הזה בשם ישראל ומצריים, ייווצר לחץ בינלאומי גובר והולך לכינוס הוועידה.

אם תתכנס הוועידה, יהיה לאש"ף מעמד מרכזי בה. גם אם יופיע תחילה ברמות נציגים פלסטינים, ממוני-אש"ף, במישלחת ירדנית-פלסטינית משותפת.

יש לדברים הגיון משלהם. וההגיון הזה יפעל וייצור עובדות חדשות.

גלל כל הסיבות האלה, אני בעד הרעיון לכנס את הוועידה.

מי שחפץ בפיתרון אמיתי של שלום ישראל-ערבי וישראלי-פלסטיני חייב לתמוך בכך. מפני שיביא בהכרח להידברות בין ישראל ואש"ף, ולפיתרון שיבטיח את קיום ישראל וביטחונה לצד מדינה פלסטינית.

מי שאינו חפץ בכך, מוכרח להתנגד לרעיון הוועידה. לכן נוהג הליכוד בהגיון גמור כשהוא מרסר.

ובאמצע, בין שתי עמדות אלה, יש התעלומה שימשה שיממון פרס.

כאשר התכנסה בסוף 1973 וועידת-ז'נבה, עשתה ישראל את הכל כדי לפוצץ אותה מייד, ובעזרת האמריקאים גם הצליחה בכך. ב-1977, כאשר הנשיא ג'ימי קארטר עוד היה טרי וחסר ניסיון, נאלצה ממשלת-כבין לתמוך ברעיון הוועידה, אך זאת היתה הסכמה כפויה, ולמעשה בוטלה עוד לפני שנעשה הצעד הראשון. בקמפיידיוויד השתחררה ממשלת-ישראל סופית מן הסיוט הזה.

עכשיו בא שיממון פרס ומעורר את הסוס הדרום הזה שוב. זה לא פיתאומי. תחילה המציא פרס, כדרכו בקודש, כמה מילים כדי לחייב את הוועידה, מבלי להזכיר את שמה המפורש. הוא דיבר על "פורום בינלאומי", על "ליווי בינלאומי" ועל "מיט" ריה בינלאומית.

עכשיו, לכבוד הפיסגה המפוארת עם חוסני מובארכ, הוא גם דיבר בגלוי על "ועידה בינלאומית".

עכשיו בא שיממון פרס ומעורר את הסוס הדרום הזה שוב. זה לא פיתאומי. תחילה המציא פרס, כדרכו בקודש, כמה מילים כדי לחייב את הוועידה, מבלי להזכיר את שמה המפורש. הוא דיבר על "פורום בינלאומי", על "ליווי בינלאומי" ועל "מיט" ריה בינלאומית.

עכשיו, לכבוד הפיסגה המפוארת עם חוסני מובארכ, הוא גם דיבר בגלוי על "ועידה בינלאומית".

עכשיו בא שיממון פרס ומעורר את הסוס הדרום הזה שוב. זה לא פיתאומי. תחילה המציא פרס, כדרכו בקודש, כמה מילים כדי לחייב את הוועידה, מבלי להזכיר את שמה המפורש. הוא דיבר על "פורום בינלאומי", על "ליווי בינלאומי" ועל "מיט" ריה בינלאומית.

עכשיו, לכבוד הפיסגה המפוארת עם חוסני מובארכ, הוא גם דיבר בגלוי על "ועידה בינלאומית".

עכשיו בא שיממון פרס ומעורר את הסוס הדרום הזה שוב. זה לא פיתאומי. תחילה המציא פרס, כדרכו בקודש, כמה מילים כדי לחייב את הוועידה, מבלי להזכיר את שמה המפורש. הוא דיבר על "פורום בינלאומי", על "ליווי בינלאומי" ועל "מיט" ריה בינלאומית.

עכשיו, לכבוד הפיסגה המפוארת עם חוסני מובארכ, הוא גם דיבר בגלוי על "ועידה בינלאומית".

עכשיו בא שיממון פרס ומעורר את הסוס הדרום הזה שוב. זה לא פיתאומי. תחילה המציא פרס, כדרכו בקודש, כמה מילים כדי לחייב את הוועידה, מבלי להזכיר את שמה המפורש. הוא דיבר על "פורום בינלאומי", על "ליווי בינלאומי" ועל "מיט" ריה בינלאומית.

עכשיו, לכבוד הפיסגה המפוארת עם חוסני מובארכ, הוא גם דיבר בגלוי על "ועידה בינלאומית".

עכשיו בא שיממון פרס ומעורר את הסוס הדרום הזה שוב. זה לא פיתאומי. תחילה המציא פרס, כדרכו בקודש, כמה מילים כדי לחייב את הוועידה, מבלי להזכיר את שמה המפורש. הוא דיבר על "פורום בינלאומי", על "ליווי בינלאומי" ועל "מיט" ריה בינלאומית.

עכשיו, לכבוד הפיסגה המפוארת עם חוסני מובארכ, הוא גם דיבר בגלוי על "ועידה בינלאומית".

עכשיו בא שיממון פרס ומעורר את הסוס הדרום הזה שוב. זה לא פיתאומי. תחילה המציא פרס, כדרכו בקודש, כמה מילים כדי לחייב את הוועידה, מבלי להזכיר את שמה המפורש. הוא דיבר על "פורום בינלאומי", על "ליווי בינלאומי" ועל "מיט" ריה בינלאומית.

עכשיו, לכבוד הפיסגה המפוארת עם חוסני מובארכ, הוא גם דיבר בגלוי על "ועידה בינלאומית".

עכשיו בא שיממון פרס ומעורר את הסוס הדרום הזה שוב. זה לא פיתאומי. תחילה המציא פרס, כדרכו בקודש, כמה מילים כדי לחייב את הוועידה, מבלי להזכיר את שמה המפורש. הוא דיבר על "פורום בינלאומי", על "ליווי בינלאומי" ועל "מיט" ריה בינלאומית.

עכשיו, לכבוד הפיסגה המפוארת עם חוסני מובארכ, הוא גם דיבר בגלוי על "ועידה בינלאומית".

עכשיו בא שיממון פרס ומעורר את הסוס הדרום הזה שוב. זה לא פיתאומי. תחילה המציא פרס, כדרכו בקודש, כמה מילים כדי לחייב את הוועידה, מבלי להזכיר את שמה המפורש. הוא דיבר על "פורום בינלאומי", על "ליווי בינלאומי" ועל "מיט" ריה בינלאומית.

עכשיו, לכבוד הפיסגה המפוארת עם חוסני מובארכ, הוא גם דיבר בגלוי על "ועידה בינלאומית".

עכשיו בא שיממון פרס ומעורר את הסוס הדרום הזה שוב. זה לא פיתאומי. תחילה המציא פרס, כדרכו בקודש, כמה מילים כדי לחייב את הוועידה, מבלי להזכיר את שמה המפורש. הוא דיבר על "פורום בינלאומי", על "ליווי בינלאומי" ועל "מיט" ריה בינלאומית.

עכשיו, לכבוד הפיסגה המפוארת עם חוסני מובארכ, הוא גם דיבר בגלוי על "ועידה בינלאומית".

עכשיו בא שיממון פרס ומעורר את הסוס הדרום הזה שוב. זה לא פיתאומי. תחילה המציא פרס, כדרכו בקודש, כמה מילים כדי לחייב את הוועידה, מבלי להזכיר את שמה המפורש. הוא דיבר על "פורום בינלאומי", על "ליווי בינלאומי" ועל "מיט" ריה בינלאומית.

עכשיו, לכבוד הפיסגה המפוארת עם חוסני מובארכ, הוא גם דיבר בגלוי על "ועידה בינלאומית".

עכשיו בא שיממון פרס ומעורר את הסוס הדרום הזה שוב. זה לא פיתאומי. תחילה המציא פרס, כדרכו בקודש, כמה מילים כדי לחייב את הוועידה, מבלי להזכיר את שמה המפורש. הוא דיבר על "פורום בינלאומי", על "ליווי בינלאומי" ועל "מיט" ריה בינלאומית.

עכשיו, לכבוד הפיסגה המפוארת עם חוסני מובארכ, הוא גם דיבר בגלוי על "ועידה בינלאומית".

עכשיו בא שיממון פרס ומעורר את הסוס הדרום הזה שוב. זה לא פיתאומי. תחילה המציא פרס, כדרכו בקודש, כמה מילים כדי לחייב את הוועידה, מבלי להזכיר את שמה המפורש. הוא דיבר על "פורום בינלאומי", על "ליווי בינלאומי" ועל "מיט" ריה בינלאומית.

עכשיו, לכבוד הפיסגה המפוארת עם חוסני מובארכ, הוא גם דיבר בגלוי על "ועידה בינלאומית".

עכשיו בא שיממון פרס ומעורר את הסוס הדרום הזה שוב. זה לא פיתאומי. תחילה המציא פרס, כדרכו בקודש, כמה מילים כדי לחייב את הוועידה, מבלי להזכיר את שמה המפורש. הוא דיבר על "פורום בינלאומי", על "ליווי בינלאומי" ועל "מיט" ריה בינלאומית.

עכשיו, לכבוד הפיסגה המפוארת עם חוסני מובארכ, הוא גם דיבר בגלוי על "ועידה בינלאומית".

עכשיו בא שיממון פרס ומעורר את הסוס הדרום הזה שוב. זה לא פיתאומי. תחילה המציא פרס, כדרכו בקודש, כמה מילים כדי לחייב את הוועידה, מבלי להזכיר את שמה המפורש. הוא דיבר על "פורום בינלאומי", על "ליווי בינלאומי" ועל "מיט" ריה בינלאומית.

עכשיו, לכבוד הפיסגה המפוארת עם חוסני מובארכ, הוא גם דיבר בגלוי על "ועידה בינלאומית".

עכשיו בא שיממון פרס ומעורר את הסוס הדרום הזה שוב. זה לא פיתאומי. תחילה המציא פרס, כדרכו בקודש, כמה מילים כדי לחייב את הוועידה, מבלי להזכיר את שמה המפורש. הוא דיבר על "פורום בינלאומי", על "ליווי בינלאומי" ועל "מיט" ריה בינלאומית.

עכשיו, לכבוד הפיסגה המפוארת עם חוסני מובארכ, הוא גם דיבר בגלוי על "ועידה בינלאומית".

עכשיו בא שיממון פרס ומעורר את הסוס הדרום הזה שוב. זה לא פיתאומי. תחילה המציא פרס, כדרכו בקודש, כמה מילים כדי לחייב את הוועידה, מבלי להזכיר את שמה המפורש. הוא דיבר על "פורום בינלאומי", על "ליווי בינלאומי" ועל "מיט" ריה בינלאומית.

עכשיו, לכבוד הפיסגה המפוארת עם חוסני מובארכ, הוא גם דיבר בגלוי על "ועידה בינלאומית".

עכשיו בא שיממון פרס ומעורר את הסוס הדרום הזה שוב. זה לא פיתאומי. תחילה המציא פרס, כדרכו בקודש, כמה מילים כדי לחייב את הוועידה, מבלי להזכיר את שמה המפורש. הוא דיבר על "פורום בינלאומי", על "ליווי בינלאומי" ועל "מיט" ריה בינלאומית.

עכשיו, לכבוד הפיסגה המפוארת עם חוסני מובארכ, הוא גם דיבר בגלוי על "ועידה בינלאומית".

עכשיו בא שיממון פרס ומעורר את הסוס הדרום הזה שוב. זה לא פיתאומי. תחילה המציא פרס, כדרכו בקודש, כמה מילים כדי לחייב את הוועידה, מבלי להזכיר את שמה המפורש. הוא דיבר על "פורום בינלאומי", על "ליווי בינלאומי" ועל "מיט" ריה בינלאומית.

עכשיו, לכבוד הפיסגה המפוארת עם חוסני מובארכ, הוא גם דיבר בגלוי על "ועידה בינלאומית".

עכשיו בא שיממון פרס ומעורר את הסוס הדרום הזה שוב. זה לא פיתאומי. תחילה המציא פרס, כדרכו בקודש, כמה מילים כדי לחייב את הוועידה, מבלי להזכיר את שמה המפורש. הוא דיבר על "פורום בינלאומי", על "ליווי בינלאומי" ועל "מיט" ריה בינלאומית.

עכשיו, לכבוד הפיסגה המפוארת עם חוסני מובארכ, הוא גם דיבר בגלוי על "ועידה בינלאומית".

העם
יוצא או בא?

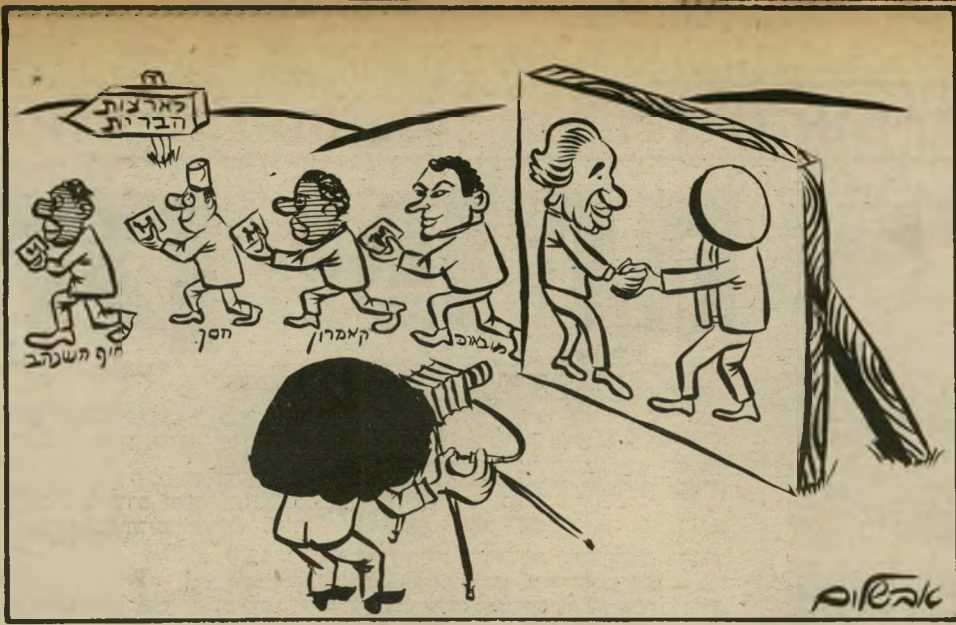
מה שהיה לפני כמה שבועות בגדר עלבון, הפך עכשיו למציאות

אחרי יאונדה בא תורה של אלכסנדריה. אחרי אלכסנדריה — וושינגטון. ראשיהמשלה נוסע, בא, נוסע, בא. מיסדרים. דגלים. הימנונים. נפרדים. מקבלים פני. חצוצרות. תזמורות. לוחצים ידיים. מחייכים למצלמות. עור פעם, בבקשה. לוחצים ידיים, מי חייכים למצלמות.

מכריו. מצהיר. מראיין. מסביר.

על שימעון פרס, בקדחת הנסיעות של ערב סוף-ההמנונה. אפשר לספר את הסיפור שסופר פעם על אבא אבן. נאמר כי עמד באמצע נמלהתעופה בן-גוריון ושאל את עצמו: אני בא או אני יוצא?

קשה להעלות על הדעת כי לפני כמה שבועות בלבד פוטר שר בכיר מן הממשלה, מפני שהעז לכנות את שימעון פרס בשם "ראשיהמשלה ה' מעופף'". זה היה עלבון שלא יסולח.

"הבא בתור!"

הפיסגה

פוטו-אופ

האם היה הטיול הזה דרוש באמת? הוא לא חזק, ואולי אף ויטיל

בימי מלחמת-העולם השנייה, כאשר

ביקשו הבריטים להביא לחיסכון בדיק, תלו בתחנות-האוטובוסים בארץ כרזות ובהן חמור הפונה אל בעליו בשאלה: "האם הטיול הזה דרוש באמת?" שאלה זו עלתה השבוע, כאשר טס שימעון פרס לאלכסנדריה, וכאשר חזר משם.

האם זה היה דרוש?

ניידת-מיטרה עצרה ליד המפגשים, ושטר שניגש אליהם (למעלה) פנה אל איש גוש-אמונים. נחום הוז (למטה) והודיע: "אני מטיל עליך את האחריות לכך שאף אחד מהנוכחים פה אין לו נשק בלידתו". בזה הסתיימה הבדיקה הביטחונית, והשוטר פנה לדרך.

תמונות השבוע
קומץ אנשים, שהיו דהו רק כהורי עצור רים' ושסירבו להזדהות, ישבו על המידרכה מול ביתו של ממלא-מקום ראשיהמשלה, יצחק שמיר, בהפגנה למען מתן חנינה לעצורי הטרור היהודי.

צלם בהיכל. לכאורה היו התורצאות ועומות ביותר. המוני העיתונאים, שליוו את ראשיהמשלה במסעו, התקשו לכתוב עליו. מעולם לא דיווחו כה רבים על כה מעט.

בחוגי הבית הלבן מקובל המושג "פוטו-אופ". זהו קיצור של המילים "ה' פוטו-אופרטיוניטי" — זהו רמז לערוך צילומים. כלומר: מאורגן ריק מתוכן כשלעצמו, המאורגן אך ורק כדי לאפשר לצלמי טלוויזיה ועיתונות להשיג כמה תצלומים.

מיפגשיהפיסגה באלכסנדריה היה פוטו-אופ כזה. התצלומים לא נילוו לתוצאות — הם עצמם היו התוצאה העיקרית.

לכאורה היה זה, על כן, מיפגש חסרי תוכן. הודעת-הסיכום היתה שרופה אף יותר מן המקובל, והסיכום בעליפה מפוקפק למדי.

רגשות והבעות-פנים. אולם אין זה הסיכום הנכון.

במשך שבוע שעות רצופות — ואולי תמימות — שוחח שימעון פרס עם חוסני מובארכ בארבע עיניים. אין ספק שהיה זה לשניהם שיעור חשוב ביותר.

אין תחליף למיפגש פנים-אל-פנים. ובייחוד בארבע עיניים. כל צד לומד בו לא רק על בעיות הצד השני, ריגשותיו וציפיותיו, אלא גם מנחיל ידיעה זו לצד השני. חשובות לא רק המילים, אלא גם הבעות-הפנים וקול-הדיבור. שבע שעות כאלה שוות שיבעת אלפים מיסמכים.

יש בכך פאראדוקס מסוים כשהו נוגע לשימעון פרס — כי הוא עומד בראש הממשלה שחוקקה זה עתה חוק מיוחד לאיסור מיפגשים כאלה בין אישים ישראלים שוחררי-שלום ובין אישי-אשף — שיחות שכל מטרתן היא להשיג בריוק את הדבר הזה, אך אין לדרוש מפוליטיקאים עיקביות הגיונית, ביחוד כשהם ראשי-ממשלות. **כמה דולארים.** משום-כך היה די טיול הזה כדאי.

במיקרה המיוערי, הוא היווה מתנה יפה לשימעון פרס, ערב פרישתו ממישרת ראשיהמשלה, כחלק מסידרה של אירועים יוקרתיים שהובילו אותו השבוע גם לבית הלבן בושינגטון.

במיקרה המרבי, הוא ורע זרעים חדשים אשר יכולים לנבט ברבות הימים, אם ייאסד לשימעון פרס לשבת בלישכת שריהחוז, ואם יחפש דגל לפירוק הממשלה ולהליכה לבחירות (ראה הדן).

כך או כך — זה היה כדאי, גם אם זה עלה כמה דולארים.

כמה זה עלה?

מטוס דרך מטוס.
גדיש אורחים. מוזמנים.
מצטרפים ומכובדים

ביום הרביעי בבוקר הופתעה אחת המזכירות בלישכת ראשיהמשלה.

בפתח חדרה עמד אחד מעוזריו של שימעון פרס. "רוצה לנסוע למצריים?" שאל. "לא, תודה," השיבה, "ליום אחד לא מתחשק לי לנסוע." "לא צריך," אמר, "את מפסידה."

באותו בוקר כבר הסתובבו אנשי לישכתו של פרס במצריהם מרומם. חורש לפני הרוטציה, הצליח ראשי הממשלה להשיג את פגישת-הפיסגה המיוחלת עם הנשיא חוסני מובארכ. לעוזרים הנאמנים, המעוננים והמצוידים, הדומים איש לרעהו, הוכנס כי גם הם יצטרפו לראשיהמשלה.

אך סימנייהשאלה סביב קיום הפיסגה ריחפו באוויר עד הרגע האחרון. כמה שעות לפני היציאה עדיין לא העז מנהל לישכת-העיתונות-הממשלתית, ישראל פלג, לפרסם אפילו הודעה רשמית על קיום הפיסגה.

בשבוע שקדם לפיסגה הוצפה לישיבתו של פלג, בבית אגרון בירושלים, בעשרות קריאות טלפוניות. עיתונאים מהארץ ומהעולם ביקשו לברר מה יתרחש במצריים, באיזה בתי-מלון יתאכסנו, איך יטוסו, מי ידאג לסירור רים התיקשורתיים.

עד לאותו יום נרשמו לנסיעה 71 עיתונאים וצלמים ישראליים, ו-132 עיתונאירחוז. מלבדם גם הוחלט בכמה ממערכות העיתונות לשלוח את כתביהם כחיל-חלוץ למצריים. כך יצאו למצרים יותר מ-200 עיתונאים שלא חיכו לחסדי השילטונות, והתמקמו בקאהיר ובאלכסנדריה על חשבון מערכות עיתונות, חיכו שם לראות איך תיפול פיסגה.

טיסה הכרזה. שבוע לפני מועד הפיסגה התקשר פלג למנהל ארקיע, יוסף רוזן, ביקש לברר אם חברת-התעופה תוכל להעמיד לרשות לישכת-העיתונות-הממשלתית מטוס מיוחד, שיטיס את העיתונאים. מנהל ארקיע החליט לעשות מחווה: הוא העמיד לרשות לישכת-העיתונות מ"טוס בוואינג 707, בן 185 מקומות.

"טיסה חכורה", קוראים בחברה לסוג כזה של טיסה. טיסות חכורות נמכרות לגופים מאורגנים, ואין החברה רשאית למכור מקומות בטיסה כזו לנוסעים פרטיים. הפעם, בתיאום עם הלישכה, הוחלט למכור לעיתונאים כרטיסי-טיסה. בקו תל-אביב-אלכסנדריה-תל-אביב, במחיר 300 שקלים.

למעשה עלתה הנסיעה 375 שקלים — 300 שקלים הכרטיס, 60 שקלים מס-נסיעות ו-15 שקלים מס-מל.

שגרירות בלילה. בכיר באר-קיע אמר השבוע, "שלאלליהוס": "הפסדנו כסף על הטיסה הזו. רצינו לטוס בנתיב קצר, אך לא קיבלנו רשות. טסנו בנתיב הארוך. לא נתנו לנו לנחות באלכסנדריה, אלא בנתיב צרדי. כשהוצא צאני, נגרם נזק למנועים. המטוס שהטיס את העיתונאים התעכב כמה שעות במצריים, לא חזר בזמן, וכך חל עיכוב של שש שעות בטיסת ארקיע לפאריס."

"זה הכל עניין של יחסי-יכור לארקיע. המטוס חזר ריק מאלכסנדריה, וביום ששי יצא שוב ריק. היו לנו ארבעה קיטעי-טיסה, מתוכם שני קטעים על ריק. מבחינה כלכלית הפסדנו."

אבל זה עוד לא היה העניין כולו. פלג גם ביקש להזכיר: "התשלום לאשי רה המצרית הוא 30.30 שקלים. העי-תונאים מתבקשים להביא סכום זה במדויק."

ואכן, שעות ספורות לפני היציאה, התבקשו העיתונאים להביא את ר"כנויהם אל עובדי לישכת-העיתונות, שלקחו אותם לשגרירות מצריים בתל-אביב. אשר פתחה את מחלקת-האשרות באופן מיוחד כשעות הלילה.

אחרי שתואמו כל ענייניהם של העיתונאים, על חשבונם, יצאה בחצות טיסת-החלוץ של הצוות המתאם מטעם ראשיהמשלה. חבורת-החלוץ טסה במטוס דקוטה של חיל-האוויר. "לצור רך יעדים אירגוניים מובהקים." כפי שהסביר פלג.

בגין התחיל בזה. בראש הקבוצה היה תת-אלוף עזריאל נבו, מזכירו הצבאי של ראשיהמשלה. אליו הצטרפו פלג, אסף בקר, האחראי

„אילו נשלחתי לכלא ומלה, הייתי מתאבד!“ אמר המפקד. מה נובע מכך לגבי הנציב?

נראה כי לוויירשובסקי ולכהן לא כל כך חשוב מה קורה לאסירים, ובאילו תנאים הם חיים, בהשוואה לטוהר הנהלים. זוהי גישה „שמאלית“ מזוהה מאוד.

חבר מהפלמ"ח. דווקא לשרי המישטרה, חיים ברילב, שהוא יליד אוסטריה, יש גישה הפוכה. הוא שם את הדגש על גישתו ההומאנית של סויה לאסירים.

ברילב התרשם, כנראה, פחות מגישה של מבקרי המישטרה, שעליו הוא הטיל את בדיקת הטענות נגד סויה. המפקד הוא האלוף (מיל') אברהם

יתכן כי מעולם לא התגלה תוסר הרצינות של השמאל הישראלי בצורה כה בוטה כמו בפרשה רפי סויה. אחרי פירסום עיקרי הרו"ח, שחובר עליידי מבקרי המישטרה, ברורים לגמרי שני הצדדים של המטבע.

מצד אחד: רפי סויה שינה מן היסוד את רוחו של שירות בתי הסוהר, והנהיג בו גישה הומאנית ושאיפה כנה לשינוי המצב הנורא השורר בבתי הסוהר.

מצד שני: רפי סויה התנהג בשירות כמו סולטאן, חיבר רו"חות מטעים ומשופצים, קידם ירדנים ומקורבים, ציפצץ על הנהלים המקובלים ועשה

על הקמת מרכזי התיקשורת, ורפורם ביץ, האחראי על היסעים והובלות, אורי סביר, יועץ ראש המשלה לענייני תיקשורת, דויד כהן וריימונד לוי, אנשי ההגדרה של הרדיו והטלוויזיה, יגאל גורן ומאיר כהן, הכתבים המדיניים של הטלוויזיה בערבית ובעברית, ואביבה, מזכירתו של אברהם טמיר, שביקשה להצטרף לנסיגת ה-24 שעות.

אביבה, כמו כל אנשי צוות החלוצי ומומני ראשיהם, הייתה אורחת הממשלה המצרית, החל בטיסת החינם וכלה בבירור כנית המלון פלאזה באלכסנדריה.

את חבורת החלוצי, שעזרה בהקמת מרכז התיקשורת במלון סאן סטאר פנו, קיבל, בהגיעם לאלכסנדריה, תת אלוף ממטה הנשיאות המצרית. כ-5 בכוכר יצא מטוס נוסף למצריים. הפעם בואינג של ארקיע, ובתוכו 115 עיתונאים וצלמים.

בשעה 10 וחצי בבוקר יצא המטוס השלישי. היה זה מטוס חיל האוויר, ובו ראשיהם המשלה ומומניו, חברי ועדת העורכים: עידו דיסנצ'יק (מעריב), סבר פלוצקר (על המישמר), חנה זמר (דבר), משה אישון (הצופה), דב יורקובסקי (ידיעות אחרונות), אורי פורת, חיים יבין, גרעון לבארי, יוסף בראל ואדמונד סחיק (רשות השידור). „זה עניין של מסורת“, אמר פורת, „להזמין את ועדת העורכים כאורחי ראשיהם המשלה. בגין התחיל בזה.“

מי נותר בבית. פרס הומיני גם את השר עוז וייצמן, חבר הכנסת דן מרידור, חבר הכנסת אבא אבן, ורונן טלמור, אלמנתו של תת אלוף אורי טלמור. האיש שטרם על המיפוי כפר טע טאבה ואשר נפטר לפתע שבועיים לפני הפיסגה.

ביום הרביעי בבוקר צילצל הטלפון בבית מישפחת טלמור. „שלום רוני, מדבר ראשיהם המשלה“, נשמע בטלפון. רוני היתה במכוונה. „שלום, שימרון“, אמרה בקול רפה. „אני רוצה להזמין אותך לטוס איתי למצריים“, הודיע פרס.

לפמליית המזמנים הצטרפו גם יועי ציו, עוזריו ואנשי לישכתו של פרס: אריה שומר, סמנכ"ל לישכת ראש המשלה, נימרוד נוביק, היועץ המדיני, דיני אסקרוב, עוזרו של הדובר, ואריה עופרי, עוזרו של אברהם טמיר. טמיר, מנכ"ל מישרד ראשיהם המשלה, דיבר קמחי, מנכ"ל מישרד החוץ, ורובי סיבל, היועץ המישפטי של מישרד החוץ. כבר המתינו נאלצי סנדריה לשלושת המטוסים העמוסים בכבודת העיתונאים, העורכים, האורי חים, המזמנים והמצטרפים וגם כל הנהגת תנועת יחד, שירדה מצרימה. נותרו בבית: רק אנשי מחלקת מצריים של מישרד החוץ.

יחסי חוץ הלך הזריר אצל העורב

שר הביטחון מודה בהשתתפות אנשי מישרד בתערוכת נשק שנערכה ברודנות הצילית. ומי עוד השתתף בתערוכה? ררם אפריקה?

אורחי ישראל הופתעו השבוע לשר מוע, שפצצת תבערה הושלכה אל ריכוכו של הנספח הצבאי של ישראל סנטאגו, בית צ"לה. היו מי שניסו להציג את ההצתה כמקרה, טענו שמכונת הנספח חתנה: בין כלירכב נוספים שהוצתו באותו הרחוב.

אבל הועם שמפנים בנייהם הצילית, המתנגדים למישרד הרמים של הורון פינשוש, כלפי ישראל, אינו מיקרי כלל וכלל. ישראל מעורבת בנעשה בצ"לה — וברגל — מהצד האלכסוני.

כשם שהמשיכה לתמוך במישטר הרצחני של הגנרל סומורה, בניקראגוזה, עד יומו האחרון, בהשניאה

בשרות ככתוך שלו. השאלה היא: איזה משני הצדדים של מטבע סויה חשוב יותר?

להתאבד ביום הראשון. לי מרדכי וירשובסקי, איש שינוי, ולרן כהן מר"ץ, המודנב אחריו, לא היה כל ספק: השמירה על הסדר חשובה יותר. נראה כי וירשובסקי, יליד גרמניה, נוהג על פי הכלל: לא חשוב מה אתה עושה, העיקר הוא שתעשה את זה על פי הכללים והנהלים.

גם לוויירשובסקי ברור, מן הסתם, שאם יורה סויה, יבוא במקומו שוב איש מן האסכולה הישנה, שהפכה את בתי הסוהר לגיהנום על אדמות. נר"א כי וירשובסקי לא הודיע השבוע, כמו רבים מאורחי ישראל, כאשר הופיע בטלוויזיה מי שהיה מפקד כלא רמלה, הגדול במדינה, אמר בפשטות: „אילו היו שולחים אותי לבית הסוהר הזה כאסיר, הייתי מתאבד ביום הראשון.“

בנופיית השלושה — שלושת עוזריו של סויה, שקשרו קשר נגרו ואספו חומר עליו במשך השנה — מבקשים להחזיר לשרות את הרפוס הקודמים, שניים מן השלושה הם נאמניו של הנציב הקודם.

„ברן“, ארן, חברו של ברילב בפלמ"ח ופקודו במילחמת יוסיכפודים. ברן ידוע כאדם הגון וקפדן, אך לא כל כך כאדם בעל אופקים רחבים.

טענתו של ברילב: את גישתו של סויה לנהלים אפשר לתקן, ואילו לגישתו לאסירים אין תחליף.

ברילב גם לא הסתיר את דעתו על „כנופיית השלושה“ — שלושת העוזרים שעבדו במשך שנה במחיצתו של סויה והתחזו כמקורביו. בשעה שאספו כל מיכתב ופרט אפשרי, כדי לבנות נגדו כתבי אישום.

סולטאן מירחתי. העבירות של סויה, על פי הדר"ח, אינן קלות יערך, אך אינן בגדר שחיתות פלילית. הן תואמות מושגים המקובלים במדינות מיוחדות מסוימות.

סויה הכניס לשרות את אנשי שלומו, ירדיו ומקורביו — אך לא החזיק בהם אשר התגלו ככלתי מוכשרים. רובם נפלטו במהרה. הוא לקח עימו לסויה נשים שונות מעובדות שירות בתי הסוהר, ואולי גם חיזר אחריהן. הוא העניק הטבות שונות לאסירים ולמישפחותיהם, כראות עיניו. שלא על פי הנהלים המקובלים. הוא שיפץ רו"חות רישמיים כדי לצייר

התעשיה האווירית ומכשיר של חברת אל-אופ. כן הציגו חברות ישראליות, לא ממשלתיות, ויחידת סמך אחת של מישרד הביטחון תמונות ודגמים.

מפלגות החתול החיפאי

האם יש לו שבע נשמות, שאחת מהן שואפת למישרת שגריר?

מאיר כהנאבידוב היכה שוב. מי שלפני פחות משישה חודשים היה מוטל על הקרשים, אחרי נוקיאוטא שנרמה היה כי חיסל אותו סופית, כאיש הקבוע בסנף תנועת החרות בחיפה, קם לתחייה, ובמכיצע שלא היה מכיזש אף טקטיקן צבאי, השתלט מחדש על הסנף.

כך הצדיק כהנאבידוב את נחמן שכטר, אחד מראשי יריביו בסנף, שאמר עליו פעם: „הוא חתול בעל שבע נשמות, ואין שלא תפיל אותו, יקום על הרגליו.“

ישיבת צדק. הכל התחיל באחד מימי החודש שעבר, עת חיים נדאף, היו"ר הקשיש (72) של הסנף, חשב מיחוישים קשים בחייו. הרופא הזהבה לביתו קבע כי יש חשש להתקף לב, והורה לנדאף שלא לזוז ממיתו.

תמונה חיובית יותר. בקיצור: הוא נהג בשרות כמו שסולטאן מירחתי מתנהג בממלכתו, כשהוא מחלק מתנות ומראה את נדיבותו ביחסים אישיים. ולא כפי שמקובל בשרות ביורוקרטי מסורד במדינה מערבית.

יתכן כי העימות בין סויה לבין וירשובסקי חורג מן העימות האישית בין שני אנשים, והוא עימות בין שתי תפיסות חיים ושיטות מימשל, המיוצגות על ידי ילדי מאורקו מכאן וילדי גרמניה מכאן. כזה, מן הסתם, ההבדל בין המלך חסן והקאנצלר קול.

מדינת ישראל מבוססת על נוהלי שילטון מערביים, ואין לסבול סטיות מהן. אילו היה חשש פן סויה יתמיד גם להבא במינהגיו, או אילו היה קיים חשש כי הוא אשם בפלילים ובשחיתות אישית, לא היה מנוס מסילוקו. אך כשמדובר על כיבוד נוהלים סדירים, אין ספק כי הדברים ניתנים לתיקון, מה גם שיש שרמישטרה יקהלמחצה שעינו תחיה פקחה.

המביחן האמיתי. אולם הנקודה הקבועת והמכרעת היא טובתם של אלפי האסירים המקים בכלא, בתנאים שהיו מביישים גם מדינה מפגרת

נדאף ותומכיו היו משוכנעים שיישבת מועצת הסנף אשר זומנה ליום המחרת, ושבה היה אמור להתבצע נסיון להדיחו, תתבטל.

לא כך סברו מאיר כהנאבידוב ואנשיו.

„הם פוצו את דלת הסנף בכוח וקימו ישיבת צדק, שבה הדיחו את נדאף מתפקידו. בשעה שהיה מרותק למיטת חוליו“, נזכר בזעם יוסטוב (צוקי) אלקיים, מי שהיה מועמד הליכוד לראשות עיריית חיפה בבחירות האחרונות.

בעת הישיבה החפוזה נבחרו אנשי כהנאבידוב לראשות הסנף.

חוק הילודה. במשך 10 שנים שלט כהנאבידוב בסנף תנועת החרות בחיפה. בתקופה זו חל פיתוח במעמד חרות בעיר, דבר שמצא את ביטויו בכישלונות צורבים בבחירות המוניציפאליות, דווקא באותן שנים בהן צילתה קרנה של המפלגה במישור הארצי.

כל הנסיגות שנעשו להדיח את כהנאבידוב עלו בתוהו.

„הוא אדם ישר, אבל יש לו שתי מיגרעות שהורסות אותו — האימפולסיוניות הבלתי מרוסנת שלו והפיתותו של כל ריב לאוייב אישי“, אומר אל קיים. „אייאפשר לנהל איתו כל ריון רציני. בנושא תנועתי פראקטי, כשיחולקים עליו, הוא הופך להיות חסר

מדינה

בעולם השלישי.

לאסירים אלה לא איכפת אם מרדכי וירשובסקי ישיג את ההקפדה על כל הנהלים, כאשר הם חיים בתחתית הגיהנום. ואילו וירשובסקי, המכהן מזה שנים בוועדת הפנים של הכנסת, לא התרגש יתר על המידה כאשר נוכח לדעת כי במשך השנים לא חל שום שיפור במצב. נראה שהדבר לא הירי שינה מעניו.

בשטח זה אין שום שיקול העולה על הצורך החיוני לשנות מן היסוד את המצב בכלא, את היחס לאסירים כאל בני אנוש ואת תנאיהם. סויה הוכיח בשנת כהונתו כי הוא רגיש לכך באמת ובתמים, ושאינו משלם לכך רק מס שפתיים. הוא ניגש לבצע תיקונים בפועל.

משום כך צודק השר, כאשר הוא נותן לו גיבוי מתנהג התנאי: חזרה למישטר של הקפדה על הנהלים. בין השאר הואשם סויה בכך שהעלים בדיווחיו מיספר של נסיונות להתאבדות בכלא, וגם את מיספר השביתות של אסירים. המיכחן האמיתי שלו הוא יכולתו להוריד בפועל את מיספר השביתות וההתאבדויות. עלי ידי סילוק הסיבות הגורמות לכך.

סבלנות. ברגע שאתה מנסה להביע ריעה עצמאית בנושאים תנועתיים פנימיים, המנוגדת לדעתו, הוא הופך אותך לאוייב ולא אומר לך אפילו „שלום“

כך נראה כהנאבידוב בעיני רבים. כך גם הוא רואה את עצמו. התבטאו יותיו כנגד יריבים מבית מחוץ הפכו לשם דבר, וכמה מהצעותיו בכנסת הפכו לחלק מההווי הלאומי, כמו החוק לעידוד הילודה.

מהפך למהפך. אבל לפני חצי שנה התאחדו כל הכוחות המתנגדים לכהנאבידוב והצליחו להדיח אותו מראשות הסנף. כהנאבידוב, שהוא גם סגן יו"ר הכנסת, לא השלים עם המהפך הזה. הוא החל פועל לביצוע מהפך למהפך. והדבר אכן עלה בידו.

זה היה אחר שביצע חריש עמוק בין מתנגדיו, והעביר את רובם לצידו. הוא עצמו החליט להישאר החק מעין הורקורים. העדיף להמליך את נאמניו, ולמען הסדר הטוב קובע עמרם אדרי, אבידוב: „לא היתה פה שום רדיחה. היו פה בחירות דמוקרטיות וכשרות. אני בכלל לא מאמין שחיים נדאף לקה בליבו. עובדה שהוא הביא מיכתב מרופא פרטי ולא מבית חולים.“ מאיר כהנאבידוב עצמו נמצא הרחק מההמון הסואן, במכסיקו. מקורביו (המשך בעמוד 9)

אין אמונה בפיתרון מדיני,
רוב עצום תומך בפיגועים

האופציה הירדנית היא ברי-
חה. תומכים בה כמה זקנים

לסקר ישראליים

לעיריות, ושלל כל פיתרון אחר. רק 11.9 אחוז מוכן לקבל מינוי של ראש-עיריה שיזכה באישור מוסר לאומי פלסטיני (כמו ט'עפר אל-מצרי, שנר-צח).

מי גרם להתמוטטות הסכם ער-פאטיחוסין? 32.9 אחוזים מאשימים את חוסין, 37.9 את ארצות-הברית, רק 5.3 מאשימים את ערפאת, ו-5.4 את ישראל.

גיושה בוגרת יש גם לגבי ארצות-הברית. 85.5 אחוזים מאמינים כי ארצות-הברית ממלאה תפקיד שלילי בתהליך-השלום, אך 60.8 אחוזים מא-

לעבר הפונרמנטליזם האיס-לאמי — המסכן בטווח הארוך את עצם קיומו של אש"ף, והשולל כל דו-קיום עם ישראל. זוהי אשמתם הישירה של המושלים הישראליים. כמנועם כל פעילות פולי-טית בגדה וברצועה נותר המיסגד כמקום היחיד שבו יכולים הפלסטינים להתכנס באופן חופשי ולדבר על פולי-טיקה. כוהני-הדת הם המנהיגים החופ-העסקנים בגדה טוענים כי השילטונות מעניקים באופן שיטתי חסות לכוהני-דת אלה, מתוך תיקווה שיחתרו תחת

זים תומכים בהחזרת הגדה והרצועה לריבונות ירדנית.

זהו מימצא מדאיג. פירושו כי ברגע זה תומכת רק מחצית האוכלוסיה בפיתרון של שלום, המבוסס על דו-קיום של שתי מדינות. קרוב לחצי דוחים כל פיתרון-שלום.

המצב קיצוני עוד הרבה יותר כשאין מדובר על פיתרון מצוי, אלא על פית-רון איריאלי. לשאלה: "מהו הפית-רון הקבוע לבעיה הפלסטינית המוערף עלייך?" תמכו 77.9 אחוזים ב"מדינה דמוקרטית פלסטינית

תמכו רק 3.4 אחוז במלך חוסין, לעומת 71.1 אחוז ביאסר ערפאת. (אחרים: אסר 1.7, חומייני 1.7, מובארכ 0.6, קדאפי 2.3, אף אחד לא 17.5). לשאלה: "איזו הנהגה משקפת את העמדה הפוליטית המוערפת בעיניך, בתנאים הנתונים באזור הפלסטיני?" הצביעו 71.2 אחוז בעד הנהגת אש"ף, 4.8 בעד הקבוצות הפלסטיניות השוכנות בדמ-שק, 3.2 בעד המלך חוסין, 0.4 בעד-אגודות הכפרים שהוקמו על-ידי מיל-סון, ובעד אף לא אחד מהם: 10.7.

ניתוח התוצאות לפי הקבוצות מגלה כי התמיכה במלך חוסין קיימת בעיקר אצל חקלאים, בעלי מיקצועות חופ-יים ועקרות-בית, חסרי-השכלה ובע-לי הכנסה נמוכה, מעל לגיל 50. התמי-כה בערפאת פזורה בין כל הקבוצות. לגבי השאלה המכרעת: "האם אתה מאמין כי אש"ף הוא הנציג החוקי הבלעדי של העם הפלסטיני?" אומרי ההן מגיעים ל-93.5 אחוז, ואומרי הלאו ל-5.1.

זה מאשר את הידוע לכל: האוכלו-סיה בשטחים הכבושים מעניקה תמיכה מוחצת לאש"ף.

אין פירוש הדבר תמיכה אוטומטית בערפאת. לשאלה: "מיהו המנהיג הפלסטיני המוערף בעיניך?" תמכו 78.8 אחוז בערפאת — כלומר, 15 אחוז פחות מכפי שהצביעו את תמיכתם העקרונית באש"ף כנציג הבלעדי.

המתחזה הרציני היחיד של ערפאת הוא ג'ורג' חבש, מהחזית העממית, אך אין הוא זוכה אף בעשירית מן התמיכה בערפאת (5.6). האחרים: אברמסה 1.2, חוותמה 1.9, ג'בריל 0.5, אבראל-זועים, הסוכן הירדני שמריתו עוררה הת-להבות בה רבה כממשלת-ישראל וזה רק 0.1 אחוז.

עד כאן יכלו אוהדי אש"ף וערפאת להיות מרוצים. אך התשובות לשאלות אחרות היו צריכות לעורר אצלם דאגה עמוקה למדי.

האיסלאם עולה

השאלות המעניינות ביותר כי סקר נוגעות לפיתרון הרצוי של השאלה הפלסטינית. הן מראות כי התמיכה באש"ף ובערפאת אין פירושן, בהכרח, תמיכה בקו של ערפאת. הסקר מוכיח בעליל כי הקו הערפאתי הוא המתון ביותר שיש. כל שאר הפיתרונות המוערפים קיצוניים הרבה יותר. באופן די ברור ומתוחכם מברילים הפלסטינים בין הפיתרון הניתן להשגה, ובין הפיתרון האיריאלי.

לשאלה: "מהו פיתרון-הביניים לבעיה הפלסטינית המוערף עלייך?" השיבו 49.7 אחוזים בעד הקמתה של מדינה פלסטינית בגדה וברצועה — הפיתרון המזוהה עם ערפאת. אולם 43.2 אחוזים דוחים פיתרון זה גם כפיתרון-ביניים, ותובעים להמשיך במאבק להקמת "מדינה דמו-קרטית חילונית" בכל פלסטינ, כלומר — חיסול מדינת-ישראל. רק 6.3 אחי-

ת הזעקות הרמות ביותר בשמי-עו המושלים הצבאיים, "האור-חיים", אפריים סנה וקורמו, מנחם מיל-סון הוכרז-לשימחה.

הם זעקו באוזני התיקשורת כי הסקר הוא מזויף, שעורכו הוא איש-פת"ח קיצוני, שהשאלונים מולאו על-ידי סטודנטים אוהדי-אש"ף, וכו' וכו'. הם רמו לנער שהרג את שני הוריו בגרין, ושבויקש לאחר-מכן את רחמי-בית-המישפט בטענה שהוא יתום.

אין ספק כי סקר דעת-הקהל, שפורסם השבוע, הוא תוצאה של 19 שנות הכיבוש הישראלי ותעודת-כישלון לשורה ארוכה של מושלים צבאיים ואזרחיים — ושני הזעקים בכללם.

לא לטובת פת"ח

האמת היא שהסקר, שנערך מי-טעם העיתון המיזרחי-ירושלמי אל-פג'ר, העיתון האמריקאי ניוזדיי ורשות-השירות האוסטרלית, מעורר דווקא אמון רב.

לאמון זה יש כמה וכמה תימוכין. בין השאר:

● עורך הסקר, הר"ר מוחמד שריד מאוניברסיטת אל-נג'אח בשכם, נהנה משם טוב כחוקר רציני. למרות העובי-דה שאינו מסתיר את אהדתו לפת"ח ולאש"ף.

● כל מי שהיה קרוב לסקר מעיד על גישתם הרצינית של הסטודנטים שערכו אותו.

● הממצאים תואמים את ההתרש-מות האמפירית של ישראלים, הבקי-אים בענייני הגדה והרצועה.

● אין בעלי-הסקר מסתירים את נקודותיו החלשות, אלא מרגישים אותן בצורה מדעית נאותה.

● חוקר ישראלי, הר"ר יער מהאר-ניברסיטה העברית, קבע כי התוצאות תואמות את הממצאים של סקר שהוא עצמו ערך מטעם האוניברסיטה.

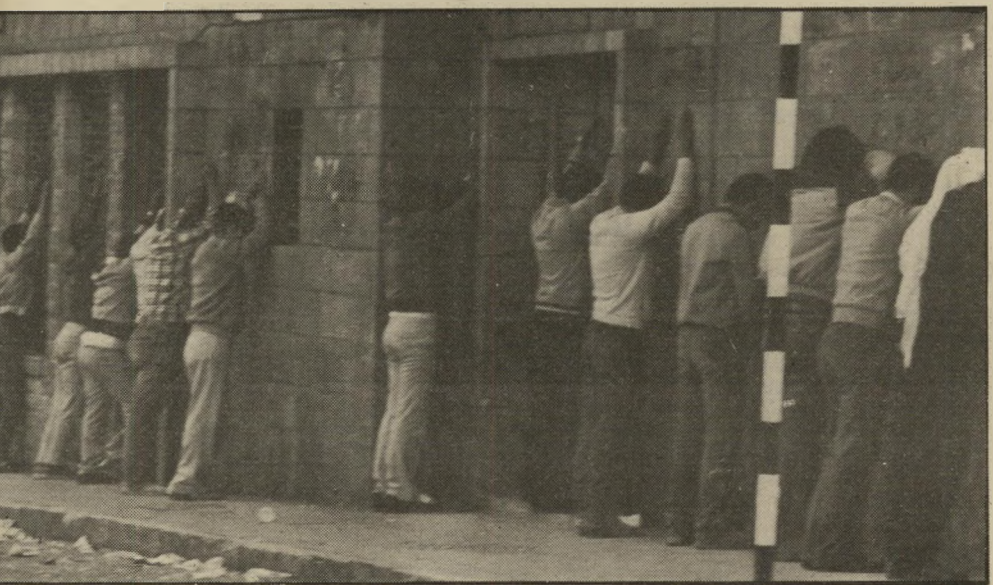
● ובעיקר: כמה מימצאי הסקר סותרים לחלוטין את האינטרסים של פת"ח ואת השקפתו, וגם את הקו המוצ-הר של העיתון אל-פג'ר, אילו נערך הסקר במגמה לעזור ליאסר ערפאת, היו הרבה נתונים בו משתנים לגמרי.

נקודות-החולשה של הסקר נובעות ממהות האוכלוסיה בשטחים הכבושים. אין ייצוג מתאים להמוני הפלאחים הבלתי-משכילים, ויש ייצוג יתר ל-סטודנטים ולבעלי מיקצועות חופ-יים. אין אלה הן השכבות הקובעות את דעת-הקהל בגדה וברצועה, באופן כללי, תואם המידגם את המצב בגדה וברצועה.

ידן — יק

הדבר מעורר את זעם המושלים הוא מימצא חרימשמעי, שלא בא כאפתעה למי שבקי במצב: רחיה כמעט טוטאלית של "האופציה היר-דנית", העומדת במרכז המדיניות היש-ראלית.

הדבר מתבטא בהקשרים שונים. לשאלה: "את מי מבין המני-היגים הבאים אתה מעדיף?"

מינים כי ארצות-הברית יכולה למלא תפקיד חיובי. כלומר: התשובה אינה נובעת מתעמולה קומוניסטית, אלא מניתוח המצב. רק 59.6 אחוזים מאמינים כי ברית-המועצות יכולה למלא תפקיד חיובי בתהליך השלום.

כן לציגועים!

הלם הגדול ביותר לציבור היש-ראלי — ואות-האזהרה החמור ביותר הקיים בסקר — הוא בשאלה: "האם אתה סבור כי מעשי-הפלסטינים?" יש תשובה פשוטה וחי-דה — 78.4 אומרים כן, 11.5 אומרים לא.

תשובה מבהילה עוד יותר ניתנה לשאלה: "אילו מעשי-אלימות נראים לך כמוצדקים?" חטיפת האוטובוס בכביש-החוף ב-1978 — 87.6 אחוזים, ההתקפה על מחנה הנחתים האמריקאיים בבירות ב-1983 — 81.2 אחוזים, הנחת פצצה במטוס אל על — 60.5, ההתקפה על הנוסעים בנמל-התעופה של וינה ורומא בדצמ-בר 1985 — 36.9, הנחת פצצה במטוס אורחי (הכוונה: לאי-ישראל) ב-20.7 אחוזים.

לשאלה: "איזו טאקטיקה נר-אית לך כיעילה ביותר לפיתרון הבעיה הפלסטינית?" הצביעו (המשך בעמוד 35)

מעמרו של אש"ף. ולראיה: השבוע פסלה הצנוורה מאמר של אל-פג'ר, שיצא נגד הת-גברות הקנאות האיסלאמית.

קשה להעלות על הדעת מדוי-ניות קצרות-ירואי יותר. מתוך השינאה העיוורת לאש"ף, מעורר השילטון הישראלי את המגמה המסוכנת ביותר בעם הפלסטיני, המטיפה למילחמת-חורמה להשמדת ישראל.

מדוע נאד?

גישה להחלטה 242 היא בוג-רת. 80.6 שוללים אותה, 16.8 תומכים בה.

אולם כאשר ניגשים לפירוט הסי-בות, נראה כי השלילה אינה נובעת מעצם הכרת ההחלטה (בעקיפין) בקיום ישראל, אלא מאי-הכרת ההחלטה בזכר-יות העם הפלסטיני. לשאלה: "אם אתה שולל את ההחלטה 242, מהי הסיבה העיקרית שלך?" עונה הרוב (56.8 אחוז) "מפני שההח-לטה אינה מכירה בזכות העם הפלס-טיני להגדרה עצמית", ומיעוט גדול (33.4) "מפני שאין בה פיתרון מתאים לבעיה הפלסטינית". רק 6.8 שוללים את ההחלטה "מפני שהיא מכירה ביש-ראל". הרוב הגדול (37.7) רוצה בבחירות

בכל הארץ". רק 16.9 אחוזים תומכים במדינה פלסטינית בגדה וברצועה (כלומר: לצד ישראל). 0.0 אחוז תומך באוטונומיה, המוצעת על-ידי ישראל, עוד יותר מעניין, ועוד יותר מדהים, היא התשובה לשאלה חשובה ביותר: "אילו הוקמה מדינה פלסטינית, איזה מן המישטרים הבאים היית רוצה בה?" התשובות: מדינה המבוססת על החוק האיסלאמי — 26.5, מדינה המבוססת על הלאומיות הערבית והאיסלאם גם יחד — 29.6 אחוז.

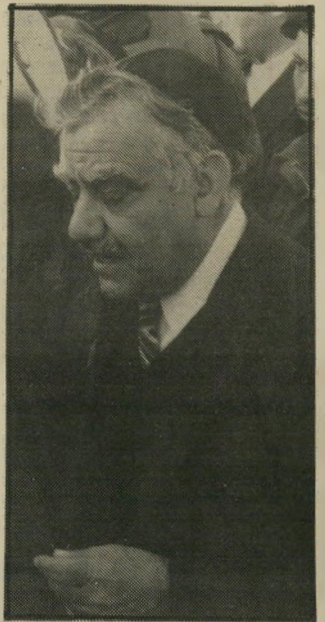
כלומר: רוב מוחלט רוצה כי שילטון האיסלאם — בניגוד מוחלט לאופיו של אש"ף, שהוא גוף חלוני מוחלט, בעל הרבה מוסלמי-נוצרי.

לעומת זאת רוצים רק 10.4 אחוזים במדינה דמוקרטית חילונית, ו-21.2 במדינה דמוקרטית פלסטינית. שאר התשובות: ממלכה חוקתית — 1.1, מישטר דומה לזה הקיים בארצות-הברית וכמעט-אירופה — 1.9, מיש-טר הדומה לזה הקיים בכרית-המועצות — 6.7, מדינה המבוססת על הלאומיות הערבית — 2.1.

זהו מימצא מפתיע. הוא מוכיח כי הקומוניסטים והסירי-אליבית, הם מיעוט קטן בגדה וברצועה, כי גם השקפת-הער-לם החילונית של אש"ף מייצגת מיעוט, וכי הרוב נוטה כיום

(המשך מעמוד 7)

יורעים לספר שהוא נסע לשם כדי ללמוד ספרדית. בתנועת החרות מת' לחשים כי קצה נפשו של סגן יו"ר הכנסת בפוליטיקה המקומית, והוא חושק עתה במשהו יוקרתי ונוצץ יותר,

עסן כהן אבידוב הדלת נפרצה בכוח

כמו. למשל. משרת שגריר ישראל במכסיקו.

תל-אביב

מי משתין על מי?

חבר מועצת העיריה הודיע לפקיד העיריה: "אני מחרבן עליך!"

הכל קרה בגלל העולם הזה. השבועון המסויים ערך תחרות לבחירת מלכת המים לשנת 1986. האירוע נערך במוסיון הארץ. באמי פיתאטרון הגדול של המוסיון הופי עו המועדות לתואר. ובאותה הודמנות גם נערכו הופעות של אמנים ידועי שם, ובניהם עופרה חזה, גדי יגיל, טוביה צפיר, יגאל בשן ושלישיית כמו צועני.

האמנים והיפהפיות לא ידעו כי בגלל אירוע תמים זה התלקחה מלי-חמתיאיתנים בין אלוף-במילואים ועס קו עירוני בכיר. **שלוש מילים.** היה זה חבר מועצת עיריית תל-אביב, חיים טסה, שפגש כעבור כמה ימים. באירוע אחרי כמנהל המוסיון, אלוף (מיל.) רחבעם (גנר) ואבי, ולפי דיווח יומון הארץ, ננה בו על שלא סיפק לו כרטיסייהזמר נהפך מלכת-המים. לפי הארץ, עבר הדרישה עד מהרה לטונים גבוהים. כשזאבי חותך. לכסוף. בשלוש מילים: "אני משתין עליך!" טסה לא נשאר חייב, סגר גם הוא את העניין בשלוש מילים: "אני מחרבן עליך!"

אל תצחק עליי! כאשר קרא זאבי הנרה את הדיווח בעיתון. הורה שהיו חילופי-דברים, אך הכחיש שאמר את שלוש המילים. ליתר ביטחון שיח זר זאבי את מהלך השיחה: **טסה:** מדוע אתה לא שולח כרטיסיהזמנה למוסיון?

זאבי: אתה לא מקבל? שולחים לך. **טסה:** אני לא מקבל וגם חברי-

מועצה אחרי לא מקבלים. **זאבי:** לא היה אירוע במוסיון, כמו פתיחת ביתן או פתיחת תערוכה, שלא הוזמנתם אליו. אבל לצערי זה לא מעניין אתכם ולא ראיתי אותך במשך כל השנים האחרונות באיזה שהוא אירוע במוסיון. אני בטוח שאתם מקבלים הזמנות. כי אני מטפל בזה. **טסה:** זה לא נכון!

איך שותלת יד מיסתורית ידיעות כוזב בישראל ובעולם, ואיך משתכת העיתונות הישראלית החופשית פעולה עם השקר

מכונה ושמה כיזוב

מוסמך. שום עיתון רציני בעולם אינו מסתמך על מידע זה. במדינות רבות, קיימות מחלקות לכיזוב (דריסאיני-פורמציה). השיטה עצמה הומצאה על ידי יוזף גבלס. שרהתעמולה של היטלר. הוא היה מחזיר לעיתונים ורים שונים ידיעות כוזבות, ומורה לאחר-מכן לעיתוני גרמניה להעתיקן, כאילו "ממקורות ורים" מוסמכים.

פורין רפורט הוא מכשיר מועדף לתרגיל זה. מכיוון שהוא מוכן לפרסם כל זבל בלתי-מוסמך, ללא ציון מקור.

החומר מתפרסם שם. ואחר-כך מקבלים, הכתבים הישראליים.

את היריעה משם כיריעה מ"מקורות-כיון" מוסמכים.

יד נעלמת. מבחינה עיתונאית פשוטה, הידיעות של שאול צדקה

אבנר אהרונסון גבלס לא היה מתבייש

בארץ, דליה שרון דובר וויקטור לוי בחדשות הן שיקריות. הם המציאו "מקורות מודיעין בלונדון" שאינם קיימים. הם העלימו מידע הקוראים מה המקור האמיתי, ועל מה הוא מסתמך. מכיוון שכל הידיעות הופיעו באותו היום, כמעט בלשון אחידה, ברור כי יד נעלמת עומדת מאחורי הפיר-סומים.

השיטה יעילה להפליא. רוב הקוראים כלל אינם מבחינים בין אבנר ניראל ואבנר-האד. הם לומדים מהידיעה כי המבצע הוא "ידימינו של יאסר ערפאת", וכי הטבח הגורא בוצע בירי אש"ף.

העובדה שכל שרתי-הביון בעולם, וגם של ישראל, משוכנעים כי הטבח בוצע בידי אבנר-האד, האויב המושבע של אש"ף וערפאת, מועלמת, ובציבור הישראלי נשתל הרושם כי ערפאת גרם לטבח. זהו רושם שיישאר, גם כאשר הפרטים יישכחו. הוא מצטרף למאות ידיעות-כיוזב קודמות, שנשתלו באור תה השיטה. גבלס לא היה מתבייש בכך. ונראה כי בעניינים אלה אין הבדל גדול בין העיתונות "המודרכת" שלו ובין עיתוני ישראל החופשיים. הם מוכנים לשרת.

אבנר-האד בפרשות-הטרור, אף כי לא הביאו אף שמץ של הוכחה לכך? את זה אפשר ללמוד במעריב, שהוא יותר אחראי מעמיתיו. הכותרת: "ההתקפות באיסטנבול ובקראצ' — תחילת מיתקפת-טרור חדשה, טוענים מקורות ערביים, שדבריהם מובאים בידיעה שהופיעה בשבועון הלונדוני פורין רפורט. מאת מאיר בלייד ותמר גולן."

בגוף הידיעה מתברר העניין לגמרי.

בלונדון סבורים: אבו ג'יהאד קשור להתקפות באיסטנבול ובקראצ'י

לפי הערכות מודיעיניות — ההתקפות היו מתואמות ובמסגרת מאמצי ערפאת לאחות קרעים עם ארגוני טרור פלשתיניים

מאת שאול צדקה
מספר "הארץ" בבריטניה
לפני כשנתיים, אבנר אהרונסון, עורך ה"רפורט", היה אחראי על ידיעותיו המדויקות. הוא היה מוכן לפרסם כל זבל בלתי-מוסמך, ללא ציון מקור.

12.9.86, "הארץ".

מידע מודיעיני מצביע...

מקורות מודיעין בלונדון:

אבו ג'יהאד עמד מאחורי ההתקפות באיסטנבול ובפקיסטאן

לפני כשנתיים, אבנר אהרונסון, עורך ה"רפורט", היה אחראי על ידיעותיו המדויקות. הוא היה מוכן לפרסם כל זבל בלתי-מוסמך, ללא ציון מקור.

12.9.86, "דבר".

הדוחות הראשונים רומזים על כך ש...

המידע הסודי לקוח מגליון של פורין רפורט, שהביא אותו בשם "מקורות ערביים" אלמוניים, "המניחים שמא חורי ההתקפה עמד אבנר-האד". לא נאמר מי הם "המקורות הערביים", ומה העניין שלהם בידיעות. אולי זהו מקור סורי או לובי, המעניין לחפות על אבנר-האד, הטרוריסט הפועל בחסות סוריה ולוב, ולהעליל על שנואי-נפשם. אבנר-האד וערפאת! כאותו הבורק עצמו התפרסמה

זאבי: אני יכול לדאוג לך לכרטיס סים לפתיחת תערוכות של המוסיון, אבל זה לא מעניין אותך. אני מצטער שמה שמעניין אותך איננו בשליטה שלי ולא מעניין אותי. **טסה:** אם לא תדאג לי לכרטיסים — לא אצביע בעד התקציב שלך! **זאבי:** התקציב הוא של המוסיון ולא שלי, ואם קבלתו תלויה בכרטיס

סים... **טסה:** גם חברי-המועצה האחרים לא יצביעו בעד התקציב שלך. כוללם לא יצביעו! **זאבי:** אם התקציב תלוי בכרטיסים — זה עצוב. אתה שומע מה שאתה מדבר כנבחר-ציבור: כרטיסים בעד הצ' בעה. אבל רק בידור. מה שמתחולל במוסיון בכלל לא מעניין אותך, לא

ביקרת בו אפילו פעם אחת ואתה דורש ממני לדאוג לך לבידור, מלכת-המים. **טסה:** כן, כולם לא יצביעו בשבילך ולא יהיה לך תקציב! **זאבי:** אל תדבר בשם כולם ואל תצחק עליי. אתה טוען לכרטיסים פרי טיים בתוקף תפקידך הציבורי ועוד מאיים. דרישתך נראית לי חצופה! **טסה:** אני מחרבן עליך!

שישה "ביטחוניים"

על כל פילי

רק אחד מכל שיבעה אסירים או עצירים, היושבים בבתי הכלא בגדה המערבית, נכלאו על עבירות פליליות. כל האחרים הם "ביטחוניים".

וזו היתה תמונת המצב ב־21 ביולי השנה: מתוך 2319 הכלואים באותו יום, 2009 היו "ביטחוניים" (1475 שפוטים ו־534 עצורים), 310 פליליים (252 שפוטים ו־58 עצורים). את הפירוט המדויק גילה השבוע תת־אלוף (במיל') אריה שלו, במחקר שפירסם במסגרת המרכז למחקרים אסטרטגיים על־שם יפה.

השופטים יארבו למטרידן הטלפוני

בעיקבות ההטרדות הטלפוניות, שמהן סבלו באחרונה כמה שופטים, הפיץ מישל רדהמישפטי בין השופטים חוזר מיוחד, המדריך אותם כיצד לנהוג במיקרים דר מים ואיך לעזור למישטרה בנסיגותיה ללכוד אותה.

ורדי הפסיד את "מבט"

שמו של משה ורדי, לשעבר איש ידיעות אחרונות, היה אחר השמות שהועלו השבוע כמועמד לתפקיד עורך מבט לחדשות בטלוויזיה. מועמדותו נפלה בלחצו של הלוכי שורש כי המנהל החדש יבוא משורות הטלוויזיה.

אזיקי־רגליים בבתי המישפט

על רגליהם של נאשמים בפשעים חמורים, המובאים לבתי המישפט, יושמו בקרוב אזיקים. על אמצעי זה הוחלט בגלל התפרצויות ואלימות של עבריינים במהלך דיונים מישפטיים.

עד כה היה נהוג לכבול רק את רגליהם של נאשמים ברצח.

תצלומים מזיקים לעסקים

בניימישפחתו של אחד משני הישראלים שנרצחו בטבח בבית־הכנסת באיסטנבול, מיוצאי איראן, ביקשו מצלמי העיתונות שלא יצלמו אותם כהלווייתו בירושלים. הם הסבירו שהדבר עלול להזיק לעסקיהם. המישפחה סוחרת בשטחים, ובאמצעות הסנף שלה בזנוה יש לה קשרי־מיסחר בכוחית ובסעודיה.

לובי חכם

בישובי הצפון מתארגן לובי, שכוונתו לחזק על אריאל שרון למנות את חיים חכם כמנכ"ל מישרדה־תעשייה־המיסחר.

חכם, היום מנכ"ל תשת, חברת־בת של אל־על, היה יועצו של יגאל הורביץ באוצר לענייני ישובי־הצפון.

מיכרז למנכ"ל המרכז

במהלך השבוע עומדת עזריית תליאביב לפרסם מיכרז פומבי לתפקיד מנכ"ל "מרכז־הירידים".

המנכ"ל היוצא, נחום רו, הסכים לשמש בתפקיד זה רק באופן זמני, כדי לשקם את החברה. אחרי סילוקו של יעקב ברגרא, שהסתבר, רו יתרכז מעתה רק בשני תפקידיו האחרים, כמנכ"ל הקריה לתעשיות־מדע בנווה־שרת וכמנכ"ל מרכז־הספורט בהרדיוס.

מור לעמידר?

דודו מור, יו"ר מועצת־המנהלים של שיכון ופיתוח, יעבור כנראה לחברת עמידר — זהו אחד הרעיונות הנשקלים בלישכתו של שרה־שיכון־והיגיון דוד לוי. בכך ימצא הפיתרון לסיכסוכים המתמשכים בין מור לבין שלמה שטנר, מנכ"ל שיכון ופיתוח. ב"עמידר" אמור מור לבוא במקומו של יהושע דוידוביץ, שהממשלה אישרה השבוע את מינויו כמנכ"ל מישרדה־עבודה והרווחה — וכעבור דקות ספורות ביטלה את החלטתה.

למקובליו קורץ הרעיון להעניק את התיק לשר גדי יעקובי, ובכך להשיג שלושה הישגים:

- להרחיק לצמיתות את יצחק מודעי מהממשלה, בטענה של קיזוז;
- לפצות את יעקובי על אי־עמידה בהבטחות קודמות;
- להפיק בצירוף כמי שהצליח לדלל ולהקטין את הממשלה המנופחת בשני שרים.

אפיקים

מחוז לתחום לשרון

האסיפה הכללית של חברי קיבוץ אפיקים, שהתכנסה בשבת, החליטה — ברוב של 80 אחוז — שלא להתיר לאריאל שרון להיכנס לתחומי המושק. שרון מרבה באחרונה בסיוורים בביקעת־הירדן, ובין השאר הוא מתארח בקיבוצים באזור.

העורכים נשכחו במלון מצרי

איינעשמות רבה נגרמה לעורכי העיתונים, שהוזמנו להצטרף לפמלייתו של שימעהן פרס בפיסגת אלכסנדריה, כאשר נשכחו במלונם ולא הוזמנו לארוחת־הערב החגיגית ביום החמישי. הפמליה, שלוותה עלידי ישראל פלג, מנהל לישכת־העיתונות, וברוך אסקרוב, דובר מישרדה־הממשלה, שוכנה במי לון הנמצא הרחק מארמון "ראסיאל־תיך". לפנות ערב ישובו המוזמנים במלונם, ציפו לפיומה של השיחה בין ראשיה־הממשלה לנשיא, והשתוממו מאוד על כך שלא נקבעה להם כל תוכנית. אסקרוב ופלג ניסו כל הזמן לברר אצל אורי סביר, יועץ התקשורת של פרס, מה קורה, אולם לא זכו לתשובה ברורה.

ביתניים נערכו בארמון השולחנות לארוחת־ערב חגיגית, ומקומותיהם של עורכי־העיתונים נותרו פנויים. חנה זמר נקלעה לארמון לגמרי במיקרה, וניסתה להזעיק את חבריה, אך כבר היה מאוחר מדי — הנסיעה מהמלון היתה נמשכת יותר מזמן הארוחה. לאחר מעשה הוסבר לאורחים כי פשוט נשכחו.

למחרת בבוקר, בשעה מוקדמת, הודיעה החבורה לנמלה־תעופה, להיות מור כנה לטיסה בחזרה — כדי שפרס לא יאלץ להמתין להם בסיימו את שיחתו האחרונה. "בך קרה שבעצם נסענו למצרים רק כדי לישון לילה אחד במלון!" סיכם את העניין אחד העורכים.

בעת הטיסה לארץ, כששמע פרס על העניין, החליט מייד לפצות את אורחיו על עוגמת־הנפש, שנגרמה להם כנראה בגלל המתוחות בין יועציו הרבים לבין אורי סביר. אחרי הנחיתה הוא כינס את עורכי־העיתונים לשיחה מסכמת בנמלה־תעופה בלוד — שיחה שהיתה מבחינתם, בעצם, האירוע החשוב ביותר של המסע.

מתיחות בגלל גולן

עוד התמרמרות בין העובדים המקצועיים במישרדה־החוז; גר גולן, השגריר המידע לקאמרון, היה עד לאחרונה מיהלן במישרד. הוא לא עבר קורס צוערים ואין לו תואר אקדמי. נסינו הדיפלומטי היחיד הוא שרות בנציגות ישראל בניידות, שסולקה משם אחרי הנסיגה, ולאחרונה בנציג ישראל בקאמרון.

הדיפלומטים הצעירים בסגלה־מישרד טוענים, כי גל המינויים הפוליטיים בנציגות ישראל בחו"ל, ומינויים של מיהלנים, כמו גולן, חסמו בסניהם לחלוטין את הדרך לקידום מיקצועי.

פלג וניר יתבצרו

ישראל פלג אינו מתכוון להתפטר מתפקידו כמנכ"ל לישכת־העיתונות־הממשלתית, סמוך לרוטציה.

מעמדו החוקי שונה ממעמדם של יועצי־פרס האחרים, בכך שכמנכ"ל של מוסד ממלכתי לא ניתן להחליפו מייד, ויש צורך בהחלטה מיוחדת להדיחו. הוא מקווה כי שריה־מערך ייתעו מאפשרות כזו ולא יתנו לה יד, ואז יוכל להישאר בתפקידו.

ייתכן שגם עמירם ניר, היועץ לענייני מילחמה בטורר, ינהג כמוהו ויתבצר במישרתו.

הרומנים עוקבים

כרומניה עוקבים בשבע עיניים אחרי מסעותיו והכרעותיו של שימעהן פרס.

ייתכן שפקיד רומני בכיר יבוא לביקור בארץ, עוד לפני הרוטציה, כדי להחזיר לנשיא. ניקולאי צ'אושסקו, את מעמדו המסורתי כצינור־הדברות בין ירושלים למוסקווה. הפקיד ינסה לברר, ממקור ראשון, איזוהי הגרסה הנכונה — מבין גרסותיו הסותרות של פרס — בעניין שיתופה של ברית המועצות ברעידה בינלאומית.

(כמעט) משבר־מילוא

כמה שעות לפני פיסגת־אלכסנדריה נמנע משבר ממשלתי חדש. הפעם: בגלל התבטאות של סגן־שרהחוז, רוני מילוא.

זמן קצר לפני שהתברר סופית כי הפיסגה אכן תתקיים, פגש מילוא את כתב הטלוויזיה יגאל גורן, ובשיחת־אקראי הסטייה: פרס זוחל אל המצרים!

גורן לא היסס. הוא פנה ללישבת ראשיה־הממשלה וציטט שם את דבריו של מילוא. שימעהן פרס התרסה, מידה להתקשר עם יצחק שמיר וביקש ממנו לפטר מייד את סגן־השר ההצוף. שמיר הזעיק אליו את סגנו, נזף בו ותבע ממנו שלהבא ישמור את הערותיו בליבו — ולא, לא תהיה לו ברירה אלא לפטר. כדי שלא לסכן את הרוטציה, הסמכות לפטר סגן־שר נתונה רק בידי השר הממונה עליו, ולא בידי ראש־הממשלה.

תגובתו המהירה של שמיר, מסתבר, שיכבה את כעסו של פרס.

הרזיה על־חשבון

הבריאות?

העניין הראשון שבו נטפל פרס, בשבוע מארצות־הברית, יהיה בעיית תיקה־בריאות.

בהלה מחשש

לזיכו דמיאניוק

עם השלמת תיקה־חקירה נגד ג'ון ("איוואן") דמיאניוק, מסתבר שהראיות שאותן הצליחה לאסוף הפרקליטות הן חלשות הרבה יותר מכפי שציפו בתחילה. השמועה על כך פשטה מייד בין הפרקלרים, ועוררה את החשש כי בית־המישפט יוכה את האיש — ורעיון זה כשלעצמו עורר בהלה.

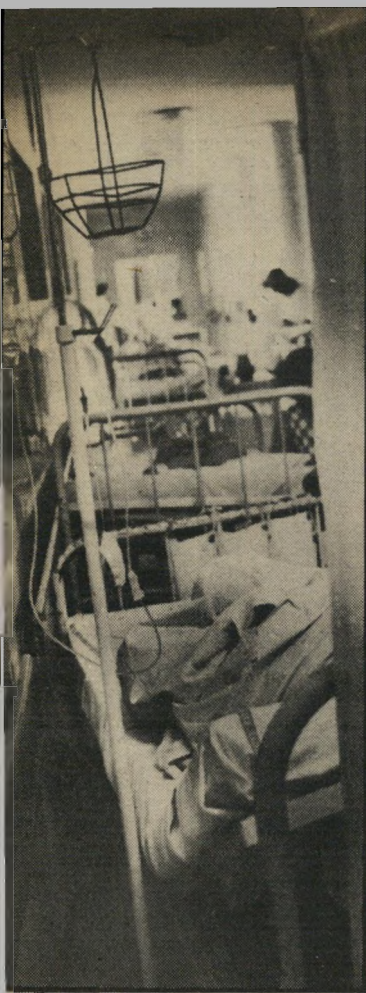
אם יוכה דמיאניוק, תתעורר הבעיה מה ייעשה באיש. לארצות־הברית לא ניתן יהיה להחזירו עוד, מפני שאזרחותו האמריקאית נשללה ממנו והוא גורש משם. האפשרות האחרת, לגרשו לברית המועצות, היא מביכה ביותר מבחינתה של ישראל, מפני ששם הוא צפוי לפסק דין־מוות על בגידתו במלחמת־העולם השנייה, והימין האמריקאי יאשים את ישי ראל כי מסרה לידי "התלינים הקומיניסטיים" אדם שהוא עצמה מצאה אותו וכאי. ייתכן מאוד אפילו שבי־המישפט הסובייטי ימצא די ראיות להרשיעו גם ברצח יהודים, ואז יהיה העניין מביך עוד יותר, אחרי הויכוח באן.

האם האפשרות היחידה שתיוותר תהיה לשחררו ולהניח לו להתגורר בארץ?

כמו שיש מבקר-המדינה, דרוש מבקר הרפואה — אומבוסמן בלתי-תלוי ומיקצועי, שיוכל לבדוק מקרים של רשלנות

אנאטומיה של רשלנות רפואית

כל מיקרה של טיפול על-ידי רופא או על-ידי צוות רפואי, שנסתיים במוות או בנכות של מקבל הטיפול, עקב טיפול בלתי-נכון או בזמן הבלתי-נכון, או בשל קלות-ידעת של המטפל לים — הוא רשלנות רפואית. בארץ, ברוב המקרים, נהוג לכנות מיקרים כאלה בכינוי התמים "טעות אנוש". טיפול בלתי-נכון יכול להינתן בגלל חוסר ידע של הרפואה על מחלה מסוימת, ובמיקרה זה אין להאשים את הרופא ברשלנות. במקרים שהידע קיים, ורופא מסוים לא הפעיל את כל כוחו ולא עשה את המינימום כדי לרכוש את הידע או להשתמש בו — אפשר להגדיר את התנהגותו כלפי החולה כיום רשלני.

רופא צעיר חייב להזמין רופאים מבוגרים יותר להתייעצות, גם אם הוא מסתכן ב"הטרדת" הממונים עליו. יש מיקרים רבים שבגלל נוהל גפוס בבתי חולים, קובעים את גורלו של החולה רופאים צעירים לבדם. חוסר-טיפול בזמן פירושו התחלת טיפול באיחור, לאחר שהאבחנה כבר נעשתה. למשל, אם בחולה מסוים אובחן זיהום ביום השישי בשבוע, ובגלל סגירת בית-המירקחת בבית החולים לסוף-השבוע, והרצון שלא "להטריד" את הרוקח, ניתנה לחולה האנטיביוטיקה, או תרופה אחרת, רק ביום ראשון. מיקרה כזה אפשר להגדיר בוודאות כרשלנות רפואית. ומה זו קלות-ידעת רפואית? כאשר רופא מחליט על טיפול מסוים, בלא לקבל את כל הנתונים האפשריים, המקלים על איבחון נכון ועל מתן

רופאים רבים, והמימסד הרפואי אי בולו, כדי להגן על הנחקר, הנחשד ברשלנות רפואית. כמיכשול על דרכה של האמת לאור עומדות גם חברות-הביטוח, המעוניינות בזיכוי של הרופא, כדי שלא יאלצו לשלם פיצויים. חברות הביטוח חוברות יחדיו עם המימסד הרפואי נגד הנפגע מרשלנות רפואית. במקרים נדירים מצליחה המישה, ביחד עם עורכי-הדין שלה, להגיע לבתי-המשפט. המישפטים נמשכים שנים רבות, ואחת מהסיבות לכך היא שכמעט בלתי-אפשרי לקבל חוות דעת מוסמכת ואובייקטיבית מרופאים מומחים. השופטים נתקלים, מצד אחד, בחוסר יכולת של הנפגע להשיג חוות דעת, בגלל קשר-השתיקה של הרופא עם, ומהצד השני בחוות-ידעת של רופאים המגנים על המימסד הרפואי, ה"קולגים" של הנתבעים, המקבלים גם כסף טוב מחברות-הביטוח.

השופטים מוצאים עצמם לעיתים קרובות חסרי-אונים, גם כאשר יש להם תחושה ברורה שהמדובר ברשלנות רפואית, אך מסיבה פורמאלית אינם יכולים לקבוע זאת. לדעתי, מכל 10 מיקרים של רשלנות רפואית, רק באחד מצליחים להוכיח את הרשלנות. לפי הסטטיסטיקה הבינלאומית ולפי הסטטיסטיקה שהשגתי בארץ, אלפי חולים נפגעים כל שנה מטיפול רשלני. רבים ממיקרים אלה מסתיימים במוות. אך למרות

תלוי, שאינו קשור במימסד הרפואי, המעוניין לגלות את האמת ולהוציאה לאור. במיקרה של חשד לרשלנות, כאשר מישפחת הנפגע מתלוצצת, ממנה המימסד הרפואי ועד-בדיקה מיקצועית, שכל מטרתה היא לטשטש את העובדות ולתת למימסד אפשרות להתחמק מאחריות. לצורך זה יש תמיד כמה רופאים, המבצעים בנאמנות את עבודת-החיפוי. רק במקרים נדירים קורה, שהוועד דות הרפואיות שממנה משרד-הבריאות אכן מגלות "רשלנות רפואית". זה קורה בעיקר כשמישרד-הבריאות רוצה לחסל חשבונות עם רופאים שאינם מתיישרים לפי הקו שלו.

מלבד המימסד הרפואי, יש עוד גוף חייב לבדוק מיקרי-מוות עקב רשלנות רפואית — זוהי המישטרה. אורחים רבים מגישים תלונות למישה טרה בגין חשד לרשלנות רפואית, שפגעה בהם ובקרובי-מישפחתם. המישטרה לעולם אינה מסוגלת לבדוק כרצינות תלונה שהוגשה נגד בית-חולים או נגד רופאים. המישטרה אינה ערוכה למשימות כאלה. אין לה חוקרים המתמחים ברפואה, אין לה יועצים בלתי-תלויים, היכולים לעזור לחוקר. היועצים היחידים העוזרים למישטרה באים מאותו גוף אינטרסנטי — מישרד-הבריאות.

ה שביע שוב גבה המולך הרפואי את קורבנהאדם התורן שלו. עיריית וקת, בת 28 מבתיים, מתה בביתה דקות אחדות אחרי ששחזרה מהדרהמיון של בית-החולים וולפסון בתל-גיבורים. תהיה הסיבה למותה אשר תהיה, ברור ללא צל של ספק, שחובת הרופאים היתה להבחין במצבה הקריטי, להשאירה בבית-החולים, לפחות להשיגה. במיקרה כזה, יתכן מאוד שהיתה נשארת בחיים. המיקרה הטראגי הזה הינו דוגמה קלאסית של רשלנות רפואית.

מיקרה אחר של רשלנות רפואית אירע בבאר-שבע. אירית אליהו ילדה, כלירה תקינה, תינוקת במישקל 2,520 גרם. ביום השני לאישפוז נתגלתה אצל התינוקת צהבת. הוחלט לאשפזה יום נוסף. שלושה ימים אחרי הלידה הירדור מצבה. למרות זאת, שלחו הרופאים את אירית והתינוקת הביתה, בהתעלם מבקשתה של האם להשאירן בבית-החולים. כעבור יום חזרה התינוקת לטיפול נמרץ בבית-החולים סורוקה ונפטרה. סגדמנהל-הרפואי של סורוקה, הר"ר חיים ראובני, טען שהתינוקת נבדקה לפני ששחזרה על-ידי שני רופאים, והיא לקתה בביתה בויהום שגרם למותה.

שופטים חסרי-אונים

הגדרה של רשלנות רפואית יש בארץ בלבול בטרימינולוגיה. מישטוש של משמעות המושג, ופירושונים, הביבלול גדול עד כדי כך, שעד שמגיעים למסקנה כי במיקרה זה או אחר היתה רשלנות, עוברות שנים רבות, וקרובי מישפחת הנפגע חייבים להתעקש ולנהל מאבקים קשים בין כותלי בית-המישפוט. כל זה נובע מכמה גורמים: ● במקרים של חשד לרשלנות, הרופאים אינם מעוניינים בגילוי האמת ומנסים תמיד לטשטש את מהלך הטיפול. ● לא פעם הם מרחיקים לבת עד כדי הכנסת שינויים בדיעבד ברישומי דוחות-הטיפול, סילוק תוצאות של בדיקות-מעבדה וזיופים. ● המימסד הרפואי — כולל מישר-הבריאות ומרכזי קופות-החולים, שהם המעסיקים של רוב הרופאים בארץ — אינו מעוניין גם הוא להוציא לאור את האמת, גם במקרים שהאמת ידועה לו. האמת הזאת, לפי השקפתו של המימסד הרפואי כיום, עלולה לפגוע בכומרנג במעסיק עצמו — כמארגן שרותי האישפוז, כאחראי על העבודה וכמשלם הפיצויים. לא קיים גוף בלתי-

נפטר זכין — מחפים על מחדלים!

טיפול מתאים. למשל, רופא אורתופד צעיר מחליט על ניתוח באיזור עמוד-השדרה, מבלי שראג לכיצוע כל הצילומים המתאימים, ובלא להזמין להתיעצות רופאים מומחים אחרים ובכירים יותר. רשלנות היא גם טעות טכנית במהלך ביצוע ניתוח או במהלך בדיקה מכשירית כלשהי — טעות טכנית שנעשתה עקב חוסר-נסיון של הרופא, חוסר-ידע או חוסר-התייחסות רצינית למתרחש.

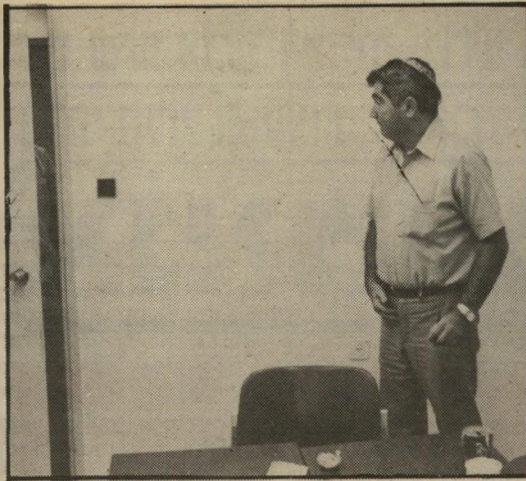
למשל, כאשר המנתח מספר בדיחות ולא מתרכז במעשיו. להלן דוגמות אופייניות, לדעתי, לרשלנות רפואית, שבהם יש סחבת בהוכחת מעשה הרשלנות. במקרים אלה הרופאים, יחד עם המימסד הרפואי, אינם מוכנים להודות בכישלון הטיפול, מתחמקים בכל כוחם מאחריות, וגורמים עוול נוסף למישפחות.

נפטרת קפולסקי הרופאים והמימסד —

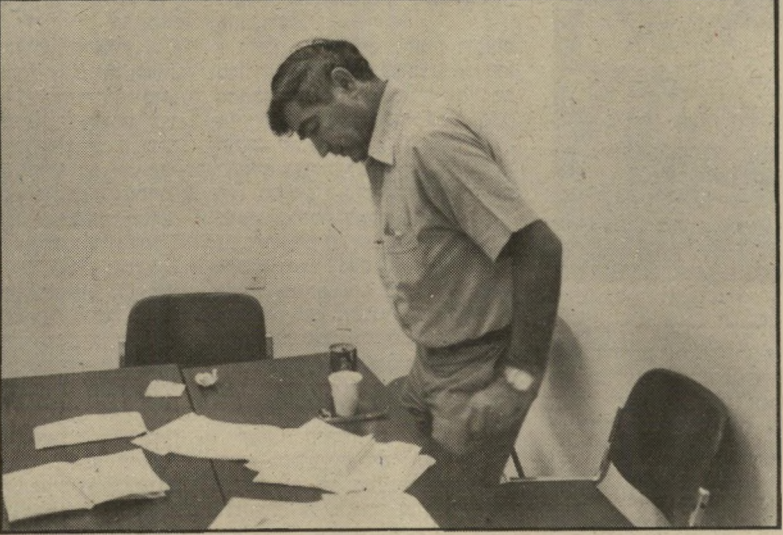
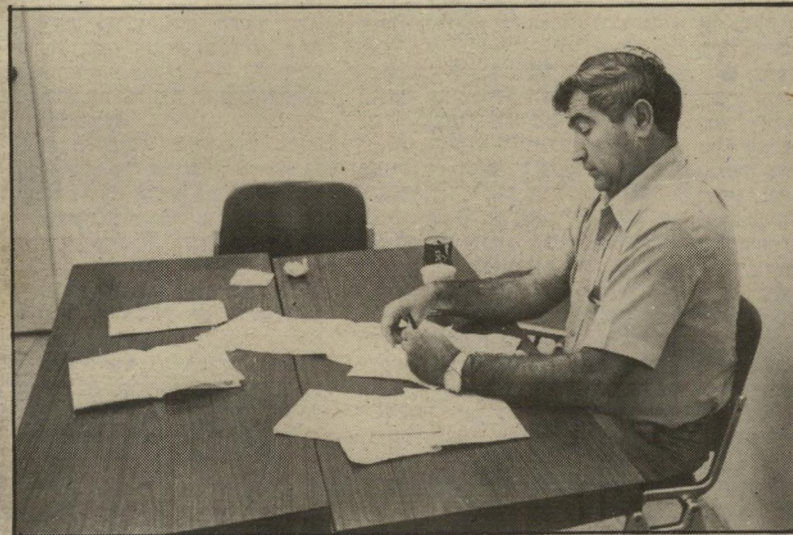
זאת, אנו שומעים על מיקרים בודדים בלבד שבהם הוכחה הרשלנות. בדיחות בניתוח אפשר לתת הגדרה פשוטה ביותר לרשלנות:

● אילנה אברך מרמלה נבדקה בבית-החולים אסף הרופא. הרופא החליט לעשות רקטוסקופיה (בדיקת החלק התחתון של המעי הגס). הבדיקה נסתיימה בחדירת המכשיר דרך דוסף-המעי לתוך הבטן! בכך לא הסתיים הנזק הרפואי לאילנה. כאשר היא התלונה על כאבים עזים בתוך הבטן, תחת לחשוב על אפשרות של חדירת מעיים ולהשאירה להשגחה — היא נשלחה הביתה, וכעבור שעות אחדות חזרה במצב חמור יותר. הבדיקה הזאת, הפשוטה והשיגרית, הסתיימה בשלר שש ניתוחים קשים. ● אלי כדורי, תושב אשקלון. נכנס לחדר-המיון של בית-החולים בראזלי באשקלון בתלונה על כאבים ברגל ימין. הוא התקבל למחלקה האורתופדית על-ידי הר"ר גד שמואלי. כעבור כמה שעות נותח באזור עמוד-השדרה על-ידי אותו רופא-אורתופד צעיר, והתעורר לאחר הניתוח כנכה לנצח, המשותק בשתי רגליו. כדורי הגיש תביעה נגד הרופא, שמואלי, שבה האשים את הרופא בקלות-ידעת — בכך שלא הזמין מומחים להתייעצות ולא עשה בדיקות מתאימות — ובפגיעה בעמוד-השדרה בזמן-הניתוח שגרמה, לטענתו של כדורי, לשיתוק. ● ש"א, חייל צה"ל מחיפה, עבר ניתוח של תיקון שבר מפשעתי. בבית-החולים כרמל בחיפה. בעת הניתוח נפגע קשות העורק הראשי של הירך — "סיבוב טכני" נדיר ביותר, הקורה כתוצאה של רשלנות. ש"א נלחם זמן רב כדי להוכיח שנגרם לו נזק עקב רשלנות. ● הילדה הבאר-שבעית בת החמש וחצי ליבנת אמר עברה ניתוח "קל" — תיקון שבר טבורי — בבית-החולים סורוקה. כעבור 36 שעות נפטרה עקב פציעה של המעי, בעת ביצוע הניתוח. השגיאה הטכנית של הרופאים לא אובחנה בזמן הניתוח ולא תוקנה. גם לאחר הניתוח, כשההורים התלוננו כי בתם מרגישה ברע, לא תיקן הצוות הרפואי את הטעות הניתוחית וזילזל בילדה. (המשך בעמוד 42)

העולם הזה הצליח להגיע אליו דווקא דרך החלון. בתצלומים למעלה, מימין לשמאל: יהודה בן-מאיר נכנס לחדר. לבשר כי בקלפי מסתמן נצחון. בן-מאיר יוצא. והמר המהורהר מבקש שלא יפרעו לו עוד. למטה: השר לעתיד חוזר לכתיבת נאום הניצחון. צילם: צבי טל

זבולון המר נקלט בעדשת המצלמה ברגעים הגורליים בוועידת המפד"ל, כשהסתגר בחדרו. כולו נרגש, בציפיה לתוצאות הבחירה. מעבר לדלת הסגורה, במסדרון, הצטופפו מאות מאוהדיו. ביניהם עיתונאים וצלמים. צלם

רק מודעי לבדו יודע על סמך מה הוא סבור שיחזור ל-ממשלה. באחרונה נפוצה שמועה על שר ליברלי, שאצירץ בשבת בבוקר, לביתו של השר משה שחל שבדניה על הכרמל, והפי ציר בו שיעמוד בסירובו לצרף את מודעי, עמיתו למפלגה הליברלית, בחזרה לממשלה. בעוד הטוטו נמשך — מי מבין שלושת השרים עשה זאת, כשכולם מאזכרים את העובדה ש**משה ניסים**, מחליפו של מודעי ב-מישרד האוצר, אינו נוסע בשבת — מסתברת אמת לאיפחות מתקת. אין זה משנה מי מבין השלושה דיבר עם שחל בביתו, שכן כל השלושה דיברו עימו על כך.

של ייגאל הורביץ, את תפקיד שגרירישראל בצרפת, אחרי סיום כהונתו של **עובדיה סופר**.

■ **חבריהכנסת יצחק מור** דעי, הנמצא בעמדתהמתנה ל-מועד שבו יחזור — לדעתו — לממשלה, ישב במינוייהכנסת. לפתע חלף על פניו יריבו משכבר הימים, **מוטה גור**, שהודיע על פרישתו מהממשלה במועד הרוטציה. רווחפיוס שטפה את מודעי, הוא הושיט את ידו לגור ואמר: "אני מבין שאתה יוצא, ואני נכנס."

■ **ממשרדהמשפטים דול** פת רכילות קצת מדאיגה: ה-אמון בין היועץ המישפטי לממשלה, **יוסף חריש**, לבין צוות משרדו הבכיר — הכוונה בעיקר לשלוש הנשים שבחבר קרפ ויהודית צור — ולכן נאלץ חריש להתמודד עם החומר המסוכן של פרשת השב"כ, על כל ספיחיה. לבדו.

■ **מרכלים גם כי שימעון פרס**, ראשיהממשלה בהווה ו-שרהחוז בקרוב מאוד, מציע לזלמן שובל, מס' 2 בתנועתו

בוועדה, והיה אפילו קלודאפ (תצלום תקריב) בן חצי שנה על ארצי. ובתום הדיון — את מי ראינו בטלוויזיה? את הכוכבים הקבועים: חבריהכנסת **מרדכי וירשובסקי** ו**שולמית אלו** **ני יוסי שריד**, כוכב גדול עוד יותר, החמיץ איכשהו את ההודמי נות.

■ **בכלל**, השבוע שעבר היה השבוע של ארצי מבחינה תיק שורתית. שמו הוזכר במהדורות החדשות ברדיו ובטלוויזיה ובעי תונות הכתובה, בקשר לפעילותו בפרשת פרקליטי השב"כ. ביום הרביעי הוא היה מבוקש במיוחד על-ידי התיקשורת. עקב כניעתו לבקשתו של **שימעון פרס**, שיסיר את תביעתו לקיים דיון דחוף על כך במליאתהכנסת. את ארצי, שבימים כתיקונם אינו זוכה באיזכור תיקשורתי שוטף, שלא לדבר על כותרות, לא ניתן היה לאתר. הוא פשוט נעלם. מסתבר שדווקא באותו הלילה שבו היה יקריהתיקשורת, הוא בחר לחזות במופע של רקדני להקת קול ודממה, ולא ידע כלל באיזו תדירות מצלצל מכשיריהטלפון בביתו.

■ **אריאל שרון**, כוכביה תיקשורת של השבוע שעבר, רגיש ביותר למה שהתיקשורת מדווחת עליו. עובדה: בסוף השבוע נסע שרון לחו"ל. עיתונאי מדיני, שתקף אותו באחד מעירי, תוני סוף השבוע, נאנח בהקלה באוזני אחד מעוזריו של שרון: "לפחות אירק לא יקרא את מה שכתבתי עליו". אין סיכוי! לא אחרת התשובה לבוא. הוא יקרא את זה בעיון למחרת ה-פירסום. הוא דואג לקבל ליקטי-עיתונות עליו גם כשהוא נמצא בחו"ל."

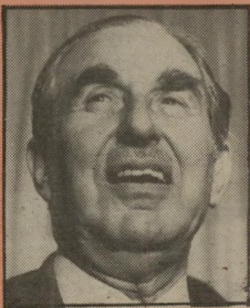
■ **האיש שמגיע לו קרדיט גדול על משברו-שרון** הוא עוררהחדשות של קול-ישראל, **צבי ישראלי**. הוא האיש שערך את מהדורותהחדשות ב-שבת בערב. מהרגע שהגיעה אליו הקלטת שהכילה את תגור בתו של שרון על הטבח באיסט טנבול, בין שאר החומר שהציף את המערכת, קלט ישראלי את חומרהנפץ הטמון בדברים והתחיל לשדרם בהבלטה מרובה, מדי מהירותחדשות. כך הכין את האווירה לפיצוץ שהתחולל למחרת בבוקר.

■ **ביום הרביעי בבוקר הודיע** עו לחבריהכנסת **יצחק ארצי**, יום הדיון בוועדת החקיקה-חקיק מישפט על הנתק שבין פרק ליטי השב"כ לבין נציגי הפרק ליטות במשרדהמשפטים, ש-גיע לדיון לבוש למישעי, מעונב ומצוחצח. הסיבה: מתכוננים ל-הקציב לו כמה שניות יקרות מפז בטלוויזיה. ארצי אכן מילא אחרי ההנחיות, צוההטלוויזיה אכן הנציח כמה שניות מהדיון

■ **רחל בן-שבת**, המזכירה הכליכולה של המפלגה הליברלית בתל-אביב, נישאת השבוע לבחיריליבה **שמוליק יוסי בלט**. הכלה המיועדת חיפשה מקום אוורירי שבו תוכל לארח את כל מכריה, ביניהם, כמובן, בכירי מפלגתה. לבסוף בחרה להתחתן בלב הפררסים שליר החובות.

■ **כניגוד לפירסומים שהופ** צו לאחרונה, כאילו, "סר חינו של **יוסי אחימאיר**" בעניניו של מעסיקו, ממלאמקום ראשיה-ממשלה **יצחק שמיר**, מווחים מלישכת-שמיר כי הוא שריר וקיים, ומי שעודד את אחימאיר אחרי הפירסומים היה דווקא שמיר עצמו. בחוגי-שמיר גם נוקבים בשמו המפורש של "אחר מעריו של **שימעון פרס**", כאחראי להפצת השמועות ה-אלה.

לא במכונית גרמנית

חיים הרצוג
BMW לא

● **נשיא המדינה, חיים הרצוג**, וראשיהממשלה, **שימעון פרס**, הגיעו במסוק מיוחד לחתונת בתו של **רענן נעים** ברמות-נפתלי שבגליל. נעים ביקש מכמה צעירים, חברים של הכלה, שיכינו את מכוניותיהם. ימרוקו וינקו אר-תם ויסעו לשדההתעופה במחניים לקבל את האנשים המכובדים ולהסיעם לחתונת. **נה יוסי סנדלר**, תושב מטולה, עשה הכל כדי ש-מכונית הבי-מיו 520 שלו תהיה מצוחצחת ונקיה. מיו-סי ביקשו שיוביל את נשיא-המדינה. בשעה היעודה ירד יוסי למחניים. כשנחת המסוק נישג לפמליית הנשיא והודיע כי הוא מוכן ומזומן להוביל את הנשיא לרמות-נפתלי. הנשיא הביט במכונית והודיע: "אני מצטער, אך איני נוסע במכונית מתוצרת גרמנית!" למזלו של הנשיא היו בשדה התעופה מכוניות אחרות שאינן גרמניות. אחת מהן הובילה אותו לחתונה — וכך הוא שמר על העיקרון שלו.

מרלו ברטל אשתו של הנוירוכירורג, הפרופסור אלברט ברטל (בתצלום משמאל), פתחה יחד עם חברתה, ליה שני, אשתו של איש הביטוח אהוד שני, חנות חדשה בתל-אביב. המוצרים שאותם ימכרו השתיים יהיו על טהרת הייבוא. הרעיון לפתיחת חנות זו עלה במוחן במהלך טיול משותף של השתיים באיטליה. לפתיחה הוזמנו - ובאו - חבריהן מעולם העסקים ואנשי-רפואה.

ואמר לו: "נו, מה אתה אומר? בסוף יש פיסגה! יש מיפגשים!" קטע אותו שרון: "אני נגד מיפגשים! מה פיתאום? אני בעד מיפגשים! תמיד הייתי בעד מיפגשים!" "בטח", ענה לו יעקב: "כי, 'מיפגשים' מהסוג השלישי."

דפנה ברק

בלי רעש!

• בישיבת הממשלה החפזה שקיים שימעון פרס, בין אלכסנדריה ל-ווינגטון, ביום הראשון בבוקר, הוא סיכם את נכונותם של המצרים ל-קיום יחסים כלכליים.

שחל

איך זה מסתדר?

תרבותיים וחברתיים עם ישראל. אחרי פירוש ארוך של תחומי שיתוף-הפעולה היתרה פרס ב-שנים, בשם המצרים, רק בלי רעש! כמה דקות אחריכן הודיע פרס על נסיעתו הקרובה של שר-האנרגיה משה שחל למצרים. תמה השר ייגאל הורביץ: "שחל, בלי רעש! איך זה מסתדר ביחד?" המשתתפים משני המחנות הפוליטיים צחקו.

■ מזל-טוב לחברה-הכנסת אהרון אבן-חצירא. מנהיג תמ"י, שהחליף את מכונית הפזו המהודרת שלו בצבע זית למכונית לבנה מדגם חדש יותר — מודל 86.

■ בינתיים, לא נראה אבן חצירא עם מכוניתו החדשה כרחבי הארץ, שכן הוא נסע במהלך השבוע לפאריס.

מלהזכיר בהתפעלות את השם אתי לסרי. המדובר כאשתו של שלמה לסרי, מנהל ההצגה על קלות-דעת וצביעות, שעלתה כימים אלה על בימת התיאטרון, ככימיה של עדנה שביט. לסרי החליט שאת חגיגת-הפתיחה מקיימים בביתו, ותרגם את אשתו לצורך המשימה. אתי התגלתה כשולנית מפתיעה, ובין זלילה ללגימה, כבר חשבו השחקנים ואנשי-התיאטרון על הסיבה הנאה למסיבה בבית-לסרי.

■ במיסדרונות הטלוויזיה תוהים, האם יגיש מפיק הטל-וויזיה חיים מלובן את מועד מרותו למיכרו על מישרת מנהל מחלקת-הבידור, ויתמודד עם רפי גינת, או שירים ידלים אל מול הפירסומים הרבים סביב מועדו של גינת לתפקיד.

■ בתוכנית האחרונה בהפיקתו של מלובן — לקט של שירי רים ממחזות מוסיקליים, שהוצג ביום השישי בלילה בטלוויזיה — הופיע הזמר ריקי גל בתור מיתח החדשה: לבוש חושפני ותסרוקת מודרנית קצוצה. גל קצרה תשואות ואצה להורות כי התרגשות לאחראי לשינוי בהופעתה — הספר קובי קיין.

■ בועז אפלכאום, מנהל לישכת ראשי-הממשלה, החוטא גם בכתיבת שירים — כך הסתבר לאחרונה — חגג ביום הראשון עם להקת הגבעות את הוצאת תקליטה החדשה, מה ל-אפלכאום וללהקה מקיבוץ אחד השירים החדשים של הלהקה, הכלול בתקליט, הולחן למילוי תיו של אפלכאום.

■ משעלה שמו של אפלכאום בשיחה בין פוליטיקאים השבוע, נזכר אחד מהם כפגיון ההיסטוריה בין אפלכאום לבין פינחס ספיר המנוח. "זהו בועז אפלכאום מחיפה", הוצג הצעיר, שהיה אז סטודנט. לפני ספיר הרגול, "ואני חשבת", אמר ספיר, תוך כדי סקירה מדוקדקת את תווי פניו המיוחדים של הצעיר שלפניו. "זהו בועז אפלכאום מטייבאון".

גולדשטיין התארח לראשונה. הוא חנך שם את פתיחת הסניף המקומי של מכבי, במסגרת תפקידו כיושבי-ראש ועדת-הספורט של הכנסת. "אדוני, ראשיה-עיר", פתח גולדשטיין את דבריו, כשישבו אריאל אינה עיר, אלא רק מועצה. "זהו" שיסעו אותו בקריאות מהקהל. גולדשטיין נראה נבוך, אבל יצא מכך בכבוד: "בקצב שנחמץ עובר — אריאל תהיה בקרוב לעיר ונחמץ — לראשי עיר" החמיא לכל הנוכחים והמשיך בנאמו.

■ שימעון מלכה, מי שהיה דובר שרות בתי-הסוהר במשך שמונה שנים, שהועבר לאחרונה מתפקידו עלידי רפי שרון, "מי שלא רצה אותי כרשות-השירות, יופתע לקבל אותי שם בתפקיד הרבה יותר

יציג-מזכירם ויש גם שם שמקיימים. כך הודיע השכוע חברה-הכנסת ויושבי-ראש מועצת מיפעליה-פיס גידעון גדות. ה"כ" מחרות עקר מדידת הנוחה כפתח-תיקווה לטובת הישוב אורנית, שמעבר לקוריוז, כמו שאומרים: "רבע שעה מפתח תיקווה" טלפון עוד אין במעונו החדש, אבל גדות אופטימי, חדרו חזון וחלוציות לאומית.

■ מתנחל אחר מעבר לקור הירוק, מי שהיה המישנה למני כ"ל רשות-השירות וכיום ראש מועצת אריאל, רון נחמן, מגלה התעניינות במוסד שעזב, הר שות. בשבוע שעבר אמר נחמן, כפאראפרזה על דבריו הידועים של אורי דן, יועצו של אריאל שרון: "מי שלא רצה אותי כרשות-השירות, יופתע לקבל אותי שם בתפקיד הרבה יותר

שלומצין קיין בתם של עמוס קיין ואשתו, חוקרת-הסיפורות נורית גרץ, חזרה מביקור בפאריס כשהיא בלונדית, וכומתה צרפתית אדומה לראשה. שלומצין חגגה השבוע את יום-הולדתה ה-17. צילמה: רחל אבנרי

ככיר... הכוונה לחילופי-הגברי הצפויים באביב בוועידה-המנהל, שחבריו מתמנים עלידי המיפגנות.

■ חברה-הכנסת פינחס

חפשו את האשה

שיש אלפרון בכלא ובחוף

• ביום השישי הוסגר גזי חקק ארצה. חקק, איש-בוהמה ותיק המעורה בעור-לם-המשע, היווה תמיד נושא לסיפורים מסיפורים שונים, בדרך-כלל סיפורים על נשים יפות ו/או מפורסמות. כשישה בכלא ההולנדי לא זכה בביקור של אשתו, צ'ה-צ'ה, לעומת זאת נראתה בכלא יותר מפעם אחת אשה, שם האשה הוא שוש אלפרון, ומלבד ביקוריה בכלא ההולנדי ניהלה אלפרון את הסטקיה שבבעלותו של חקק בארץ ואירגנה את ההגנה המיפשטית שלו.

**כך חגגו החיילים האיראניים את כיבוש נמל־הנפט העיראקי באו. ברקע בווערים
מיחקני־הנפט. אורי אבנרי מסביר כיצד משפיעים מאורעות אלה על ישראל —
ואילו סכנות וסיכויים כרוכים במלחמת איראן־עיראק כלפי ביטחון המדינה**

החזית המזרחית

עלידי השאה, בעיקבות הסכם כפוי, באותה ההודמנות ניתן גם להנחית מכה ניצחת על המישטר השיעי הקנאי באיראן, ובכך למנוע מהפכה דומה בעיראק. שבה יש רוב שיעי ושילטון סוני. בישראל האמינו או שהשבון הזה נכון. לעיניהם של אנשי ביטחון ישראלים הצטייר חזיון מבהיל: הצבא העיראקי ינחל ניצחון מזהיר במזרח, ואחר־כך יפנה מערבה, יתאחד עם הצבאות של סוריה וירדן ויאיים על ישראל.

כך ניצח הסובייט של „החזית המזרחית“.

כדי לקדם את פני הרעה עסקה ישראל — כפי שכתבו העיתונים הזרים בהרחבה — באספקת נשק לאיראן. על פי החלטת הממשלה, ובידיעתם המלאה של האמריקאים, סיפקה ישראל לאיראן (לפי אותן ידיעות) חלפים למטוסיה, ציוד ונשק מסוגים שונים. המטרה: לחזק את איראן מול עיראק, לאפשר לה להחזיק מעמד. וגם, בדרך אגב, להרוויח קצת כסף.

מן השורש הזה צמחה כמות וכמה גידולים, רייטמיום ולאריטמיום, וגם גידול־פרא כמו פרשת תת־אלוף אברהם ברעם.

ביצת בוז ודם

המציאות הפריכה את החשש הזה. לתמונה נכנס גורם שלא נחזה מראש — לא כנגדאד וגם לא בירושלים. איראן החזיקה מעמד. המלחמה עוררה את הרגשות העמוקים ביותר של העם האיראני, וטיפחה קנאות מילחמתית שאינה ידועת גבולות.

מול מכות־המלחמה העיראקית התייצבו גלים־גלים של קנאים שיעים. שעלו על הטנקים והתותחים. המישמרות

כפי שאמר זאת הפרימיטיב הגדול, רפאל איתן, בהערה אפיינית: „שיהרגו אחד את השני! כמה שיותר!“

בישראל אין גוף ממלכתי בכיר העוסק בחיזוי מצבים עתידיים, ובהכנת תוכניות־מגירה לכל צרה שלא תבוא. מעולם לא נערך בממשלה, או בקאבינט, או בוועדת־החוץ־הביטחון, או במליאת הכנסת דיון רציני על התוצאות האפשריות של המלחמה ממזרח להידקל.

אין זה מעניין את הפוליטיקאים, השקועים בענייני יום־יום. לשרים יש עניינים דחופים יותר.

אך ביום מן הימים עלולה ישראל להתעורר לפתע, ולהיזכר כי מלחמת איראן־עיראק משפיעה עליה מאוד־מאד.

הכחד הראשון

מלחמת איראן־עיראק היא נוראה. נשפכו בה נהרות של דם ורמעות. ניספו בה רכבות בלתי־ספורות. היא כבר נמשכת יותר ממלחמת־העולם הראשונה.

כשאך ההלה, יבמה מדינאים ישראליים נתנו את דעתם עליה, היה קיים אצלם חיש אחד בלבד: שמא ינצחו העיראקים.

את המלחמה יזם סדאם חוסיין, הדיקטטור העיראקי. כדרכם של רודנים צבאיים, הוא רצה לנצל הזדמנות. היה לו חשבון פשוט, הגיוני, ומוטעה לחלוטין: הצבא האיראני נהרס בעיקבות המהפכה של חומייני. מיטב הקצינים הוצא־להורג. חיל־האוויר האיראני סבל במיוחד. אפשר לפתוח במלחמה קצרה ומונחת, להוציא מידי איראן את החבלים העיראקים שסופחו בשעתו

חכל על המאמין. חבל על הכסף. המלך הוסיף איננו מעניין.

שימעון פרס הציע, חוסני מובארכ ערך ביקור־פתע. ריצ'רד מרפי המיסכן רץ אנה ואנה. אוסמה אליז נסע לעמאן להתייעצות חשובה. היתה פיסגה, היו הודעות בכתב ובעל־פה ובמפורש ובמשתמע.

שום דבר לא עזר. הוסיף המלך איננו מעניין.

רוטציה־שמוטציה. מועדון ההודמנות האחרונה של פרס. אש״ף פה. אש״ף שם. המלך איננו מעניין.

אין זה העומדת פנים. המלך איננו מושחק מיישחקים.

אלמלא היו הישראלים והאמריקאים שקועים כליכך בתוך עצמם, ואילו טרחו מדי פעם להתעניין כמה שמתרחש סביבם, הם לא היו מופתעים מכך. הם יכלו לחסוד לעצמם את כל המאמץ והכסף והבנוז.

המלך הוסיף איננו מעניין כמה שקורה בגבולו המערבי, שום דבר אינו בווער שם.

הוא יבול להגיד לעצמו: „במערב אין כל חשש. ואילו במזרח עלולה האופק בלרבות.“

המלך איננו מעניין במישחקיו של שימעון פרס. מפני שהוא מעוניין במלחמת איראן־עיראק.

ואם בזה מעניין, ההרדה מהירה שינה מעיניו בלילות.

שיהרגו כולם

בישראל אין מלחמת איראן־עיראק מעוררת התעניינות מיוחדת.

הגישה המצויה היא אדישות. מה זה נוגע לנו?

המלך חוסיין אינו מעוניין בבעיות של מובארכ או בחלומות של פרס. יש לו דאגות אחרות לגמרי. אי־הבנת מצבו גורמת למישחקי־סרק, כמו הוויכוח על ההודעה בפיסגת אלכסנדריה. מעל לכל מרחפת דמותו של האי־ת־אללה

אם יתמוטט סדאם חוסיין ויעלה רגל הקנאות השיעית בבגדאד, תחררנה כל המדינות האלה עד מוות. הפחד מפני איראן יגבר אף על השנאה לישראל ולארצות־הברית. מול פני הסכנה החדשה תיווצר חזית משותפת. סורית־ירדנית־סעודית, שתזדקק לכל סיוע אפשרי, גם מיד השטן.

גוש זה יהיה מוכרח להסתדר עם ישראל. כדי לשחרר את העורף שלו מכל איום. הוא גם יזדקק לסיוע צבאי אמריקאי.

בקיצור: לא תסריט של בלהות, אלא להיפך: תסריט הפותח לפני ישראל אפשרויות לגמרי חדשות.

● לרצות את אסד

ל התסריטים האלה הם נחלת העתיד. אבל יש להם השלכות חשובות מאוד על ההווה:

קודם כל: יש להבין שסכנות אלה הן המעסיקות כיום את ראשיהם של המנהיגים הערביים, ובראשן אשונה של המלך חוסיין.

מישחקי־המילים ותעלולי־הפירסום של שומעון פרס מעניינים עכשיו את המלך חוסיין כקליפת־השום. יש לו דאגות אחרות.

מזה שנתיים מנהלת ממשלת־פרס מישחק עם עצמה. חוסיין יכול־לאיבוא. חוסיין מטפח־לא־מטפח הנהגה חלופית בגדה המערבית. חוסיין מוכן־לא־מוכן למשאומתן, אם אך תימצא הנוסחה הגואלת.

זהו מישחק בנרמה־לי.

כתוצאה ממישחק זה לא תפסו בירושלים את המשמעות האמיתית של צעדי המלך.

למשל: הנתק בינו ובין אש"ף.

לנתק הזה אין כל קשר לישראל. יש לו קשר עם סוריה.

חאפס' אל־אסד הוא שונא־נפשו של יאסר ערפאת. המישטר הסורי, המסור לרעיון סוריה־רבתי, אינו יכול לסבול את קיומו של גוף פלסטיני עצמאי (אש"ף), ואינו רוצה בתקומת מדינה פלסטינית עצמאית, שלא תהיה כפופה לדמשק.

(המשך בעמוד 42)

תקום שם ממשלה המקובלת על האי־ת־אללה — כלומר, ממשלה שיעי קנאי. במקום המישטר החילוני, הלאומני־ערבי של מוסלגת אל־בעת, יקום מישטר דתי איסלאמי־קנאי, הכפוף לטהראן.

הגוש האיראני־עיראקי המאוחד יהיה גורם מדיני־צבאי אדיר. הוא יתחבר עם סוריה, בעלת־בריתה של איראן, ויספוג אוטומטית גם את ירדן.

כל הגוש הגדול הזה יפנה מערבה, לעבר ירושלים, יעדו המוצהר של האי־ת־אללה.

אחרי תקופה קצרה של שיקום והתארגנות־מחדש, ייווצר איום נורא על עצם קיומה של ישראל.

מצידון ועד עקבה תתלקח החזית המיוחסת. גוש המשתרע מן הים התיכון ועד לגבול פאקיסטן יגייס את משאביו, כדי לחסל את המדינה הציונית השנואה.

אייאש־לחשוב על אפשרות זו, מבלי להיחרד.

● עזרה מיד השטן

מול תסריט זה ציירה לי השבוע אישיות מדינית־ביטחונית ישראלית תסריט דומה, אך הפוך:

אם תיפול עיראק בצורה זו או אחרת בידי האי־ת־אללה או יורשיו — אמר — ייווצר מצב חדש לגמרי בעולם הערבי.

אומנם, סוריה היא כיום בעלת־בריתה של איראן, בגלל יריבותה ההיסטורית עם עיראק. אך ברית זו תתנף כעשן ברוח אם תיפול עיראק בידי איראן.

הדיקטטורה הסורית היא חילונית־רדיקאלית. גם עליה מתנופף הרגל של מיפלגת אל־בעת ("התחיה") — אותו הרגל המתנוסס כיום בבגדאד. בשתי הבירות שולטים פלגים יריבים של אותו גוף רעיוני. המישטר הסורי הוא חילוני, אנטי־דתי, ערבי־לאומני. הוא רוגל בסוריה־רבתי, תחת רגל סוציאליסטי (כביכול). לא יכולה להיות שפה משותפת בינו ובין המישטר האיראני, הרגול בעליונות האיסלאם, על־שכונן הלאומיות הערבית.

גוש איראני־עיראקי מאוחד יאיים על עצם קיומה של סוריה. הוא יאיים גם על ירדן, שהוא מדינה מערבית, ועל סעודיה ובנותיה, שהן מדינות סוניות דתיות־שמרניות.

המהפכניים, ילדי־גן־ערדן ושאר גילויים של תנועה מהפכנית אמיתית עמדו מול הצבא העיראקי ויכלו לו. המיתקפה העיראקית נבלמה. הקערה התהפכה על פיה. האיראנים פלשו לעיראק וכבשו בה שטחים נרחבים.

אישיות ביטחונית בכירה נתנה לי השבוע הערכת־מצב משלה: לא תהיה הכרעה צבאית. 30 האוגדות העיראקיות למודות המילחמה, המצוידות בנשק למכביר, יעמדו מול הקנאות האיראנית. הקנאות האיראנית תחזיק מעמד מול האוגדות העיראקיות המצוידות.

המילחמה, הדומה מאוד למילחמת־העולם הראשונה, תימשך ותימשך. מיתקפות גדולות יישקעו בביצות של בויג ורם. לא תהיה הכרעה צבאית, ולא יהיה שלום.

אם כן, מפני מה יש לחשוש?

● חלום בלהות

יש מפני מה לחשוש. ולראיה: ראשי המדינות השכנות משקשים.

וגם הישראלים המעטים, הנותנים את דעתם על מילחמה זו, סובלים מחלומות־בלהה.

הסיט הסביר ביותר:

הצבא האיראני לא יצליח לכבוש את עיראק. אבל באחד הימים תתמוטט עיראק.

לא בחזית, אלא מבית.

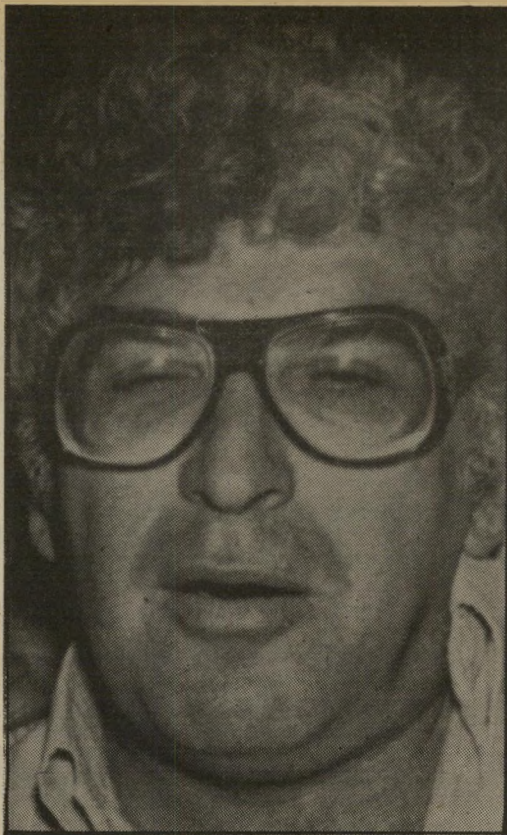
כיום בהיר אחד זה פשוט יימאס לעיראקים. המעמסה כבדה מנשוא. העם העיראקי ממילא מפולג. יש בו רוב שיעי ומיעוט סוני, ואילו הכורדים בצפון שונאים את המדינה ושואפים לעצמאות. הכת השלטת — ובמרכזה חמולה אחת, מישפחת אל־חכרית — היא רודנית, אכזרית ושנואה. כפי שהוכיח גורלו של הצאר הרוסי בשעתו, קשה לדיקטטורה להחזיק מעמד במילחמה ארוכה, רבת־כישלונות.

לפי התסריט, יתמוטט המישטר העיראקי. המדיניות המוצהרת של האי־ת־אללה חזומיני היא לעשות שלום עם העיראקים, בתנאי שישלוקו את סדאם חוסיין.

אחרי שתתחולל בעיראק מהפכה ויפול המישטר,

אחרי הניצחון: חיילי האי־ת־אללה. האם תתמוטט עיראק? ומה יקרה אז?

מירון בנבנישתי:

„הסקר עושה צחוק מהפלסטינים האותנטיים“!

בימים האחרונים מורס סקר דעת-קהל, הדן בהלכי הרוח בגדה המערבית וברצועת-עזה, על תמיכתם ברעיון של מדינה פלסטינית וכו'. תוצאות הסקר הפתיעו רבים: את הגורמים הרשמיים בישראל, את תומכי ירדן ואף את תומכי אש"ף (ראה עמוד 7).

מנית למירון בנבנישתי, מי שחוקר מזה שנים את המצב בגדה המערבית, ומי שטוען כי המצב הוא „בלתי-הפיך“. ביקשתי לבדד אותו אם אפשר בכלל לערוך סקר בגדה וברצועה.

בתנאים השוררים בגדה וברצועה, סקר דעת-קהל הוא סתירה פנימית. אין שום פעילות פוליטית באיוורים אלה, והיא אסורה מכחינת החוק, התושבים בגדה וברצועה נתונים בתוך מאונזריזם: ישראל, ירדן ואש"ף. כתוצאה מכך הם ככל פעם צריכים לפזל, מאיוה כיוון לפחד יותר. סקרי-דעת-קהל בשטחים הוא שונה לחלוטין באופיו מאשר בארץ דמוקרטית ופתוחה כמו ישראל, אמריקה או אנגליה.

● במה?

בכל מקום אחר, התשובות ניתנות באופן חופשי ופתוח. בגדה וברצועה הבעיות מסוככות, כאן, אם הם לא אוהבים את ירדן, הפחד שלהם הוא שאולי השואל הוא פרירירני, ואז יעשו להם

השטחים הכבושים

בעיות בגשר. אם ידברו נגד ערפאת, הפחד הוא שאולי המראיין הוא מאנשי אש"ף, ושוב צרות. ואם המראיין הוא ישראלי, פחד מהשילטונות. ואז לשאלות לא מתקבלות תשובות חופשיות.

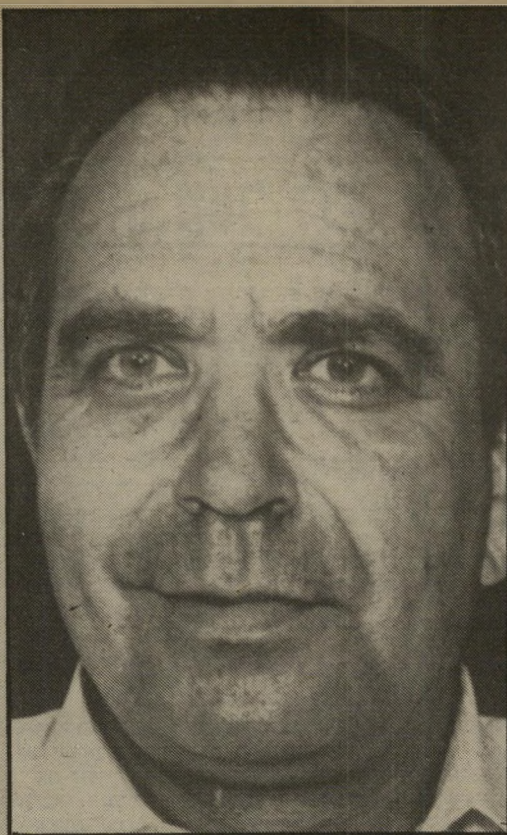
● אם כך, הסקר אינו מהימן?

זה לא בדיוק כך. דוברים רשמיים, כמו אפריים סנה, ביקשו לבטל את מהימנות הסקר. בטענה שסטודנטים מאוניברסיטת אל-נג'אח ומנהל-הסקר הם אנשי אש"ף. גם דוברים פרירירניים ביטלו אותו. אבל לדעתי אי-אפשר לבטל את הסקר. שכן, אם 19 סטודנטים יכולים להפחיד למעלה מאלף איש מהגדה ומהרצועה, זה מראה שכוחו של אש"ף במאונזריזם גדול יותר מכוחה של ירדן. וזה כשלעצמו בעל חשיבות.

● הסקר מייצג את האוכלוסיה?

לא. הוא מייצג את הכובות היותר פעילות והיותר דריקליות, בעלי השכלה על-תכנית ובעלי מיקצועות חופשיים מיוצגים בסקר פי שלושה מכירגם מאשר כוחם באוכלוסיה. הרוב הדומם לא השתתף. אבל הרוב הדומם הוא באמת דומם בגדה וברצועה, ואינו משתתף בדרך כלל.

הסקר, במובן מסוים, אינו נורמלי שכן הוא נעשה בתנאים לא-נורמליים, כפי ששוררים בגדה וברצועה. הסקר מייצג את העמדות של העילית הפלסטינית, וזו, בדברים מסוימים, אפילו יותר דריקלית מהדוברים הרשמיים של אש"ף. הסקר גם עושה צחוק מהפלסטינים האותנטיים של פרס. (רונית אנטלר)

גידעון פת:

„כשמחליפים שר מבינים כמה הוא עובד באמת“!

את הימים שלפני הרוטאציה מעדיפים שרי ממשלת ישראל לבלות מחוץ לגבולות המדינה. השר גידעון פת, שרי-המדע והפיתוח, ממלא בימים אלה את תפקידו של שרי-האוצר, משה ניסים. הנמצא באמריקה, ואת תפקידו של שרי-התיירות, אברהם שריר, שיצא גם הוא לחוץ-לארץ. אברהם שריר, שרי-התיירות-הממשלתיים, התחלק לשניים. את תיק התיירות הפקיד בידי פת, ואת תיק-הממשלתיים בידי של השר חיים קורפו.

ביקשתי לבדד עם השר פת איך הוא מסתדר עם שלושה מישרדים: אוצר, תיירות ומדע ופיתוח.

במישרד-התיירות אינני מרגיש נטל מיוחד. העניינים שם מתנהלים בצורה שוטפת. המנכ"ל מנהל את המישרד כמו שצריך, ואין שם בעיות בוערות, שלא היו צפויות מראש.

במישרד-האוצר הנטל כבר יותר. השר ניסים העביר אליי לטיפול מצבור רחב של נושאים, כמו מחירים, אחיות, תנאי-שכר בחברות הממשלתיות ונושאי-הדלק.

במישרד האוצר אני מרגיש באמת את הנטל, ושם יש גם בעיות אקוטיות.

● איפה אתה יושב?

אני מחלק את זמני בין שלושת המישרדים. רוב שעות-היום

הממשלה

אני במישרד-האוצר, אך יהיו גם דברים שאטפל בהם מלישכתי, במישרד-המדע והפיתוח.

● אתה מומלא היום תפקיד של שלושה שרים. אינך חושב שיש מקום לאחר מישרדים ולצמצם את מכסר שרי הממשלה?

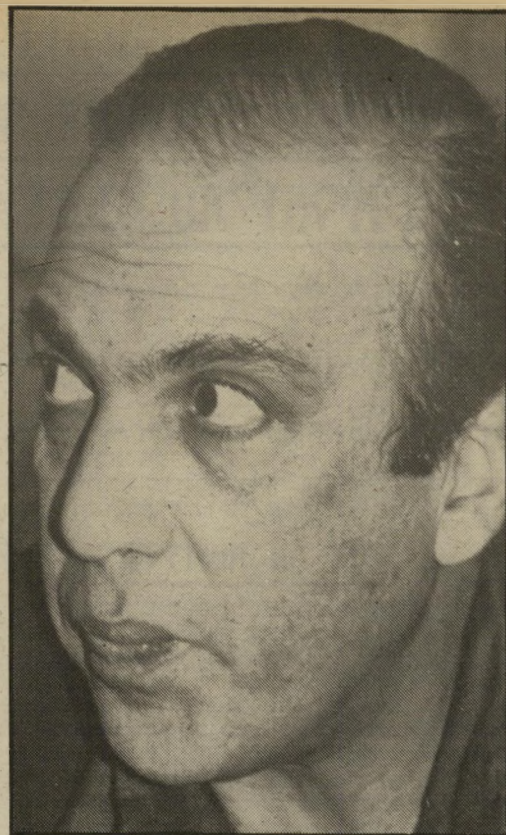
לא. כי כשאתה מחליף שר, אתה מתחיל להכין כמה השר שהחלפת בעצם עובד קשה. תמיד החלפתי את שרי-האוצר, ואינני חושב שיש לאחר מישרד זה עם מישרדים אחרים.

● ומה בעניין מישרד התיירות? את דרי כיהנת כשר-התיירות-הממשלתיים?

מישרד-התיירות של היום מחייב תרבה תשומת-לב וזמן. הזמנים השתנו. מאז תקופתי, לפני שש שנים, היתה התפתחות בתיירות. תקופתי היתה אחרת. אני לא חושב ששריר מתבטל, ואינני סבור שיש היום מקום לשים סימ-שאלה על פעילות מישרד-התיירות. למישרד הזה יש הרבה פעילות בנציגויות בחוץ-לארץ, ועוד.

● בממלא-מקום שרי-האוצר, אתה תגיע להסכם עם האחיות?

אם הדברים יגיעו לכלל ביטול, הרי אני אגמור את העניין. אם יהיה צורך, אכנס לעזבי-הקורה. ידועה לי עמדתו הברורה של ביטול, והפעיל בהתאם. (רונית אנטלר)

יוסי ברק:

„המצרי ברחוב לא הזכיר את הפיסגה“!

אז היתה פיסגה. היו שם קצת פוליטיקאים והרבה-הרבה תקשורת. אחד מנציגי-התקשורת הבכירים שהיו באלכסנדריה הוא מנהל הטלוויזיה בערבית, יוסף ברקל. ברקל נולד במצריים, ולא ביקר שם זה חמש שנים. שאלתי אותו על הרגשתו בעת ביקורו הקצרצר בסוף השבוע שם.

לא התרגשתי במיוחד. בפעם הראשונה כשביקרתי בקאהיר, אחרי השלום, בפמלייתו של מנחם בגין, מאוד התרגשתי. גם מהראשונות אחרי הסכמי-השלום וגם בגלל העובדה שנוכחתי בקאהיר.

אלכסנדריה פחות מרשימה מקאהיר. ביקרתי בילדותי כמה פעמים באלכסנדריה. אני זוכר אותה כעיר יפה, בעיקר נקיה, בעלת אפי כזאת. אמנם כל דבר שזוכרים מהילדות — נותר בזיכרון יפה מהמציאות.

● ואיך אלכסנדריה כיום?

העיר היא בעיקרה טיילת. בקצה המערבי שלה יש ארמון, שבו

הפיסגה

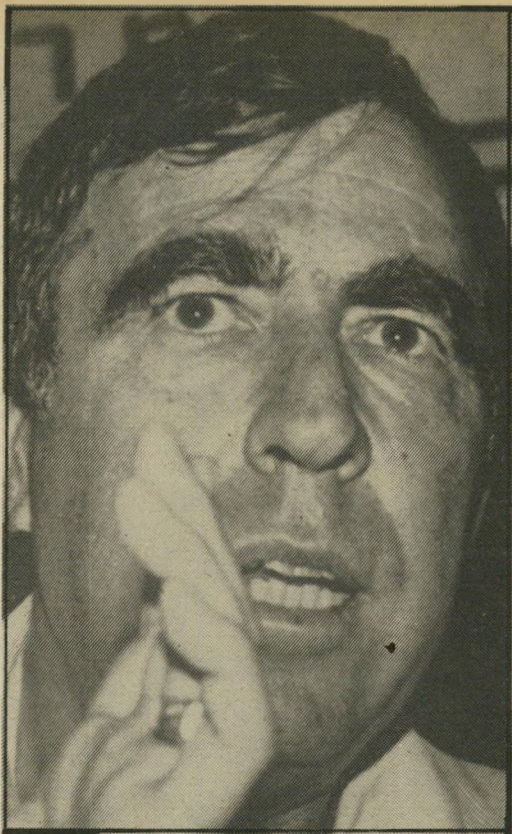
התארח כעת שימעון פרס, ובקצה המזרחי — ארמון שני, ארמון ענקי. את שני הארמונות זכרתי מילדותי. גם התחנות ביניהם נותרו, עם השמות המקוריים. לעומת זאת, ישנם חלקים שהשתנו ללא-היכר. יש איזור שהיה מאוכלס בוילות של פקידים-ממשלה בכירים. כיום יש שם מיבנים גבוהים, בתי-מלון משגשגים.

● נעדרת ממצריים חמש שנים. איך התקבלת ברחוב המצרי?

קיבלו אותי מאוד יפה. נכון ששמעתי סיפורים על היחס הצונן של המצרים כלפי ישראלים בשנים האחרונות. נראה שזה השתפר. הסתובבתי ברחובות אלכסנדריה. כל מי שפגשתי ידע שאני מישראל, והגיב בחום. דבר נוסף שקלטתי הוא שיש מין חזרה לאהבת-סאדאט. חזרו לדבר עליו ברחוב ולהביע צער עמוק על רציחתו. זה דבר חדש.

● האנשים שפגשתי ברחוב היו מודעים לקיומה של הפיסגה? ייחסו לה חשיבות?

הטלוויזיה המצרית שידרה על הפיסגה בהרחבה בשעות אחר-הצהריים. זאת ההוכחה הכי טובה שהפיסגה סוקרת. זה הרבה יותר מרשים משיירה של מכונות-שרד היוצרות פקקים ברחובות. גם ככה יש שם פקקים ברחובות. התנועה שם פשוט איומה. כשיחות שניהלתי עם מצרים ברחוב, לא הוכירו כלל את הפיסגה. ידעו, כמובן, שאנחנו ישראלים, אבל לא דיברו על סיבת הימצאנו שם. (דפנה ברק)

אריאל וינשטיין:

„איש אינו מתמודד על המקום הכנוי של מודעי!“

„אם יצחק מודעי לא יוכל לשוב לממשלת-ישראל – יפרשו נציגי הליברלים מהממשלה!“ כך הצהיר השבוע בתקיפות רבה, חבר-הכנסת הליברלי דן תיכון, הנמנה על מקורבין של מודעי.

שוחחתי דווקא עם מקורבו של מי שפרח ועלה מאז שנאלץ מודעי להתפטר ממישרד-האוצר – אריאל וינשטיין, איש-אמונו של השר משה ניסים. שאלתי לתגובתו על דבריו הנחרצים של עמיתו לסיעה.

האמת היא שלא יעלה על הדעת שמישהו מחוץ למיפלגה הליברלית יקבע מי יהיו נציגיה לממשלה. כל עוד המיפלגה הליברלית קיימת – יש לה מוסדות שרק הם מוסמכים לבחור את נציגיה לממשלה. ודאי שלא המערך ושימעון פרס יקבעו!

מיפלגות

● **כלומר: התטאותו החריפה של תיכון מקובלת עליך?**

אני מעדיף שלא לאיים. למדתי שבפוליטיקה צריך לבצע, ולא לאיים. כש-10 מחברי-המיפלגה הודיעו שהם יצביעו נגד „מיהו יהודי“, אני שתקתי. כסוף – רובם הצביעו ברגליים, ואילו אני הצבעתי בגדי.

● **תיכון מוסמך לדבר בשם המיפלגה הליברלית?**

אף אחד לא מוסמך לדבר בשם המיפלגה, רק מוסדותיה. בכל זאת, נרמה לי שהוא ביטא את האווירה הכללית.

● **אתה נחשב במקורבו של ניסים. גם הוא תומך בדבריו תיכון? הוא יפרוש ממישרד-האוצר?**

אני לא מוסמך לדבר בשמו. כמקורבו אני לא מבין בשביל מה צריך להשתמש בטכניקה של איום, כשבכלל לא בטוח שצריך יהיה לממש את האיום.

● **כלומר: בליברלים מעריכים שמודעי יחזור לממשלה בעוד חודש?**

הוא לא יחזור. מבחינתנו הוא חבר בממשלה שנטל פסקיומן מאולץ. לליברלים מגיעים ארבעה שרים בממשלתו של שמיר. מכיוון שלא ידוע לי על מישור מהמרכז המתכוון להתמודד על המקום הפנוי – אז מי יכנס לממשלה, אם לא מודעי?

(דפנה ברק)

דליה קלישבסקי:

„שטח הדיאטות פרוץ לעשיית הון תועפות!“

בתחילת השבוע נפתח בירושלים הכנס הבינלאומי הש"י לדיאטה ותזונה. הכנס מתקיים בחסות הארגון הדיאטטי בירושלים. שאלתי את דליה קלישבסקי, מארגנת הכנס, על מה ולמה כנס.

זהו כנס מדעי ברמה גבוהה. במקביל לו מתקיים כנס למגיעת השמנה. בכנס ירצו שישים מומחים בינלאומיים על נושאים כמו סקס ודיאטה, שינה ותזונה, ספורט ותזונה, תזונה בכל מיני מצבים.

● **לא נראה לך שנושא ההשמנה הפך למדובר מדי בחברה שלנו?**

זהו אחד הנושאים הכי מדוברים כיום. זה בהחלט מוצדק לעסוק

דיאטה

בדיאטה, כי מדובר על הרגלי-תזונה, הרגלי-חיים המאפשרים לאדם להיות בצורה נכונה יותר ובריאה. זה אפילו מאריך חיי אדם. כיום לא מטפלים בלחץ-דם, למשל, בעזרת כדורים, אלא בעזרת דיאטה. אותו הדבר – סוכרת ומחלות נוספות. אז אין כל פסול בלעסוק בדיאטה.

● **מה החידוש בחומר שיטופל בכנס?**

אני מניחה שהנושא „סקס ודיאטה“ יתפוס יותר מכל: כיצד הם משפיעים זה על זה. יש אנשים שאחרי סקס זוללים יותר, יש אחרים שיש להם תסביכים בענייני-סקס, בגלל מישקל-עודף. פרט לכך, נרגיש שדיאטה אינה מיועדת רק לאנשים שמנים, אלא גם לאנשים בריאים, אפילו לילדים.

● **בגלל הסופולריות של הנושא נרמה כי הכל עוסקים בדיאטה. האם לא זקוק מרצה או מטפל לרישיון כלשהו לעסוק בכך?**

זהה נגעת בנקודה רגישה: רק מרחים שנושא כלשהו הוא בעל פוטנציאל, ומיד מתחילים לכתוב עליו ספרים, לתת חוגרי-בית, לפתוח מכונים, קורסים בהתכתבות ומה לא. כידי-הרמיון הטובה, הנושא הוא מאוד בעייתי. לא נטפל בו בכנס הזה, אלא בפורום אחר. בקרוב, השטח הזה ממש פרוץ. כל מי שרוצה – יכול להתפרץ ולעשות הוֹתְעוּפוֹת מבעיות ומתסביכים של אנשים. צריך לשים קץ לזה, ואני מתכוונת לפעול. בקרוב מאוד!

(דפנה ברק)

עדה רבון:

„נשים מגיעות לעמדות – רק דרך אידגוניה!“

השבוע נבחרה עדה רבון, 36, כמוזכ"ל „נעמת“ בתל-אביב. המאבק לבחירת המוזכ"לית החדשה לווח במתח רב במחוז תל-אביב של מיפלגת-העבודה. „נעמת“ בתל-אביב היא בסיס ציבורי ופוליטי לכל מי שרוצה להיות חלק מן השורה הראשונה במיפלגת-העבודה, לכל מי שרוצה להיבחר לכנסת.

● **מה מריץ בחורה צעירה לחיים הפוליטיים?**

מה שמריץ גברים צעירים לפוליטיקה, הרצון להשפיע.

● **מדוע נשים במיפלגת-העבודה מתקדמות רק דרך אידגוניה?**

אני לא חושבת שזה רק במיפלגת-העבודה. אבל בעבודה הן לפחות מתקדמות, אפילו אם זה דרך אידגוניה-נשים. הבעיה היא שזה חלק מהתמונה החברתית-ציבורית של מדינת-ישראל. הנשים עדיין לא לקחו את מקומן השווה במערכת קבלת-ההחלטות, החל

נשים

מהחיים הכלכליים וכלה בחיים הפוליטיים. האמצעי של תנועת נשים מאפשר לפחות הסתננות של נשים לעמדות פוליטיות בכירות.

● **אם כך, יכולות נשים להתקדם רק במיסגרת הגיימו הנשי?**

זה נכון, אבל לא בלי-כך מדויק. בתחומים שאינם פוליטיים יש

נשים המשמשות בתפקידים בכירים, אבל הן מעטות. המסקנה שלי היא שהתארגנות נשית היא עדיין הכרח המציאות, כדי לפרוץ את הדרך. כסוציולוגיה הפוליטית מקובל לחשוב כי ברגע שקבוצת-מיעוט מקבלת את הנציגות, ולוא הזעירה ביותר, בעמדות-כוח, משתנה מצבם של בני קבוצה זו במערכת הכללית של קבלת-ההחלטות.

● **„נעמת“ מצטיירת בחבורה של נשים לא-צעירות. את מתכוונת להסיר את „נעמת“ לצעירה יותר?**

אני מתכוונת קודם כל לשמור על הקיים. מדובר ב-20 מעונות-יום, המטפלים ב-1800 פעוטות, 15 מרכזים קהילתיים, ועוד שרותים רבים לנשים, שאותם עלינו להחזיק ולשמור, למרות מדיניות-ההרדחה המתנכלת של כל ממשלות-ישראל האחרונות. לצורך זה נצטרך בנעמת תל-אביב לנסות ולמשוך נשים צעירות יותר. נשים מדור אחר. נשים שלמרות עבודתן מחוץ לבית, יהיו מוכנות להקדיש זמן נוסף לפעילות בנעמת.

(רונית אנטלר)

להיות אב לבת קטנה

נלה וגד יעקובי
קשר מיקרי

שמשושם שאני מבוגר — הזמן בורח...
תמיד הייתי מודע למימד הזמן
בחיים. הזמן הוא המימד הכי חריפני.
הכי נדיר, בחיים.

אני לא מחשיב, למשל, כסף. אני
זקוק לו רק כדי לחיות.
לכן אולי אני מקדיש הרבה יותר
זמן להרס מאשר לילדי הקודמים,
מנישואי הראשונים. אין בכלל מה
להשוות!

בעצם זה היה תהליך הדרגתי. לבני
הצעיר, יואב — כיום הוא בן 18 —

הקדשתי הרבה יותר זמן ותשומת-לב
מאשר לשני בני הבוגרים.
וראי שזה בגלל הגיל. אב צעיר,
המנסה לבסס את עצמו בחיים, לא רק
שאינו לו זמן, אלא שהוא לא מבין את
חשיבות היחסים אב-בן.

העובדה שהרס נולדה במסגרת
מישפחתית אחרת, ושגלה היא אדם
כליך שלם — לא מושלם, אלא שלם!
— מסייעת מאוד לקשר ביני לבין
הרס. אולי זה גם מפני שהיא ילדה. הרי
בין אב לבת, אומרים, הקשר מאוד חזק.
אני לא כליך מקדיש לה זמן כמו

גד והרס יעקובי בבית

בן שיבעים ובת עשרים ושתיים

האם נוכל עוד להתנחם
במצוקות.

להימלט מזדון ושקר. מטירוף
וקינאה

.... האם עדיין אפשר יהיה
בשידור כה ישר
להזין את העין, להרעיד את
הלב?

סיבוב שני

גד יעקובי, נלה, הרס — שלושת השמות האלה נכרכו זה מכבר
בתודעתו של צרכן-התיקשורת הישראלי המצוי. נדמה כי אין
איש-ציבור המבליט כליך את מישפחתו באמצעי-התיקשורת
כמו יעקובי, כיום שרי-הכלכלה-והתיכנון.

תכונה זאת, בצירוף נטייתו לעסוק בכתיבה — ועוד כתיבת
שירים! — גרמה לא פעם להרמת-גבות לגלגית מצד עמיתיו. גם
הופעתו התדירה של יעקובי באמצעי-התיקשורת השונים, בין
היתר גם בנושאים אישיים ומישפחתיים, זכתה בהערות עוקצניות
בקרב העסקונה הפוליטית. ככל שזכה יעקובי לסיקור תיקשורתי
מגוון ומפרגן יותר — כך גבר הארס והעקיצות.

גם לי נראה, לא פעם, עיסוקו של יעקובי בעצמו, במישפחתו,
ובעיקר — בהרס, בתו הקטנה — אינטנסיבי מדי. במהלך שיחותינו
נסחף לא פעם ותיאר אותה כילדה מיוחדת במינה, מפותחת מכפי
גילה — כל זאת בנימת השתאות ופרטי-פרטים.

הרס היא בתו בת ה-4 של יעקובי מ-סיבוב שני — חיי-
הנישואין שלו עם נלה, דיילת-אוויר בעבר ויפה אמיתית גם
בהווה. יעקובי, גבר בן חמישים ואחת וחצי! על פי עדותו, השמור
היטב לגילו, חווה את חיי-המישפחה לעומק בהרגשה של
ראשוניות, אפילו בלעדיות, אחרי שנכשל בסיבוב הראשון. מרגע
שהחליט להיחשף — הוא שיתף פעולה עד הסוף: החל בשיחות-
פעולה עם כלם העולם הזה, צבי טל, וכלה בכנות, המביכה לעיתים,
שבדבריו. אין הוא מסתיר את הבעייתיות הטמונה במערכת-

יחסים בין אב מבוגר לבין ילדה קטנה ואשה צעירה. הוא מתמור-
דד וימומית עם המוות, נושא הנחשב אצל רבים כטאבו. הוא
מתלבט, מנתח, מלא מודעות עצמית. המילה "אני" שגורה בפיו.
אולי זהו אחד הנתונים המתבקשים לגבי איש-ציבור השואף
לפסינה — ראשויות-הממשלה. יעקובי, שלרבים נדמה היה כי זנח
שאיפות כאלה לטובת הפזוזה המישפחתית האידיאלית, עובד
יסודית בכיוון זה. בכל סיטואציה שבה לא יוסכם על שימרון פרס
כמועמדי-יחיד של מפלגת-העבודה למנהיגות המדינה — יעקובי
יזנח את כתביו הבלתי-גמורים, הגיגיו, אולי יקדיש פחות זמן
למישפחתו — ויזנק למירוץ. את זה הוא מצהיר חד-חולק.

ההצהרה הטריה ביותר מבית-היוצר, תרתי-משמע, של יעקובי:
הוא שוקל אם לנהוג כמרדכי (מוטה) גור ולפרש מתפקידו
במועד הרוטציה, או שמא לא. בינתיים הוא שוקל, מתלבט.

נלה והרס יעקובי

פעם ההפרש בגיל ביניהם היה גדול

שמצטייר, אך כשאני איתה — אני
אינטנסיבית איתה. כלומר: אני לא רק
מפגין נוכחות, יושב לידה וקורא
עיתון, אלא מתעסק עימה.

הרס היא ילדה מפותחת מכפי גילה
— 4 — והיא גם נראית גדולה מכפי
גילה. אני חושב שעכשיו אולי היא
מתחילה להבין שאני מבוגר מהאבות
של שאר הילדים בגן, אבל אין לי
תשובה לכך.

אני זוכר שכשאני היה בן 36 —
הוא נראה לי כילד מאוד זקן... מצד
שני, הרס מאוד גאה בספרים שאני
כותב לה, הנה, היום, היא הביאה את זה
לגן. היא בטח חושבת שכל האבות

ולספר לך על נחלים וימים
ארצות רחוקות וציפורים
בצבעים?

בן שיבעים ובת עשרים-ושתיים
והנפש לא תימלא את האהבה
הזאת

כמו פריחת פרדסים בחורף
גשום

את השיר הזה כתבתי להרס בדיוק
על כך, בדיוק על הבעיה הזאת — של
ילדה צעירה לאב מבוגר, עוד לא
פירסמתי אותה.

זהו שיר מאוד אישי. אינני מוכן
שתצטטי את השורות הפותחות שלו,
על איש זקן, מקומט. אני מרגיש

כותבים ספרים כאלה. היא יודע
שהספרים קשורים איכשהו בה, ו
מחמיא לה.

דייל
בת 7

עם נלה, העובדה שאני יותר מבוגר
כבר אינה חשובה. היום היא כ
לא כליך צעירה ממני. פעם ההפך
היכרנו הייתי בן 40, והיא — בת 7
זה היה בטיסת הבכורה של אל-
למכסיקו ב-1976. אני הייתי אז ש
התחבורה, והיא היתה דיילת-אוויר.

אבא גד יעקובי לוקח את בתו הדס מגן בנאות-אפקה
אני מספר לה סיפורים פעמיים-שלוש בשבוע, ואם הם טובים, אני רושם אותם!

גד ונלה במסיבה
הסבל היה שלי - הכל היה שלי!

גד והדס
יש בי המון סקרנות!

החשיבות היחסית של הדברים מתחדרת.
יותר השפיע עליי המשבר המישי-פחתי שעברתי - הגירושין מאשתי הראשונה. זה יצר אצלי מצב חדש, חידר את חשיבותם של חיי-המשפחה. לא היתה לי תחושת כישלון כשהתגרשתי. הנושא הזה אצלי מאוד טראומטי. זה לא תהליך שקרה בוקר אחד, או שישבתי במינזר והירחתי בנייר וונה, בטעם-החיים. וזה קרה לי באי-סיות.

נפגעי הגירושין

הגירושין הם המשבר הכי קשה שעברתי בחיי. זה היה כרוך בקושי רב. הניתוח שעברתי בלב היה נועז. במיוחד בזמנו, אבל הייתי צריך (המשך בעמוד 20)

היא לא עסקה בכתיבה, אלא בציוור. נלה לא דוחקת בי להישגיות בתחום הפוליטי. גם לא להיפך, היא ככה, שומרת על מעורבות בלבד.

נכון שאני מבליט את חיי-המשפחה יותר מאשר אנשי-ציבור אחרים. לא מעניין אותי גם אם זה הפך נושא להלצות.

אני כיום פחות להוט, פחות רץ. אני לא אדם שחי רק פוליטיקה. יש חיים אחרי הפוליטיקה וכצד הפוליטיקה. יש ביטוי של גורא: "לכל דבר יש התחלה, אמצע וסוף, אבל לא דווקא בסדר הזה..." אולי המישפחה היא המאפשרת לי להיות בתחום הפוליטי.

לא תמיד הייתי ככה. בהחלט לא! בניל צעיר מאוד - 38 - הגעתי לחברות בממשלה. רצתי. אחרי-כך עברתי משבר בריאותי, אבל אני לא בטוח שזה מה ששינה אותי. בסך-הכל יצאתי מזה חזק גם פיסית וגם נפשית.

לא ראינו זה את זה לפחות חצי שנה אחרי זה. אחרי זה נוצר בינינו קשר מיקרי.

כיום פערי-הגילים בינינו הצטמק. בהתחלה זה התבטא בהבדלים בתחומי-ההתעניינות שלנו. היא נולדה במיל-חמתי-העצמאות, ואילו אני נולדתי לפני מילחמת-העולם השנייה. זהו דור אחר.

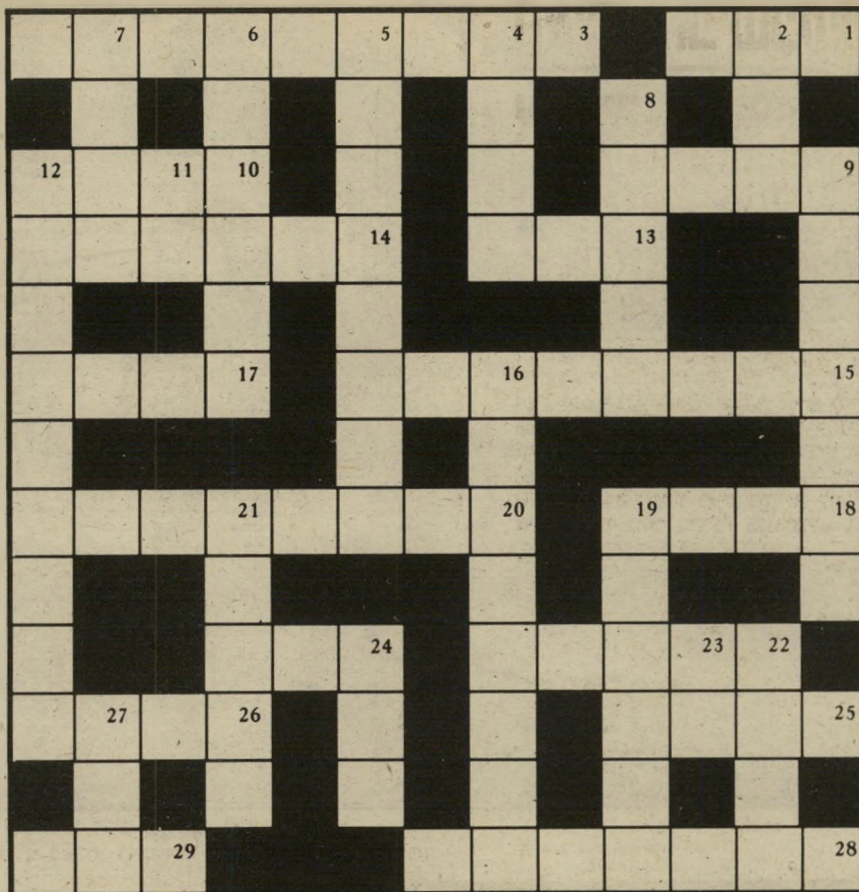
בהתחלה היו לנו חברים שונים. אחרי-כך אני התעשרתי ככמה מחבריה, והיא מסתדרת מאוד טוב עם החברים שלי.

נלה תמיד התעניינה בפוליטיקה, היתה מעורבת. היא חניכה הנוער העובד ובוגרת מדע המדינה וסוציולוגיה באוניברסיטה: כך שיש לנו הרבה משותף.

היא דוברת שפות ויש לה קשר טוב עם אנשים מחו"ל, וזה עוזר לי. היא מאוד מתעניינת באמנות ובסיפרות. אנחנו קוראים את אותם הספרים.

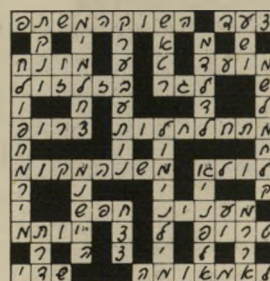
גד עם אביו (למעלה) ואמו וסבתו (משמאל)
אמרו לי: לא כדאי לך!

מאת:

- (1) האות השלישית, אבל ביוונית
- (3) סטחנוביץ לא יחוייב בדין
- (5,4) לא ננוח עד אשר נמצא מקום לסוף היבוע (4)
- (10) עומד בכניו (4)
- (13) ברטוק כבר נתיישן (3)

פתרון תשבצות 2557

מאת:

- (14) השר רכושן ולא יוותר על כסאו (6)
- (15) גם גור, כמו לוי לפניו, גרם לו זעזוע (3,2,3)
- (17) היתר או שלטון? (4)
- (18) לא רוצים לקבל בוסר (4)
- (20) יש תיקון לרגע בו עזבה סינדרלה את הנשף (4,4)
- (22) בשורות המפלגה השמרנית בבריטניה (5)
- (24) חסר משהו לנוי בסימטריה הזאת (3)
- (25) רק חלק קטן שב וטועם (4)
- (26) ניצור בו, במשורר, האני הפרטי (4)
- (28) אורלי ומנחם: כעץ שתול על פלגי מים (3,4)
- (29) רב היה בסדר (3).

מאת:

- (2) טס כגשם (3)
- (4) היפהפיה הנמה בטוריה (4)

- (5) גם ברמקורטיה עובר קו אדום (4,4)
- (6) הקוצ בסוף גרם להחמרה במצב (6)
- (7) גופח נשמתו במבנה רעוע (4)
- (8) קם והיה הרבר — קץ לעושק וחמס (5)
- (9) אין צורך לברות, היא עור תלמד (5,2)
- (11) זה העומד על האף הוא קוסם (2)
- (12) הנקמה, בציור של פיקאסו (3,3,3)
- (16) בריל תורם ולכן יש לו פרווילגיה (4,4)
- (19) ברכה לאליהו בשמך השת-אות (3,3)
- (21) כמו לכתוב שיר לעשיר ואחר זה לא להוסיף דבר (5)
- (22) מלא טעם מנומק (4)
- (23) התחיל ונגמר בוטרלו (2)
- (24) התכשית עולה בבקיותו (3)
- (27) סחט עד האמצע (3,3).

אביגיל ינאי

המשך מעמוד 19

להתמודד עם עצמי. הסכל היה שלי, הכאב היה שלי — הכל היה שלי. בתהליך הגירושין לא הפריעה לי כלל הרגשות — לא אמרתי שלא נפגעת מכך — כמו שהיו לכך הרבה נפגעים: אשה, ילדים. החלטתי אז שלא להיות מושפע מהפירסומים בעיתונים עלייך. החלטתי שזה לא ענייננו! היו לי שיחות קשות על כך עם חברים שאמרו: "זה לא כראי לך!" המונח כדאיות בחיים הפרטיים צרם לי. כל מה שאירע מסביב פגע בי. היה קשה ללכת עם זה.

אני הראשון שהעזתי לעשות את זה. עד אז כולם העלימו את בעיותי המישפחה שלהם: גולדה טענה במשך שנים שבעלה "א... נשאר בקיבוץ", ולוי אשכול פיתאום — ככה פיתאום — העלים את אשתו...

היה לי ברור שאני עלול לסיים את הקריירה שלי בגלל זה. בכל זאת, החלטתי להרחיק את השיקולים הצריכיים. המשכתי בתהליך הגירושין. שיהיה מובן: אין זה אומר, כי התחום הציבורי נדחק אצלי לחשיבות מישנית. יש לי תחושה חריפה של מחורייבות ומעורבות. מעורבות זה איכזריות, הרצון להשפיע, להשתתף. זה כאילו יש לי איזו חובה.

לפעמים אני מגחך על עצמי. נאמר: אם אני בחופש או בחו"ל — אני כל הזמן מוטרד. אני שואל את עצמי: מי יודע מה קורה שם בלעדיו? או אני ממחר לחזור ונוכח ששום דבר לא קרה. שהדברים הסתדרו לא רע גם בלעדיו. אני אף פעם לא לומד מזה לקח. אולי התמונה המישפחתית ועיסוקי בכתיבה מטעים.

בסוגריים: קשה לי להיות כלכלן, פוליטיקאי. עם רחף של כתיבה סיפורית. קשה גם מפני שלא נותר לי די זמן לכתוב. וגם זה מסתדר קשה. אבל לא איברתי את האמביציות להגיע לפיסגה. כן, כן — לראשות הממשלה! מה, פוליטיקאי בכיר שאינו מודה בכך — או שאינו דובר אמת, או שגם הוא סבור שאינו ראוי לכך. הבעיה היחידה היא שאני לא מוכן לשלם את המחיר ולוותר על שאר העולמות. אני אדם של ניגודים. אולי האמריקני קצת נשחקה אצלי, כי אני "רק" — בעצם, "כבר" — כן חמישים ואחת וחצי, והכרתי את כולם: בניגוריון, אשכול, גולדה, דיין, פרס, רבין. כבר הייתי שר, סגן-שר, יושב-ראש ועדה פרלמנטרית, חבר-כנסת, מושבניק. אין בי רחף לרוץ, קוצר-רוח. יש בי המון סקרנות, אבל אין לי כבר קוצר-רוח כמו שהיה לי. נניח שאכיר עוד מישהו — כבדניגוריון הוא כבר לא יהיה! בכלל, מחוץ לעבודה איני מתראה עם פוליטיקאים. רי לי להתראות עימם בעברו...

אני די ממוחל

אני מרגיש שאני דווקא עושה הרבה במידות לראשות-הממשלה. הרי זה לא דבר שבא מהיום למחר. ראשית, אני צובר רקורד. הייתי איש ביצוע טוב, חבר-כנסת טוב, נבחרתי תמיד ברוב גדול. אולי אני לא מומחה במניפולציות, אבל את לא מתרשמת מדוייק. בסך-הכל, אני אדם די ממר לח...

תכונת הבשלנות באמת זרה לי. בכלל, שלוש תכונות שאיני סובל הן שיקריות, צביעות ורשלנות. אני שואף להיות ראש-ממשלה, אך אינני רואה בריצה, בתשוקה בלתי-ניגונה לכיבוש. אינני חושב שחברי מרכז מיפלגת העבודה הם חבורת מטומטמים. אם יהיה מוסכם על מועמד אחד, שימנע פרס, בסיבוב הקרוב — וזה, אני מניח, יהיה במיקרה שיוקדמו הבהירות — אז לא אתמודד. בכל מיקרה אחר — אתמודד! כבר בסיבוב הקרוב! אני מופיע הרבה בסניפי-המיפלגה. אני בין השלושה — האחרים הם: פרס ומשה שחל — המופיעים שם הכי הרבה. אני מסיר המון ברנתי הארץ. יש פורום קטן המונה 80 חברים, פורום פוליטי, התומך בי. כמעט כולם חבריי-מרכז. אין שם חבריי-כנסת.

חושב על המוות

פ עם קראתי על עצמי איזה פרופיל של מצליחן, שהכל בא לו בקלות.

איזה קלות? חייתי ממש בתנאים של מצוקה, אבל לא הרגשנו קיפוח. בקושי גמרתי את בחינות-הבגרות. נאלצתי לעבוד קשה ולעשות בחינות בבית-ספר אכסטריני.

כנראה חשבו שאם אדם מצליח להגיע בגיל צעיר — אז בטח הלך לו בקליקלות. אבל לא איכפת לי שיתארו אותי ככה. אחרת יכתבו "מקופח".

דווקא תנאי-מצוקה עשו אותי

גד לרנר ויעקובי (1984) סיפורים בצבעים

פרפקציוניסט. אני חי כל הזמן במתח. תמיד יש פער בין המצי לרצוי. אני מאוד מודע לעצמי. חושב המון על החיים ועל המוות כחלק מהחיים. אין יום שאני לא חושב על המוות. אדם שלא חושב על כך — מאבד את חושי-המדידה.

יכול להיות שזה בגלל המשבר הבריאותי שעברתי. ברור שזה גם מפני שיש לי אשה צעירה וילדה קטנה — אני רוצה מאוד לחיות. יש בי יצר-חיים מאוד חזק. טעם גדול בחיים.

לכן פיתחתי מידה גדולה של אינטנסיביות. אין שעה, יום, או רגע, שאני מרגיש שאיני ממצה את חיי. אני לא מפחד מהמוות, לא מפחד מלעסוק בו.

לפני שלושה שבועות מת אורי טלמור, בן-כיתה שלי מכפרי-תיקון. זה מאוד הפתיע אותי, השפיע עליי. ביקרתי אותו יום לפני מותו. היתה לנו שיחה מאוד ארוכה, מאוד כנה, וחל קיטוע.

זה זעזע אותי שבני-גילי מתחילים למות. אולי בגלל זה אני מנסה להסביר את החיים להרס:

"בוקר אחד, כשהשמים היו כחולים

והעננים ששטו היו בהירים והעצים אחרי הגשם היו רחוצים והחולות שליד הים היו לבנים לבנים

אמרתי לאבא: ספר לי בבקשה סיפור בצבעים."

זה הסיפור המחורז שאני כותב עכשיו, הנקרא "סיפור בצבעים". כל צבע מספר על עצמו וכמה נפלא לו, אבל זה סתם שעשוע לילדים. אני מספר להרס סיפורים פעמיים-שלוש בשבוע — אני משתדל להגיע הביתה מוקדם — וכשאני מספר לה סיפור שהיא אוהבת במיוחד, אז אני ממחר לרשום את זה. זה לוקח בדיוק כמה דקות.

הרופאים הביטו ביפהפיות הגרושות, הספר הרטיב את לקוחותיו באלכוהול והשחקנים האנגליים שתו קפה מהפינג'אן

הבה נגילה בסיגנון ויליאם שקספיר

אורנה דק זמרת מהלהקות חוזרות, אשתו של הזמר משה דק, בעל הלהיט עכשיו היא, התיזה שמפניה ונרטבה בדורקרב הבקבוקים.

או: מסיבת המסתפרות

אורנה דק, שמפניה, ניעה עד לשד עצם הספר הרט לאורנה התזנו אבל לא נ תמיד תחת י ינקה החל תיטרוקתן שש אלי, ואחר

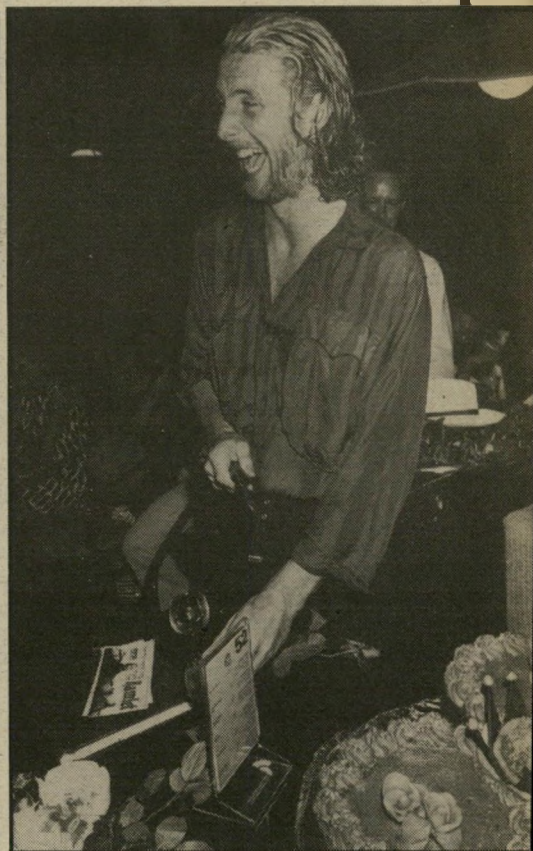
בהתחלה הגיעו העציצים ווריהפרחים על הקטנועים של השליחים; אחר כך באו הידידים, לבסוף באו המסתפרות, לקוחותיו של ינקה בן שושן, מעצב השיער — כך מכנים היום את הספרים — שפתח את מיספרתו החדשה בתל אביב. הפוצחות כשיר אוהבות את מיספריו של ינקה, ובין האורחים בלטו זמרות רבות, כמו ישראלה קריבושי, אורנה דק, אתי צבר, פנינה בריק ורותי בן אברהם. מי שכלטו בהיעדרם היו הזמרת ריטה ובעלה, הזמר והמעבד רמי קליינשטיין. ריטה שלחה מיברקיברכה מחיפה, שם הופיעה באותו ערב.

ינקה בן שושן הספר הצעיר בן ה-23, מתיז לכל עבר מבקבוק שמפניה. כפעולת גומול, אחרי שנרטב כולו על ידי מעשה דומה.

שרה ברגר אחת משתי הנשים בהאמלט, מגלמות את אופליה. במסיבה שנערכה לשחקני ההצגה היא רקדה עם שאולי בסקינד.

דייוויד טרלפול כוכב המחזה האמ' אטרון אוכספורד קומפני, חותך את עוגת הקרם.

האנגלי הקלאסי — את המחזה השקספירי האמלט. לפני שובם לאנגליה ערכו להם בקפה הבימה מסיבה קטנה עם עוגה גדולה ועתירת קלוריות.

האנגלים קריימוזג הפגינו עליצות ומצב רוח מבורח. חיתוך העוגה לפרט סות לווח בהצגה קומית על ידי כוכבי ההצגה דייוויד טרלפול, שנקרא לבצוע אותה.

לא היה חסר הרבה שפרוסות עוגת הקרם יתעופפו באוויר, כמו בסצנת סלפסטיק הוליוודית.

מאוחר יותר, אחרי שאכלו, שבנו ושתו, פצחו האורחים, יחד עם מארחי הם הישראלים, בשירת הבה נגילה ועוד שירים מוכרים, לאו דווקא מהר פרטואר השקספירי.

הזמרת טלי פלד שרה לאורחים משירי ארץ ישראל שלצליהם ניסו לרקוד, כרוח הימים האלה. הזמר ליאור ייני, שבא למסיבה מירושלים, אחרי שהשתתף בהקלטת תוכנית הטלוויזיה הלילה מחזמר, הצטרף לזמרת בדואט סוער.

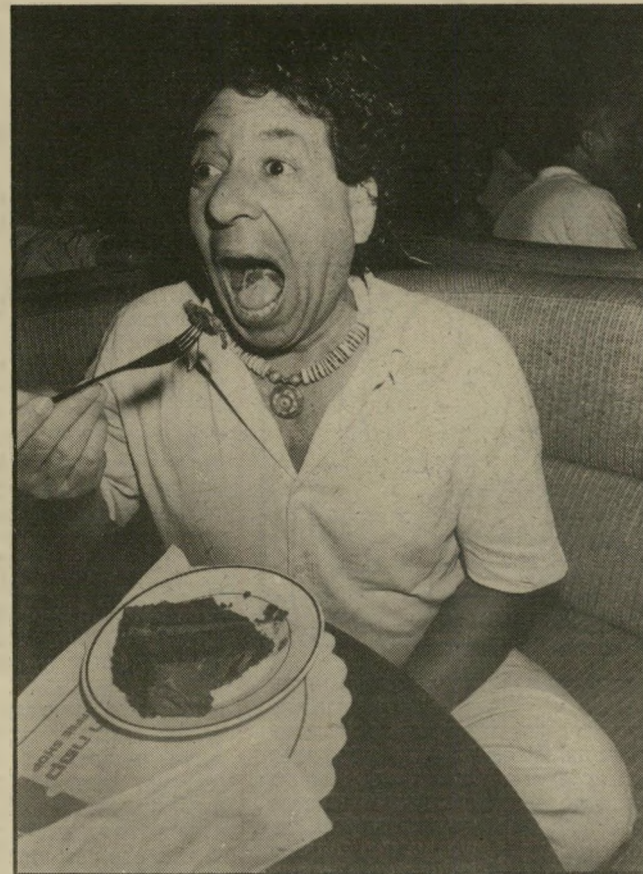
בין הרוקרים הישראלים שהצטרפו לאנגלים היתה שחקנית תיאטרון הבימה רבקה גור, שרקדה בחברת אביבה גפן, אשת יחסייהציבור של התיאטרון.

שאולי בסקינד, מנהל הצגות בתיאטרון, זכה לרקוד עם השחקנית הבריטית היפהפיה שרה ברגר, המגלמת במחזה את אופליה.

השימחה והשתיה נמשכו עד לי שעות הקטנות של הלילה. בסיומו, לפני שעלו האורחים המתגנדים על יצועם, הוגש לכולם קפה תורכי כפינג'אנים מנחוש, לפי כללי הטכס, כמקובל בכל המושבות הבריטיות שבמזרח (המושבות לשעבר, כמובן).

אוכספורד, הישר מארינבורו הגיעו חברי הלהקה לישראל, והעלו כאן — לשימחתם של חובבי התיאטרון

פסטיבל התיאטרון באדינבורו שבי סקוטלנד נסתיים. אחת הלהקות שהו פיעה בו היתה להקת התיאטרון של

ליאור ייני הזמר הוותיק בעל הקול הרגשני אכל בהנאה גלויה את עוגת השוקולד עשירת הקלוריות. העוגה הוכנה למסיבת הפרידה שנערכה לכבוד שחקני להקת אוכספורד קומפני.

הקריבושי בת 33, יוצאת להקת פיקוד-דרום, שזכתה זינה עם הלהיטים דואל ואולי אולי מחר.

פוצחות בשיר

ישעמה הערב היה יבש מרי, לקחה בירה בקבוק אותו היטב והתיזה מלוא הקצף על ינקה, שנרטב וי. לא נשאר חייב, מיהר לבקבוק סמוך והחזיר מולה. הפן, המכשיר לייבוש השיער, המוכן והמוזמן של המעצב, השיב לה מייד את צורתה היבשה. ספר כתחביב מגיל 12. אז סיפר וקילקל את גות כיתתו. לימים עבר ולמד אצל גילי גמלי-זיה שותף של אירית אייל.

בריק ורותי בן-אברהם, שתי זמרות שהן החצי הנשי של הרביעיה זים, באו למסיבת הפתיחה והביאו עימן זר.

חנה אורדן היפהפיה הבלונדית החייכנית, אשתו של רופא פסיכיאטר, הגיעה לברית בחליפת-טרקו לבנה ובלוויית שלוש ילדיה. שני הבנים והבת, דניאלה הקטנה, אותה החזיקה חזק בידיה.

מבול גרושות ובן ברית אחד

מי שרוצה להיראות צעירה — שתי אפשרויות פתוחות לפניו: לעי שות ניתוח פלאסטי או ללדת בגיל 40. שני המאורעות האלה קרו לשרה מילר, מעצבת-הסריגים, שחגגה כי מים אלה את ברית-המילה של בנה, הנקרא בן.

שרה היא אם לשני בנים כוגרים מנשואיה הקודמים — אלירן בן ה-20 ואסא בן ה-19 — המשרתים בצה"ל.

ב-10 השנים האחרונות היתה שרה גרושה עליוה. היא בילתה במסיבות התלאביביות, רקדה, השתוללה וני הנתה מהחיים כלילות. כבקרים היא היתה טרודה במתן הוראות לעשרות הסרגניות העובדות עבורה. היא עיצבה — הן סרגי.

לפני שנתיים, כאשר נפרדה מהרר מאן הממושך שהיה לה עם חברה זמי, בן למישפחת קבלנים אמידה, היא החליטה לעבור שיפוץ יסורי בגוף, כדי לשפר את מצב הנפש. שינוי התדמית כלל ניתוח-אף, מתיחת-פנים ושיפור מראה החזה.

בעודה מחלימה בכיתה-החולים מכל התפרים, פגשה שרה בעלס-המודות, ס"ט אמיתי, שמקורותיו הספרדיים בעיר העתיקה שכירושלים. הכחור, ששמו משה בן-חרות, שחרחר, גבה-קומה ומתולתל-שיער, התעניין כחולה בעלת העיניים התכולות, ומאז הם ביחד.

משה, איש-עסקים מצליח בן 40, חי כנפרד מאשתו, משום שהשניים לא

לבוש בחליפה לבנה סרוגה, מעשה יריה של אמו, וכבר עכשיו נראה כרוגמן לביגדי-ינוקות. שרה, ששיני תה את שמה בתעורת-הזהות לבן חרות, ובן-זוגה משה, היו לבושים שניהם בכיגרי-ג'ינס תכולים, וקרנו מאושר.

בקרב המוזמנים בלטו כמה יפות, כמו חנה אורדן, יפהפיה בלונדית, מלכת-היופי לשעבר, שהיתה לבושה

שרה מילר אם הרך הנולד, מנוסה בבריתות. יש לה שני בנים מנשואים קודמים, המשרתים כבר בצה"ל, אסא בן ה-19 ואלירן בן ה-20, המחבק אותה בתצלום.

שה חליפה זרוקה ממשי מקומט, והיתה שקועה בקריאה בכרייה של תמו אליעז, הקרמיקאית מיפו, אשתו של הצייר אורי. מירי שפיר, הציירת ההרצלייתית, הגרושה הטריה, לבשה חולצה שחורה, ששרוכים בחי זייתה, משהו בסיגנון מכסה-טפח ומגלה-טפחיים, ובידה אחזה את בתה, הבלונדית האמיתית היחידה באזור, הילדה בת ה-8. מלי כהן, יפהפיה גבו

מימנה: הסבתא, אמו של בן-חרות, בתצלום למטה, מימין: פנינה רוזנבלום והציירת מירי שפיר בחולצת שרוכים שחורה, המכסה טפח וחושפת טפחיים.

התקומה, הפגינה זוג רגליים חטובות. מלי הגרושה עושה עבורה נאמנה כחוקרת במיטרה מזה 15 שנה. שני גרושים מבוקשים — הר"ר עמו צרנוב, רופא-העור התלאביבי המפורסם, והר"ר גירעון ביאלי-סטוק, רופא אף-אוזן-גרון ומנתח פלאסטי — הפגינו נוכחות, ובין בורקאס לבורקאס הסתכלו לכל עבר — אולי בין מבול הגרושות ימצאו אחת לרפואה.

בחליפת-טרקו לבנה. היא הגיעה על כל טפה, שני בנים ובת, ובעלה יוסי, רופא-פסיכיאטר. פנינה רוזנבלום, בלונדית מס' 2, הגיעה בגפה, לבושה בחולצה שחורה חושפת-טבור, חצאית קלוש שחורה ארוכה וסנדלים שטור חים. היא השוויצה והראתה שגם היא באופנה, ויררה מהעקבים בשעות היום. גם מקומן של הציירות לא נפקד. מרים ברנדהר קצוצת-השיער לבי

משה בן-חרות איש-העסקים ואביו של הרך הנולד, ליד בת זוגו, שרה, המחזיקה את הנימול הטר, בן, בידיה.

הגיעו עדיין להסכם-גירושין, יש לו שני בנים מנישואין אלה, גיל, כ-14, ואדם, כ-12. לכבוד הולדת בנם המשותף, עברו בנייהוג מדירתם ברמת-אביב לבית שכור ברמת-השרון. כיום השישי האחרון, בשעות אחר הצהריים, התאספו עשרות חברים ובני מישפחה בגינת ביתם המטופה. רב תימני בירך וחתך ומל, כשהסנדק היה הסבא, אביו של משה. הואטוט היה

מעבר לכתף השמאלית

אהבתי את ערי. הוא היה אביר אמיתי, ההתגלמות האמיתית היחידה של רעיון ה"הר" של אביו שראיתי בחיי.

ערי היה עדין נפש. בעל ריבוד רך ורעיות חזקות. הוא הקריין ממש תחושה של הגינות ויושר. הוא האמין בתורת אביו, זאב ז'בוטינסקי, לא כסיסמה אלא כממשות. המילים המפורסמות על "בן-ערב, בן-צורת ובן" לא היו בעיניו מילים ריקות. הוא היה הומאניסט אמיתי (וממילא גם חילוני קיצוני, כמו אביו).

מטרת הטיוט, כפי שהסתבר, היתה להיפגש עם כומר מארזני זקן. הכומר היה ממנהיגי עקורי בירעם בג'ש (היא גושחלב מימייקדס).

הוא סיפר לנו — גם נתן ילין-מור בא איתנו — את הסיפור העצוב של בירעם. איך קיבלו אנשי בירעם ב-1948 את צה"ל בידירות. איך הופיע כעבור זמן-מה קצין, שביקש מהם לפנות את כפרם לשבועיים, מטעמים ביטחוניים. איך נאסר עליהם לחזור לכפרם. שנהרס. איך עלה קיבוץ השומריה צעיר ברעם על אדמותיהם. איך הם יושבים בג'ש הסמוכה, ועולים פעם בשנה על גיבעה, המשקיפה על שרידי כפרם הנטוש, ומתייחדים עימו. הוצעו להם פיצויים ואדמות חלופיות ובתים. ואיך סירבו לקבלם. איך הם ממשיכים להתקיים במצוקה ובעוני, ובלבד שלא להשלים עם העוול.

ערי תמך בעניין זה גם בגלל השקפתו הפוליטית. הוא היה אחד מאותם אנשים שהאמינו בכרית בין ישראל, המאורזי ושאר המיעוטים בעולם הערבי. ההתעללות בכפר המאורזי פגעה בהשקפתו.

חלקתי על השקפה זו, שנראתה לי תמיד מופרכת מעיקרה, אך תמכתי בפעולתו למען בירעם. כך באתי לראשונה במגע הדוק עם בעיה זו.

כעבור שנים הופיע על הבימה הביישן ראי. כראש הכנסיה היוונית-קתולית בגליל הפך אוטומטית אפוסטרופוס של עניין הכפר איקריה. שגודלו היה כגודל בירעם. איקריה לא היתה מאורזית, אלא היתה שייכת לקהילה שלו.

אהבתי גם את ראי. הוא היה לבנוני, למד בירושלים, אימץ לעצמו בהדרגה את תורת המהאטמה גאנדי ושיתף בארצות-הברית פעולה עם מרטין לותר קינג. הוא האמין בהתנגדות בלתי-אלימה לעוול.

פעם, כשהוכר שנוכח בעיירה חזלה, הפלטתי שלפני 1948 אהבנו לשנות ערך וחלוו. כעבור כמה שבועות, כשביקרתי אצלו, מסר לי בקבוק-ענק של ערק וחלוו, שהביא למעני מביקור בלבנון. הוא חזר על זה כמה פעמים.

ראיה היה מנהיג אידיאלי למאבק להחזרת עקורי איקריה ובירעם. כאישדתי, עמד מעל מפלגות. קוממוניסטים ומקורבי מפלגת-העבודה יכלו לשותף פעולה תחת הנהגתו.

תיכננו ביחד שורה ארוכה של פעולות, רובן סימוליות, כגון מיבצע לניקוי הכנסיות והשטח בבירעם ובאיקריה. צעדות סימוליות ועוד. הפעולות הגיעו לשיאן בהפגנה הגדולה בירושלים, שצעדה בשקט מופתי לעבר לישכתה של ראש הממשלה, גולדה מאיר. אלפים רבים צערו יחדיו, יהודים וערבים, גברים ונשים. נשאנו את דיגליה-מדינה, מגנידידור וצלבים.

זה היה מרשים. זה היה יפה. וזה לא עזר. גולדה המירשעת לא נכנעה.

התוצאה המעשית היחידה היתה שממשלת-ישראל פעלה מאחורי הקלעים והכריחה את כנסיתו של ראי להרחיקו מתפקידו. הוא הועבר למינור נידח בקנדה, ומשם שלח לי מדי פעם גלויות-ברכה לחגים. הוא לא היה יכול לשלוח לי משם ערק וחלוו.

בא בגין. עוד לפני כן הבטיח בגין להחזיר את עקורי בירעם (אך לא את עקורי איקריה. למה? ככה). הוא הושפע, כמדומני, עליי ערי ז'בוטינסקי. והבין את העוול הקשור בשמה של בירעם.

בגין הבטיח, בגין לא קיים. מרוץ מול התביעה האנושית והלאומית הפשוטה לתיקון עוול לה מחפשת עמדה טענה פשוטה: אם נחזיר ערבים לכפר אחד, יבואו תושבי כפרים אחרים וידרשו להחזירם גם הם.

וכך נשאר עד היום המצב האבסורדי, שאנו מקיימים ב"דרום-לבנון צבא-שכירים מאר"י ורצועת-ביטחון מאורזית לה גנה לבול ישראל — בעוד שכמה מאות מטרים רדומה קיים כפר מאורזי שתושביו גורשו על-ידינו מאדמתם — בשם ההגנה על גבול ישראל.

עכשיו התעוררה התביעה שוב. שוב הוקמה ועדה. בפעם המי יודע-כמה. שוב מושמעות הבטחות.

שימעון פרס יכול היה לקנות את עולמו אילו החזיר את העקורים לשני הכפרים, ערב פרישתו ממישרד ראש-הממשלה. מסופקני אם יעשה כן. החזרת חלק (קטן) מאדמות שטח 9 לחקלאים הערביים גרמה למחלוקת. פרס אינו אוהב מחלוקת.

אבל העוול לא ישתק. העניין יעלה ושוב ושוב. תושבי בירעם מסרבים גם הפעם לקבל פיצויים. הם מוכנים לוותר על אדמה, כסף, בתים — ובלבד שלא לוותר על אדמת אבותיהם. כמו נבות היוזרעלי, יכלו להגיד: "חלילה לי מה' מתיני את נחלת-אבותי לר'".

סימון נולד בסוף המאה שעברה, והוא כעת בן 86. כפי שאומרים האמריקאים: "כיום כבר אין מייצרים את הרגם הזה".

כנסיה בלי אלוהים

האיש שסיפר לי את הסיפור על ההצעה לסימון הוא אדם ססגוני כשלעצמו.

היכרתי את יוסף בן-דוד כווינה, בוועידה מטעם האו"ם. הוא ייצג שם גוף הקרוי "כנסית ההומאניזם". השם סיקרן אותי, וכשבא ארצה לביקור קצר ביקשתי הסברים.

מסתבר כי עלה בשעתו ארצה מפראג. ב-1947 היתה לו הצעת התגלות דתית, והוא יסר חוג ליהדות יצירתית. בראשית שנות ה-50 ירד לארצות-הברית. הקים שם אירגונים שונים, ולבסוף ייסד את "כנסית ההומאניזם".

תורתו היא הומאניזם בעל אופי דתי, שאינו קשור בשום דת מסוימת. אין בו גם אלוהים במובן המקובל. הוא ספג יסודות מכל הדתות, החל ביהדות ובנצרות וכלה בבודהיזם.

בין אבותיו הרוחניים מונה בן-דוד את מרטין בובר ושמואל הוגו ברגמן מירושלים, אך גם תיאולוגים נוצריים, המחנך

האמריקאי ג'ון ריואי, אלברט אינשטיין, הפסיכולוג אריך פרום, הסופר ג'וליאן האקסלי וגם את רופא-הג'נגל אלברט שווייצר. יתכן שהאופי הכנסייתי של האירגון מושפע מכך שבארצות-הברית משוחררות הכנסיות מתשלום מיסים, ונהגות מזכיות שונות. על כל פנים, בן-דוד עורך חתונות, ולובש לעיתים צווארון הפוך של כומר. בכנסיה שלו יש כהנות-דת, אין אפליה דתית, יש בה פמיניסטיות ולוחמים לשוויון-זכויות מכל הסוגים. בארץ היה בן-דוד נשוי ליהודיה, ומנשאין אלה נולד כן, שהוא כיום בן 32. בארצות-הברית נשא אשה לא-יהודיה, וממנה יש לו בת צעירה, שאינה יהודיה לפי ההלכה.

בסמינרים של הכנסיה מדובר על המאבק במימסדים רתיים ובכל גוף טוטאליטרי, על יחסי-אנוש ללא מאניפולציות. על חינוך למין, על שיטות סוקרטס ועל פסיכותרפיה. כנסיה מודרנית ממש.

מי שרוצה לחזור בתשובה — מדוע לא לתשובה הזאת? **מניין בא הבקבוק?**

לפני שבועיים כתבתי מאמר על שיחות-הלסינקי, והגדרתי אותו כ"פיאסקו". כלומר: כישלון טוטאלי. הוספתי כי פירוש המילה האיטלקית הוא "בקבוק קטן", ושאלו יודעים בבירור מה לבקבוק הקטן ולכישלון.

קיבלתי מיכתב מאת שלום רוזנפלד, העיתונאי והעורך הוותיק, המגדיר את עצמו כ"משוגע למילים, משמעות ומוצא. הוא חיפש בספרייתו ומצא שני ספרים המספקים השערות (שונות) לגבי מקור המושג.

ספר אחד מורה שלא ברור מה הקשר בין המילה והמושג. "אולי היא רומזת על התרסקות של בקבוק הנפול על הארץ". ויליאם ספייר (מומחה אמריקאי לבלשנות, יהודי ימני-קיצוני ותומך נלהב של אריאל שרון) מזכיר במילון הפוליטי שלו את המילה "פיאסקו" בקשר ל"מפרץ החזירים", ואכן, בלשון האמריקאי המילים הן בלתי-נפרדות. כאשר מזכירים את הנסיון ביש המול של סוכנים אמריקאיים לפלוש למפרץ-החזירים בקובה, בימים הראשונים לכהונת הנשיא ג'ון קנדי, מדברים על "הפיאסקו של מפרץ-החזירים".

ספייר מסביר את המילה כך: "...פיאסקו הוא בקבוק קטן, לעיתים קרובות של יין. קרוב לוודאי שהכוונה היא לנסיון שיכור ומגוחך לבצע מיבצע יומרני, המחליק ונופל על פניו". יתכן שאנשינו בהלסינקי שמו אקוואויס (אקווי ויטה — מי החיים) או וודקה פינית (טובה מאוד), אך לא בהם האשם. אשמים הפוליטיקאים בארץ, השותים (אם בכלל) ויסקי סקוטי, והעסקנים היותר קולניים מבין עולי בריית-המעצות, שמינהגי השתיה שלהם אינם ידועים לי. אני מניח שהם רגילים לוודקה, משקה שגם אני מעדיף אותו על פני כל משקה אחר.

חלילה לי מה'

באחד הימים התקשר איתי ערי ז'בוטינסקי, והציע לי לכוון איתו לטיול בגליל העליון. זה היה בסוף שנות ה-50.

לא הייתי שם. כאשר האנושות כולה עצרה את נשימתה, וראש ממשלת ישראל לחץ את ידו של נשיא מצריים, לא הייתי שם. החמצתי את הרגע ההיסטורי.

כאשר עשרות מצלמות הטלוויזיה התמקדו בגופו של שימעון פרס, לא הצצתי מעל לכתפו הימנית, וגם לא מעל לכתפו השמאלית. כך לא הסתרתי את עמיתי-למיקצוק, עורכי העי-תונים הישראליים, שפניהם הונצחו בצורה זו.

אני עורך עיתון. אינני פקיד ממשלתי. לא התמנתי לתפקיד על-ידי נשיא, ראש-ממשלה או שר. אינני מאמין כי תפקידו הוא לעמוד מאחורי ראש-הממשלה, בין כל עדת השרים, הפקידים, הבלבלים ומלכיה-הפינכה, כאחד מהם.

לכן אינני עורך אוקטובר, אלא עורך העולם הזה. כשם שחנה זמר אינה עורכת אל-גומהוריה, אלא עורכת דבר. (היי, מיטש! ראיתי אותך מצץ מעל לכתף השמאלית!)

אינני מאמין שמישהו יכול לכתוב ביושר אינטלקטואלי על טיול ממלכתי, שהוא הוזמן אליו על-ידי ראש-הממשלה, כחלק מן הפמליה הממלכתית שלו.

אני אוהב את אלכסנדריה, והייתי בהחלט מוכן לסייר בה שוב, וביחוד לראות מבפנים את ארמון ראסי-אל-תין, שממנו הפליג המלך פארוק אל גלותו המרה ליד שולחנות-הרוחלטה של מונטה-קארלו. בפעם שעברה, כשניסיתי להיכנס לשם, אמר לי הוקף המצרי: "ממנו? מיש מומכין?" לא עזרה לי גם העובדה שהייתי הישראלי החי הראשון שראה בחייו.

אין אדם יכול להיות גם שוטר וגם גנב. גם עורך-עיתון וגם חבר-פמליה. אולי בצ'ילה. אולי בפאראגואי. בוודאי בכרית-המועצות ובמצריים. אבל לא בישראל.

לכן נשאיתי בארץ, מתתי מקינאה למראה עמיתי שהיו נוכחים במקום כאשר נשמע משק כנפי ההיסטוריה. אני שמעתי רק את אהוד יערי.

המיפלה של היתה

לא מכבר שמעתי סיפור מרתק. יורד מישראל, יוסף בן-דוד, קיבל על עצמו בשנות ה-50 לייצג בארצות-הברית את תנועת-האחדות. שבראשה עמדו מרטין בובר, עקיבא ארנסט סימון ואחרים. הוא הצליח לעורר עניין אצל כמה יהודים אמריקאיים עשירים. אלה הסכימו לגייס ביניהם סכום גדול — משהו כמו חצי מיליון דולר, הודעתק בימים ההם — כדי לממן את הקמתה של תנועת-שלום עמיתית גדולה בארץ, שתשתף בבחירות לכנסת. הם הציעו תנאי בלי-עכור: שבראש הרשימה יעמוד סימון.

האיש מיהר ארצה להביא את ההצעה לסימון, וזה ביקש שהות להרהר בה עד למחרת היום. אז אמר: ישבתי כל הלילה עם בובר, והתלבטנו. החלטתי לדחות אותה.

הסיפור לא התפיע אותי. היו לי בשנות ה-50 כמה וכמה פגישות עם בובר, בביתו בטלביה. בין השאר דיברנו על אותו הנושא עצמו: הקמת תנועת-שלום גדולה בארץ.

הייתי שונה מבובר כמעט בכל: הוא היה מלומד ואני לא; הוא היה דתי, ואני לא; היינו שייכים לשני דורות שונים. אך מצאנו שפה משותפת לפחות לגבי נושא אחד: שנינו האמנו גם בשלום וגם בכוחה של הדמוקרטיה.

לאומיות שלנו והלאומיות הפ' לטטניית. לא האמנו בפיתרון אטנטי-לאומי. האמנו שיש למצוא פיתרון שיספק את המאוויים הלאומיים של שני העמים.

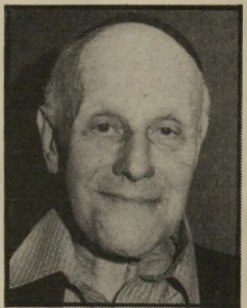
השוני התהומי בינינו התגלה בצורה החריפה ביותר באחד הוויכוחים בביתו. הנושא: הצורך בפעולה פוליטית. העמדה של בובר היתה: אין טעם באירגון כוח פוליטי, אם אין משנים תחילה את אופי הארץ-היחיד. בלא שינוי אופי הארץ, לא יוכל שום מישטר פוליטי לשנות דבר, אלא רק לעצור את השינויים והפשיעים של העבר.

ואילו אני ייצגתי את הגישה ההפוכה: בלא שינוי המישטר, אין סיכוי לשנות את אופי הארץ. כי השליטון הפוליטי קובע את התכנים של מערכת-החינוך ומערכת-התיקשורת, ואלה קובעים את דמותו של הדור הבא.

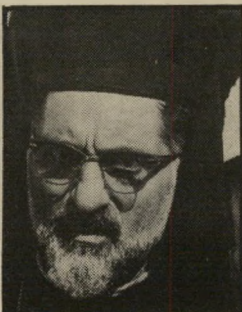
זהו ויכוח עתיק-יומין. ארתור קסטלר הגדיר אותו כוויכוח בין היוגי והקומיסאר. אפשר גם לומר: בין הנביא והמנהיג הפוליטי. מובן שלא שיכנעתי את בובר (ועצם הציפייה לכך היתה בגדר יומרה), אך הוא גם לא שיכנע אותי.

על כל פנים, ברור לי שסימון, שהיה שותפו הקרוב ביותר של בובר, לא היה יכול להתפתות להצעה להקים תנועה פוליטית. חבל.

אני יודע מה היה קורה אילו החליט סימון אחרת. הוא איש רגול מרכבה, מחנך עילאי, הומאניסט אמיתי, דתי שומר-מציאות, אדם סימפאטי, בעל חוש-הומור. אילו ניסה והצליח, יתכן כי יחסי-הכוחות במדינה היו משתנים, ויתכן גם שהערבי היה מושך חלק מהציבור הדתי לעבר המחנה ההומאניסטי ורודף-השלום. לעומת זאת, יתכן מאוד שקולו של סימון היה נשאר קול קורא במידבר.

סימון

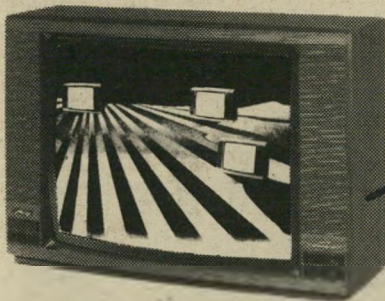
ראיה

מץ. המוח של המחר.

המוח של מץ פועל ואתה מתפעל

חדש! טלוויזיה flat & square

המוח של מץ מביא אליך רעיון חדשני טלוויזית flat & square — הטלוויזיות הגדולות עם המסך המרובע ההופכות את הצפייה לחוויה של צליל, תמונה וצבע. לבחירתך טלוויזיות עם המסך המרובע בגדלים של 24" ו-28" קנה flat & square בשיטות "השכר מכר" ותהנה מ-36 תשלומים. טלוויזיה flat & square 24" + שלט רחוק — 80 ש"ח לחודש. טלוויזיה flat & square 28" + שלט רחוק — 93.50 ש"ח לחודש.

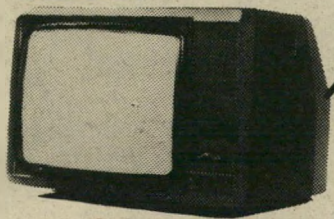

24" 80 ש"ח

28" 93.50 ש"ח

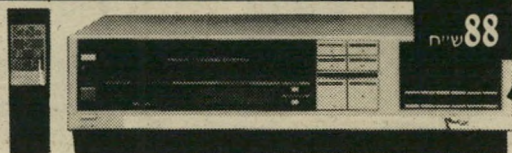
מץ הקטנה, הטלוויזיה השניה שלך

ילדך רוצה לעבוד עם המחשב ואתה רוצה לצפות במבט לחדשות? אשתך רוצה לראות סרט בטלוויזיה הידנית ואתה רוצה לראות ספורט בישראל? אין בעיה. לבחירתך טלוויזיה קטנה של מץ 14" או 16" הפוך אותה לטלוויזיה השניה שלך. צפה מהנה ונוחה. טלוויזיה 14" + שלט רחוק — 41 ש"ח לחודש (בשיטת "שכר מכר"). טלוויזיה 16" + שלט רחוק — 45 ש"ח לחודש (בשיטת "שכר מכר").

14" 41 ש"ח

16" 45 ש"ח

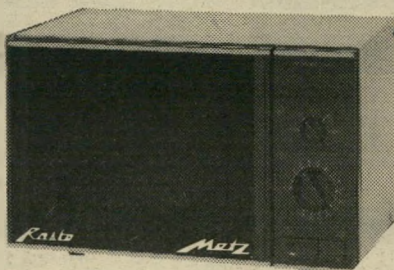
88 ש"ח

וידאו של מץ — איזה ראש...

וידאו מץ — וידאו ברמה בינלאומית עם ראש מגנטי מתוחכם ההופך את הצפייה לחוויה גדולה שאותה לא תשכח. רכוש עכשיו וידאו מץ וזכה ב-5 שנות אחריות על כל החלקים, כולל הראש המגנטי, ובשלט רחוק אלחוטי מתוחכם. עכשיו 88 ש"ח לחודש (בשיטת "שכר מכר").

חדש! מיקרוגל מץ

ההמצאה הגדולה ביותר מאז האש... מיקרוגל מץ — תנור חדשני המקצר את זמן הבישול והאפייה. במיקרוגל מץ אפשר להכניס אוכל קפוא לחלוטין ותוך דקות הוא מוכן להגשה. תנור מיקרוגל מץ — שיא הטעם במהירות השיא. עכשיו 37 ש"ח לחודש (בשיטת "שכר מכר"). באפשרותך לרכוש גם ב-3 תשלומים שקליים שווים של 285 ש"ח כ"א. האספקה בגמר התשלומים.

37 ש"ח

ועכשיו מץ עד 36 תשלומים

מץ ישראל — החברה שהפעילה את המוח והביאה אליך את הטלטקסט — השירות התקשורתי החדש ההופך את הטלוויזיה הביתית שלך למקור מידע בנושאים שונים — מביאה אליך היום את עידן המחר. הכנס היום לעידן המחר. בוא למץ — המוח של המחר. לבחירתך שפע מוצרים עם שפע חדושים והמצאות בינלאומיים שיהפכו את חייך וחיי משפחתך למודרניים יותר, קלים יותר, נוחים יותר וחסכוניים הרבה יותר. הכנס היום לעידן המחר. בוא למץ ישראל — המוח של המחר.

לבחירתך 4 אפשרויות רכישה:

1. תשלום מזומן.
2. שיטת "שכר מכר" — עד 36 תשלומים בהתאם לתנאי "שכר מכר".
3. 18 תשלומים שקליים צמודי דולר + ריבית אפקטיבית של 38% המבצע לבעלי כרטיסי האשראי.
4. ב-8 תשלומים שקליים שווים קבועים וללא הצמדה באמצעות כרטיסי האשראי.

פרטים בבית מץ מודיעין 19
בני-ברק טל. 03-799114

מץ ישראל. המוח של המחר

המחירים אינם כוללים מע.מ.

ישראלכרטי אלא מה.

אורי מלמיליאן, כוכב הכדורגל של בית"ר ירושלים, שעבר כמעט לשורות הפועל, ושחזר השבוע לקבוצתו, מספר על החוזה שלו, על הדיאטה שלו ועל חייו הפרטיים והמישפחתיים

„אני לא אוכל דברים משמנים. אוכל גלידה רק פעם בכמה ימים”

„לא התלהבתי כשחחמתי על החוזה עם ביתר. הוא לא אידיאלי”

„ביום שישי בערב, לפני מישחק, אני אך פעם לא יצא לבלות”

„עניין הכסף יכול היה להגמר לפני שלושה חודשים. אני רצייתי חוזה לטווח ארוך”

„לכל אחד מגיע היום שהוא צריך לפרוש. זה יהיה קשה, אבל זה רחוק מאוד”

„אני יצא עם משה כנד ארבע שנים. אנחנו שניים האחד לשני, והיא שוזרת לי בזמני לחץ”

ראיינה ענת סרגוסטי

„אני לא כוכב.”

כוכבים יש בשמלים!

עסוק בתפילה. נאלצתי להמתין עד שיסיים אותה.

אורי (29) גר בבית ההורים וכמוהם הוא שומר מסורת. גם בין שחקני הכדורגל המיקצועיים הוא יוצא-דופן. הוא אינו מתהולל, אינו מבלה בלילות ושומר על פרופיל נמוך. אף שהוא מאוד פופולארי, ואהוד בעיקר בקרב האוהדים השרופים של קבוצת ביתר-ירושלים.

במשך הפגרה כמעט ושבר את ליבם של האוהדים, כשקראו מעל דפי-העיתונים שאורי עומד לעזוב את ביתר לטובת קבוצה

הילדים מדברים בבית עברית.

את כל שנות ילדותו ובהרותו. עד לפני ארבע שנים. בילה בשכונת ממילא במרכז ירושלים. לפני ארבע שנים פינתה העיריה את השכונה, והמישפחה עברה לגור בשכונת קטמון בבירה. ממילא היא עתה כמעט תל-חורבות.

כשטילפנתי אליו ב-10 בבוקר, כדי לקבוע איתו מועד לראיון, אמרה לי אמו כי הוא עודנו ישן, ושצמצל בעוד שעה. כשטילפנתי ב-11, הוא כבר קם. אבל היה

מלמיליאן הוא אדם צנוע בצורה יוצאת-דופן. מין ילד-טוב-ירושלים, במובן החיובי של המילה. הוא ממעט לספר על חייו האישיים, אינו מסכים שיכנו אותו כוכב. הוא אינו מתהדר בהצלחותיו המסחררות בשטח הכדורגל, למרות העובדה שהוא אחד השחקנים המובילים, ואת שמו מכירים גם הדיוטות בספורט.

הוא השישי בין תישעה אחים ואחיות. ההורים ממוצא כורדי. שלושת אחיו הגדולים נולדו באיראן, האחרים בארץ. עד היום ההורים מדברים ביניהם כורדית.

פילו בטלוויזיה הישראלית ראו לני כון להודיע ביום השישי בערב, במבט ליל-שבת המורחב, שאורי מלמיליאן, כוכב הכדורגל, חתם על חוזה עם קבוצת ביתר-ירושלים, והוא נשאר לשחק בבירה. עם ישראל יכול היה להירגע.

אורי מלמיליאן נראה כמו אנטי-כוכב. הוא דק גיזרה, מגולח למישעי, מסורק היטב, שזוף. הוא הופיע לראיון לבוש במיכנס-ג'ינס, בחולצת טריקו להיקוסט ובנעלי-עור שחורות. נקי וממורק, בניגוד לדמות המצטיירת בעיתונים,

תוך כדי מישחק זה לא מעניין, אני מתרכז במישחק. יש אווירה טובה, זה דבר שמרגשים אותו באווירה, לא צריך להקשיב לקהל.

● האוהדים של ביתר אלימים באופן מיוחד?

זו התפרקות. יש כמה עשרות שעושים מהומות. זה חלק בלתינפרד מהכדורגל. בעולם יש דברים יותר גרועים. כבר ראינו ששורפים מיגרשים. פה לא היו דברים כאלה.

אני נגד אלימות. אבל בכל קבוצת קהל יש כמה שעושים רע. וזה לא מייצג את הקהל. בסך-הכל, הקהל די חיובי.

● גם בחירות באות למישחקים?

אני מאמין שכן.

● אתה נשוי?

לא.

● למזה?

אני יוצא עם מישהי ארבע שנים.

● אתה לא נשוי בגלל הכדורגל?

„מלדתי להיות שחקן. זה לא דבר שמחליטים מאחר. אלה כישורים מלידה”

זה לא קשור. אנחנו יוצאים ארבע שנים. אנחנו שייכים האחד לשני. היא גם עוזרת לי בזמני לחץ. חלק מההצלחה תלויה גם במי שעומד לידך.

● היא באה למישחקים?

היתה תקופה שהיתה באה לכל המישחקים. עכשיו היא באה רק למישחקי-יבית.

● יש לך קמיע?

לא. אף פעם לא היה לי. להרבה שחקנים יש, לי אין קמיע.

● כשנכנס גול זה עניין של מיקרה, או שזה משהו מתוכנן?

זה תלוי במישחק עצמו. כמו כדמקה, מישחו צריך לעשות טעות כדי שאני אגזל.

● אתה שונא את היריב על ה-

מיגרש?

לא. אני מכבד את היריב. כשהוא משחק, אני רוצה שהוא ייכשל ושאיני אחיה יותר טוב. אחרי המישחק נשארים חברים.

● מי היריב הכי מבוכבד?

אני לא יכול לספור. כולם אותו הדבר. אני לא מולול בשום קבוצה, מכבד את כולם. זה מיקצוע כזה שצריך לכבד. אם כולם יהיו כאלה, תהיה פחות אלימות ויהיה יותר ספורט.

● איזה תחביבים יש לך?

אני אוהב מוסיקה שקטה, סרטים. ללכת לבריכה — וזהו. אנחנו לא אנשים מוזרים, אנחנו חיים כמו שכולם חיים.

● כמה גולים הכנסת עד היום?

פעם כתבו באיזה עיתון, אני לא זוכר בדיוק כמה זה היה, נדמה לי מאתיים ומשהו.

● אתה לא סופר?

לא.

● שחקני כדורגל מרוויחים הרבה מאוד כסף.

אנחנו חיים טוב.

● מה זה טוב?

לא צריך להיכנס לפרטים אישיים של אדם. אמרתי חיים טוב — וזה מספיק.

● תמיד יש לשחקנים מריבות על כסף.

אני אומר שחיים טוב, וזו תשובה מספקת.

● כשתפרוש, תרצה להיות מאמן?

לא. אם אני אשאר בכדורגל, אני אחיה רק מנהל.

● מי השחקן הכי אהוד עליך?

אין לי שחקן אהוד. יש כמה שחקנים שהייתי מסתכל בזכותית מגדלת כדי ללמוד מהם — מוטלה שפיגלר, גיורא שפיגל, יצחק שום, צבי רוזן, אלי בדרמון. אלה שחקנים שאהבתי את הכדורגל שלהם. שחקנים שלא שוכחים.

● אתה חושב שגם אותך לא יישכחו?

צריך לשאול את האנשים. אני לא אשכח את עצמי, זה ברור.

● אתה השחקן היחיד מכל האחים?

אחי הגדול שחקן בהפועל ירושלים, ואני בביתר.

● ההורים גאים בך?

ההורים שלי גאים בי ואני גאה בהם. הם היו מעריפים שלא אשחק כדורגל. אנחנו מישפחה מסורתית. כדורגל לא חשוב להם.

● הם לא באים למישחקים?

לא. אבא אף פעם לא היה במישחק.

● זה מצער אותך?

לא. יש שני אחים שבאים למישחקי-בית.

● אתה שומר מסורת?

כן. אני מניח תפילין כל בוקר. אני איש מאמין.

● ובכל זאת, אתה משחק בשבת?

זה פרשה: במישחקי-חוץ אני נוסע. במישחקי-בית אני לא נוסע, אני ישן ביום שישי בערב אצל קרובי-משפחה.

● איך נראה היום שלך לפני מישחק?

אם המישחק ב-3, אני קם ב-10 בבוקר. אוכל ארוחת-בוקר קלה. נפגשים ב-10 בצהריים ומתאמנים. בערב, אחרי המישחק, אוכלים ארוחה גדולה.

● וביום שישי בערב?

ארוחת-ערב בבית. לא עושים דברים מיוחדים. מתכוונים למישחק.

● מתרגשים?

לא מתרגשים. מתכוונים מבחינה נפשית.

● אתה מתרגש לפני מישחקים?

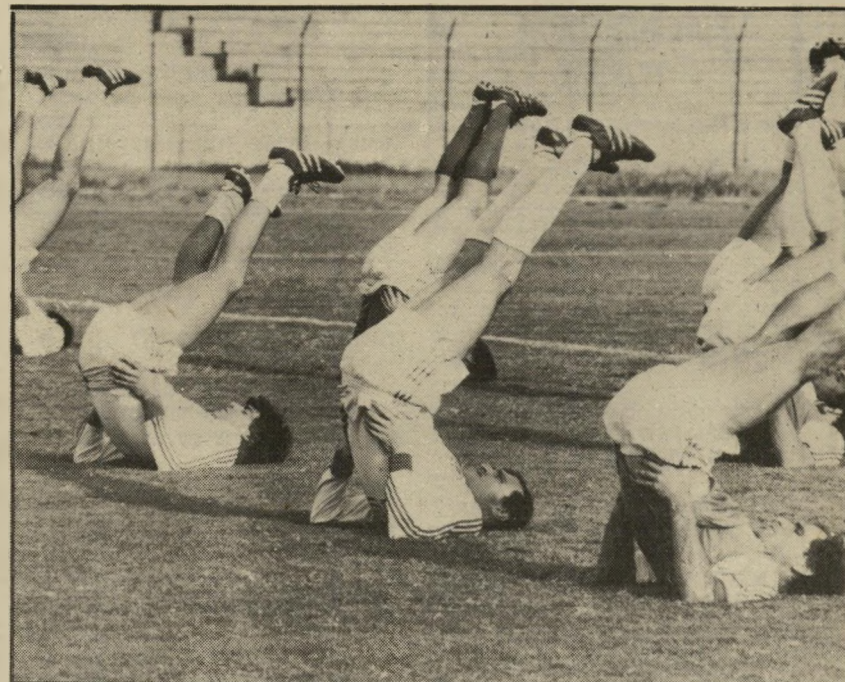
לא מתרגש, אבל יש לי מתח של מישחק, וזה חשוב.

● יש מישחקים לא חשובים?

אין דבר כזה. לפעמים יותר קשה לשחק נגד קבוצה מהתחתית מאשר עם קבוצה-הצמרת. כי הם נלחמים יותר חזק.

● אתה ביחסים טובים עם הקבוצה אחרי המריבה?

מלמיליאן (ראשון מימין) באימונים כשאני מכניס גול. אני יוצא מהכלים!

מלמיליאן רץ.

אני הכי אוהב לנצח!

● זה מרגש אותך יותר מכל דבר אחר?

אין משהו שמביא לי מתח והתלהבות כמו מישחק.

● שחקני-כדורגל נחשבים פחות משחקי קבוצה?

בארץ לא. אני מרגיש שיש הרבה יותר ליכלוך בכדורגל. אני מתכוון למה שקורה סביב הבעיות עם ההנהלות — בכדורסל לא כותבים על הדברים האלה. אני קורא עיתוני-ספורט, ועל כדורסל כמעט לא כתוב כלום. הניהול בכדורסל יותר מיקצועי מכדורגל, ואולי בגלל זה יש שם יותר שקט.

● למזה? ישראל לא נמצאת על מפת הכדורגל הבינלאומית?

קודם כל בגלל המיתקנים. וגם בגלל היחס של השחקנים. לא משקיעים מספיק מהשורש. כמו בחו"ל, וגם ההנהלות לא מיקצועיות כדי להביא שחקן לרמה אירופית.

● אבל יש בארץ שחקנים טובים?

יש כישורניים. אבל תלוי איך מגדלים את השחקן, איך מתחנכים. פה זה נעשה בצורה חובבנית, ושם זה נעשה בצורה מיקצועית מגיל 12. אצלנו תמיד עוסקים במליחמות במקום לעסוק רק בכדורגל.

● זה מתסכל?

כן. ואין מה לעשות. צריך להשלים עם זה עובדה.

● זו הרגשה אחרת לשחק במישחק בינלאומי?

זה דבר אחר לשחק נגד נבחרת גדולה. זה תענוג. זו חוויה שכל שחקן רוצה להרגיש.

● איזה מישחק היה הכי חשוב בקריירה שלך?

לא יודע איזה. בליגה זה כל העונה, ונבחרת זה היה בטורניר. כשנכשלנו.

● יש מישחק שאתה זוכר במיוחד?

גמר גביע-המדינה — המישחק שהפסדנו בו להפועל תל-אביב את האליפות.

אבל אי-אפשר לספור על יד אחת, אפשר לכתוב על זה ספר.

● אז כשתפרוש, תכנס לעסקנות?

אם אעשה משהו שקשור לכדורגל, אז אני אחיה רק מנהל. אם לא, אעשה משהו אחר לגמרי.

2559 העולם הזה

חרים
בניחין

מזל החודש:

בתולה אופק עולה במזל בתולה

המזל	השעה	האופק עולה
בתולה	04-06	בתולה
מאזנים	06-08	בתולה
עקרב	08-10	בתולה
קשת	10-12	בתולה
גדי	12-14	בתולה
דלי	14-16	בתולה
דגים	16-18	בתולה
טלה	18-20	בתולה
שור	20-22	בתולה
תאומים	22-24	בתולה
סרטן	24-02	בתולה
אריה	02-04	בתולה

הגוף קצר, רזה וכחוש אבל חטוב. הכתפיים והירכיים רחבים אבל לא מעבר למידה - הפרופורציות נכונות ויפות. לעתים אפשר למצוא בגוף מוס או פגם כלשהו, אם בגוף עצמו או שזה מתבטא בפציעות, צלקות או כתמי לידה. הצוואר מאוד דק וארוך והפנים חיוורות וחלקות. בסך הכל אפשר להגדיר את הופעתו כטובה ומושכת תשומת-לב. האף ארוך ומחודד, הפה קטן ובעל שפתיים צרות. כשהשפה העליונה ארוכה והשפה התחתונה מוכנסת פנימה, ופניו סגולגול (בצורת אליפסה).

בעל אופק בבתולה מאוד מסודר, נקי, דיין, ומתמיד בסדר. ההליכה רכה ופשוטה, אינו מנסה לעשות רושם או להתבלט. צעידתו נעימה ומעוררת חיבה. הבתולה באופק מסוגל לשבת ולחקור אותך לפרטי-פרטים אודות חייך, הרגליך, נימוך סיך והשקפותיך כשהוא מגלה סבלנות רבה ואינו פוסח על שום פיסת אינפורמציה שמגיעה לאוזניו. משלמד כל מה שרצה לדעת, הוא מתחיל להשמיע באוזניך בצורה הגיונית וברורה מהן טעיותיך, שגיאותיך, חסרונותיך ומהי הדרך הטובה והנכונה לתקן את עצמך.

הצרה היא, שעד כמה שלא נעים לשמוע זאת, הוא תמיד צודק, אלא שאינו לוקח בחשבון שלכל אדם חסרונות ושגיאות כפי שלכל אחד מעלות ויתרונות המייחדים אותו. הוא תמיד מצפה שהאחרים יבדדו

הופעה מסודרת, שקטה, ומשמעת עצמית חזקה. אפשר לייחס מיד לזה שהאופק במפת הלידה שלו הוא בבתולה. אם יודעים בערך את השעה ולא בטוחים בין המזל שלפניו או זה שיהיה אחריו, הרי שעם קצת ידע אי אפשר לטעות או להתבלבל. אופק עולה ב"אריה" אומר כולו הדר והדר, והופעתו מלכותית ורבת רושם. ואילו מאזניים (המזל הבא) למדת חוש הויכוח המפותח שלו והצורך שלו להרשים - תמיד תמצא בהופעתו משהו מרושל. ממש ברגע האחרון שבה לצחצח את נעליו, העניבה אינה קשורה היטב, הרובסן לא סגור עד הסוף, ועוד כהנה וכהנה פגמים קטנים, שלא תמיד נראים. אלה סימנים ברורים לאי השתייכותו של אדם לאופק עולה בבתולה.

השעות בהן אמור האופק העולה להיות בבתולה אצל כל מזל ומזל ויפיעו כאן יש להתייחס לשעות אלו כזמן משוער, שכן רק אחרי הישיב מדיק של הזמן, המקום והשעה אפשר להגיע למעלה המדויקת של האופק ולהיות בטוחים בנכונותו.

וההופעה. ליופיטר וסטורן השפעה רבה על הקומה. אם הם ממוקמים בבית הראשון או שהם דומיננטיים זה גורם לאדם להיות בעל מימדים גדולים יותר או פחות. חשוב להתחשב בכוכבים שנמצאים על האופק או בבית הראשון אם ישנם כאלה, אם יש הם ישפיעו על הפרט בדרך כזו: שמש - שיער עשיר וגוף טוב.

ירח - מסודר מאוד, פנים קטנות. מרקורי - גבוה וכהה. ונוס - גוף יפה. הופעה נעימה אך נוטה להשמנה. מרס - כהה עור, נוטה לעצבנות ודא-גנות, ואי שקט. יופיטר - הבעה רצינית של איש מדע, קפדן ודיין. נמוך קומה. סטורן - רזה, כהה ובעל סבר רציני. אוראנוס - גוף רזה ושיער דליל. נפטון - קטן ושמן. פלוטו - שקט מאוד, בעל זיכרון טוב, נקמן ונמוך קומה.

קשרים שהיו לכם בעבר עוזרים לכם לפתע למצוא תפקיד יותר מעניין. יתכן שמדובר בעבודה זמנית בלבד. אך מירב הסיכויים שזה קשור לפרויקט שמאוד מעניין אתכם ובייחם לבין עצמכם הייתם מר-כנים לעשותו אפילו ללא תמורה. אלא ש-תמורה על כך תתקבל. במקום הקבוע שבו אי-תם עובדים - עליכם להיות זהירים. מנסה לחתור מתחת או להביא אתכם למצב של מבוכה וצורך להתנצל - פיקחו עיניים.

גם השבוע תצטרכו לגייס את מלוא הסבלנות כדי לא לקלקל הישגים שבמשך שנים עמלתם למענם. מקום העבודה הוא מקור הב-עיה. אינכם מצליחים ל-חזיר לעצמכם את ה-שליטה ואת הסמכויות ובעיקר את ההרגשה שהכל מתנהל בהתאם לצרכים, אם אתם חושבים על מעבר לע-בודה אחרת, רצוי ש-תמתינו. הקדישו את החודש הקרוב לתיכנון של עתידכם המיק-צועי, אך יש לשמור בינתיים על סודיות.

מצב הרוח בימים אלה נע מקיצוניות לקי-צוניות. חסרה יציבות וקשה להגדיר את ה-תקופה העוברת עליכם. הישגים בתחום הר-מאנטי יכולים להיות מ-אוד מלהיבים ומוצל-חים, אם לא תברחו כ-שאתם נתקלים במיכ-שול הראשון. בולטים חדשים וכן אנשים שהיו חשופים בעבר מגלים כעת עניין. הופעתם מושכת וחברתכם מר-תקת את בני הזוג. ה-23 וה-24 יהיו קשים.

ויעניינו אותו. הוא נותן הרגשה שכולם נחותים ממנו. אופק בתולה אף פעם לא שוכח ולא סולח כשפוגעים בו. הוא שקט וביקורתי, קולו בעצם רך אך הוא נוהג לדבר בקול רם אל עצמו ואל האחרים. מישפטים שמאמינים אותו הם כאלה:

"זה נורא מלוכלך". "החזר בבקשה את הכיסא להיכן שלקחת אותו". "הרם בבקשה את המעיל ושים אותו במקום". "הדרך שבה אתה אומר זאת אינה מוצאת חן בעיני - מה שאמרת אז לא היה מתאים לאותו זמן ולאותו מקום". "קח את הגוללות האלה אם אתה מצונן, אם כואבת לך הבטן הגב או כל דבר אחר, דיאטה טיבעונית תקל עליך מאוד". "נגד השיעול שים את רגליך במים קרים. זה יעבור כהרף עין" וכו'...

אם כי השבוע יהיה מעט יותר קל מקודמיו, עדיין אי-אפשר לומר שיהיה ממש טוב. מצב הרוח וההרגשה הכל-לית ממשיכים להיות קשים. גם מהבחינה ה-פיסית אתם צריכים ל-שים לב לבריאותכם. השבוע מראה גם על אפשרות טובה למצוא דירה טובה יותר והפעם בתנאים טובים ונוחים. מצבכם הכספי משתפר לפתע, ואת תוכלו לראות מה-21 בחודש. חיי האהבה אינם מספקים את מי שמחפש יציבות וקביעות.

ה-18 וה-19 מאפשרים לכם לתקן יחסים ש-התקלקלו לאחרונה וכן הזדמנות להתקרב למי שבו אתם מעוניי-נים. אך בגלל אישיות-כם העקרבית עד היום נמנעתם מלהראות את רגשותיכם בעניין. בכל מה שקשור לאהבה זוהי תקופה שלא במהרה תחזור על עצמה. כדאי להקדיש זמן, מחשבה ומאמץ כדי למצוא בן-אב זוג ההולמים את ציפיותיכם. ביחסים קבועים תיזכו לפתע בפינוק רב. מבחינה כספית מצבכם אינו קל.

בעיותיכם בשטח העבודה ממשיכות לתמוס מקום ראשון במחשבותיכם. ואינכם מצלי-חים להוריד מעצמכם את הדאגה לעתידכם המיקצועי. האמת היא שדווקא השבוע די בע-ייתי מהבחינה הזו. יש כאילו סיכוי לצאת מה-תיסבוכת בעזרת ידי-דים או מכרים שיציעו הצעות שנראות טובות מדי מכדי להיות אמי-ניות. והן אכן בדיוק כאלה - אי-אפשר לסמוך על כך. ורצוי שלא תזלזלו: עבשיו על שינוי דראסטי מדי.

ה-18 וה-19 יהיו מעניינים ומפתיעים, יודים מחול או בני מישפחה יוצרים קשר. מה שיג-רום הפעם לשימחה ע-צומה. שלא כבפעמים שעברו, הפעם לא רוצים מכס דבר אלא רוצים לתת. יתכן שתזמנו לנ-סיעה או שתזכו למתנה יקרה או ביקור נעים ורצוי. מבחינה כספית עליכם להיות זהירים. יש נטיה לתת אמון ב-אנשים שלא נכונים ולסיים עסקות שלפניו אי-אפשר למצוא בהן שום חיסרון - והדבר מאוד חשוד.

ה-18 וה-19 בחודש יהיו קשים ומעייפים, קחו בחשבון שאנשים מנסים להסיח את דעתכם מעניינים השו-בים בעבודה. לפעמים יש בכך תמימות ואמון באנשים שיכולים לג-רום לזק. נטיה זו בול-טת השבוע, לכן בידקו היטב כל אדם שעומד אתם באים במגע. הפו-מולאריה שלכם עולה, אנשים מעוניינים בחב-רתכם ותוכלו ליהנות מהצלחות בשטח הרומאנטי. בעיקר בין ה-19 ל-23 בחודש. בענייני כספים - זהירות.

מצב הרוח מתחיל להשתפר, אם כי זה עדיין רחוק מלהיות אידיאלי. ידידים ומכרים חד-שים מכניסים טעם שר-נה, ולפתע אתם מתחי-לים להתעניין בדברים חדשים ומסירים חלק מהמוקעה שרבעה עלי-כם לאחרונה. בתחום הרומאנטי צפויה התרג-שות. יש משהו באוויר, זה קשור יותר להכרזות חדשות מאשר לפרשיות ישנות שחבל על הזמן לנסותן שנית ולתת להן הזדמנות נוספת. נסיעות קצרות - מומלצות מאוד השבוע.

רביעי וחמישי לא יהיו נוחים. הרגשה של חוסר שליטה על העניינים ועל מצב הרוח. מיום שישי הגלגל מתה-פך לטובתכם. סוף-סוף אפשר להתחיל ליהנות מהחיים. בעבודה תזכו ליחס יותר חיובי, ומה שחשוב יותר - תמצאו מקור הכנסה נוסף. זה תלוי רק בכך אם תקב-לו זאת. נראה שיפור משמעותי במצבכם ה-כלכלי השבוע, אך יש לשמור בסודיות כל תכנית חדשה. בתחום הרומאנטי - קשר חדש וחשוב בחינכם.

השבוע תחושו די מבולבלים ואפילו קצת חרדים. העתיד אינו ברור, זה מביא אתכם להרגשה של חוסר ביט-חון. החודש הקרוב מר-אה על צורך להקדיש יו-תר זמן לעבודה. תמצאו את עצמכם ממלאים התחייבויות שונות. לאו דוקא הקשורות לעבודה עצמה. מבחינה רומאנ-טית מפנקים אתכם. מ-צב הכוכבים מראה על הצלחה במישור זה. ב-ענייני כספים עליכם להיות זהירים מתמיד. יש נטיה להסתבך בצרות בגלל שאננות יתר.

ה-18 וה-19 שוב מעמידים אתכם בפני מצ-בים לא נעימים בעבודה. גם מבחינה בריאו-רית חשוב שתשימו לב לעצמכם. אבל בכל מה שקשור ליחסים עם ה-סביבה, לא רצוי להגיב כי יש מי שמעוניין לר-אות אתכם מאבדים שליטה. ה-23 בחודש מראה על בעיה נוספת. שאותה לא לקחתם ב-חשבון, זה קשור לבע-יות כספיים ורכוש. אל תפעלו בחפזן ומתוך כהלה. עדיף לדחות כל פקודה מאוחר יותר. תמצאו את המיתרון.

ג'מני
21 בדצמבר -
19 בינואר

האזניים
22 בספטמבר -
22 באוקטובר

סרטן
21 ביוני -
20 ביולי

טלה
21 במרץ -
20 באפריל

דלי
20 בינואר -
18 בפברואר

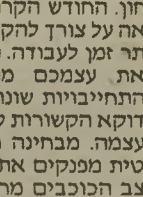
עקרב
22 באוקטובר -
22 בנובמבר

אריה
21 בקיץ -
21 באוגוסט

שור
21 באפריל -
20 במאי

תאומים
21 במאי -
20 ביוני

דגים
19 בפברואר -
20 במרץ

קשת
21 בנובמבר -
20 בדצמבר

בתולה
22 באוגוסט -
22 בספטמבר

מאזנים
21 במאי -
20 ביוני

אנשים וגורלות
מאת: סטפן צוויג
הוצאת: זמורה ביתן
167 עמודים

הוא נולד בסמוך למלחמה, בעשרה ביולי 1871 בפאריס, במשפחת רופא מפורסם. משפחה בורגנית עשירה מאוד. אולם אומנותו של האב ורכושה המיליונים של אמו לא הצליחו להציל את ילדיותו: בן תשע נפטר מרסל הקטן מבריאיו. בשבוע מטיול ביער בולון נתקף קצרה, והתקפים חוזרים ונשנים אלה קורעים את חוזהו עד נשימתו האחרונה. החל בשנותו התשיעית נאסר עליו כמעט הכול: נסיעות, מישחקים עליונים, תנועה, שמחה, כל מה שמכנים ילדות. על כן היה במקום מסתכל חרד, עדיד, גרוי עצבים. רוגז על נקלה, בקיצור, יצור שניחן בגריות עצומה אותו לכמה ימים למיתו. לפעמים הוא אולם לעתים רחוקות ניתן לו לראות אותו. ולעולם לא באביב: אבקה פריחה הדק, להט הטבע ופוריותו מכאיבים לאבריו הפגיעים ולדלקות. גרולה אהבתו לפרחים, אך אסרו לו לקרב אליהם. כשנכנס ידיו לחדרו וציפורן בדש מקטרתו, נאלץ מרסל לבקש ממנו לסלק את הפרח. ביקור בטרקלין שבו פרחים על השולחנות מרתק אותו לכמה ימים למיתו. לפעמים הוא נוסע במרכבה שחלונותיה סגורים ורואה מבד לזכוכית את הצבעים האהובים, את הגביעים הנושמים. הוא אוסף ספרים, ספרים, ספרים. כדי לקרוא את מסעות. כל הנופים החסומים בפניו. פעם אחת הגיע לונציה. פעמים אחדות לים. אבל כל מסע כזה מיש את כוחו. הוא מסתגר בפאריס. על ידי כך מתענת תפיסתו את ההווה האנושי. מצלול הקולות בשיחה, המכבנה בשערה של אשה, כיצד אדם יושב אל השולחן וכיצד הוא קם. כל הקישוטים המעודנים של ההווה החברתי נחרתים בעוצמה רבה בזכרונם. פרטים ועצמים שבוועים שובים את עיניו הערות תמיד בין שני עפעפים. כל הקשרים, התפניות, הסרנטינות והעצירות שבשיחה נצורים באוזניו על כל ריטורטיה וריקום. אחר כך יידע לתאר ברומן שלו את שיחת הרוזן גורפואה על גבי מאה וחמישים עמודים. ולא יחסר בתיאור נשימה או תנועה מקרית, או היסט ומעבר. עינו ערה ורזיה בתמורה על שאר האברים תשושים.

ההורים הועידו אותו ללימודים ולקריירה דיפלומטית, אבל בריאותו הרופפת מכשלה את כל הכוונות. אלא שאין הרבר דוחק. הוריו עשירים. האם מעריצה אותו, והוא מבזבז את שנותיו בחברה בטרקלינים. עד שנתו השלושים וחמש חי ילד בטרקלין מגוחכים, טפשיים, חסרי שחר יותר מחייו של כל אמן גדול. ששתתף סגנון ככל הפגישות והפעולות של חברות הבטלנים העשירים הנקראות "חברה", ובכל מקום מקבלים אותו. במשעשע שנה אפשר למצוא לילה לילה ככל טרקלין, אפילו בסגורים יותר, את הצעיר העדין והביישן, המלא אידאליזם כבוד לחברה הגבוהה וכל אשר בה, ולראות אותו מוטפט, מחור, משתעשע או משתעמם. בכל מקום תראה אותו, מחליק ומצטרף לשיחה, למלכא הפלא מקבלת פולש כבידלישם זה גם האריסטוקרטיה הגבוהה של סן-דז'רמן. וזו הגרולה בהצלחותיו.

כי לכאורה חסר מרסל פרוסט הצעיר כל תכונות חשובות. אין הוא נאה במיוחד, אינו הדור במיוחד, אינו מן האצולה, ואמו יהודיה. גם הישגו הספרותי אינו מבליט אותו כלל. שבו ההובס הקטן "ההנאות והשיח" אינו חשוב ולא זכה בהצלחה. גם אם זכה בהקדמתו של ז'אן-פול סן-דז'רמן, נדיבותו היא שמחבת אותו על חבריו: הוא מטיף על הנשים פרחים יקרים, שופע מתנות מפתיעות, זומין ומכבד את הכל, מייצג את מוחו כיצד החתוב על הדברים האפסיים שבחברתו. במלון רייז הוא מפורסם בהומורו ובתשיות העצומים. הוא נתן יותר מהמיליארדרים האמריקנים, ועם כניסתו לפרוורו עצים כובעים הראשים ביראת כבוד. מסיבותיו מצטיינות בבזבוז דימוני ובתפרים מעולים: הוא מצוה לכנס את המיטב מההנאות המיוחדות בעיר, ענבים מהנות בגדה השמאלית, פריגות מקרלטון, פרי וייק חדש מניציה. ובכך הוא מקרב ומחייב את כל פאריס" בנימוסים ובחסדים. כלי לבקש לעצמו דבר.

אולם יותר מכספו המבזבז בצנן מחבת אותו על החברה יראת-הכבוד החולנית שלו למינהגיהם. הערצת-העבר לגינוי-ההתקס. החשיר בות הרבה שהוא מייחס: לכל ענייני-החברה, לכל הבלות האופנה. כספר-קורש הוא בעיניו ה קורטג'אנו הבלתי-כתוב, ספר הנימוסים הא ריסטוקרטיים. ימים על ימים מעסיקים אותו סרי הישיבה אל השולחן: מרוע ורשיבה הנסיכה א' את הרון ל' בקצה השולחן ואילו את הברון ר' בחלק העליון. וכל רכילות קטנה, וכל שעוריה חולפת, מרגשות אותו כאסון המועזע את העולם. הוא שואל חמישה-עשר אנשים על הסדר החשאי במחזור ההזמנות של הנסיכה מ' או: מרוע אריסטוקרטי פלוגית קיבלה תאם שלה את האדון פ'. ומתוך תאוה זו, מתוך כובד-ראש זה כלפי עניינים אפסיים, המשתלט אחר כך גם על ספריו, הוא זוכה גם למעמד של מנהל הטקס בעולם-מישחקים מגוחך זה. חמש-עשרה שנה חי בעל רוח נעלה זו, אחת הדמויות החזקות בתקופתו, חיים חסרי-שחר כאלה בין בטלנים

מרסל פרוסט

ושחריצה-צלחות, תשוש וקורח במיתו ביום, ובערב נחפש לבוש פראק מחברה לחברה, מבזבז את זמנו בהזמנות, במכתבים ובמסיבות. בקיצור, האיש המיותר ביותר בריקור יומיומי זה של השתעשעות וריקנות. בכל מקום מקבלים אותו כרצון, אך בשום מקום אין מקדישים לו תשומת לב אמיתית. למעשה, הוא פראק ועניבה לבנה בין שאר פראקים ועניבות לבנות.

ורק במעשה קטן אחד הוא נבדל מהשאר. לילה לילה, כשהוא עולה על משכבו ושנתו נורדת, הוא רושם על פתקים כל מה שראה ושמע. לאט לאט נצטברו ערימות של פתקים, והוא שומר אותן במעטפות גדולות. וכמו שהיה סד סימון, לכאורה חצוני-מדהשורה בחצר המלך, רושם כחשאי ושופט את התקופה כולה, כך רושם לילה לילה מרסל פרוסט את כל ההבלות של "כל פאריס", רושם ומעיר הערות ומציין תכניות לצקת אולי בעתיד את כל החולף בצורה יציבה, ועתה שאלה לפסיכולוג: מהו הגורם הקובע? האם חי מרסל פרוסט. החולה ובלי מוכשר לקיום, חיי סגנון מטופשים וחסרי-משמעות אלה חמש-עשרה שנה רק מתוך חרדה פנימית, ואילו הרשימות הן עניין צדדי, מעין טעימה-חזרת של מישחק החברה שנשתיים מהר מדי? או שהוא הולך אל הטרקלינים ככימאי אל המעבדה, ככוננאי אל האפר, כדי לאסוף בלייזמים חומר ליצירה גדולה וחר-פעמית? האם הוא מעמיד פנים או תוכיכרכור, האם הוא אחד מצבא מבזבזי הימים, או רק מרגל ממדינה אחרת, נעלה יותר? האם הוא מטייל להנאתו או מתוך חשבון, והאם תאוה מטורפת זו להבנת גינוי-ההתקס היא צורך חיוני לו, או רק תחושת של אנליטיקן נלהב? קרוב לוודאי ששני הגורמים היו מעורבים בו בצורה מאנית, ולעולם לא היה טבעי-האמך הצרופ שלו בא ליד ביטוי לולא עקרה אותו ידו הקשה של הגורל מעולם-המישחק הבטלני של השיחה, וסגרה אותו בעולמו המוול, החשוק, ומאר רק לפעמים כאור הפנימי שלו.

כי פתאום נשתנו הנסיבות. בשנת 1903 מתה אמו וזמן קצר אחר כך קבעו הרופאים שאין מרפא למחלתו, המחמירה יותר ויותר. בתנועה אחת משנה מרסל פרוסט את אורח חייו. הוא מסתגר

הרמטית במנזרו בבולור האוסמן, ובלילות הופך העצלן והמשוטט המשועמם לאחר הפועלים העובדים בהתמדה ובדרכות, לתמהונה של ספרות המאה ולחוקרתה. בלילה הוא עובר מהווה החברתי המפוזר אל ריכוז הברידות השלמה. והנה תמונה טרגית של סופר גדול זה: כל היום במיטה, וגופו הרזה, המרוקן על ידי השיעול, קופא ורועד בעוויות. שלוש כותנות הוא לובש, על חזהו סינרית מרופדת צמר-גפן. כפפות עבות לידיו. ועדיין הוא קופא. באח בערת אש, אין החלונות נפתחים. כי כמה עזיר הערמון העלובים הנטועים באספלט מכאיבים לו בריחם הדק (אין עוד חוזה אחד בפאריס המרגיש בו). מעוקם הוא שוכב. נושם בכבדות את האוויר הרוחם, המורעל בריח התרופות. רק מאוחר בערב הוא מתעשת מעט ויוצא לראות קצת אור. קצת הידור, כמה פנים אריסטוקרטיים, משו מאוירת-הזוהר האהובה עליו. המשרת מלביש עליו את הפראק, עוטף אותו כסודר, מלביש את הפרווה. בלבוש זה הוא נוסע לרייז כדי לשוחח עם כמה אנשים, כדי לראות את המשרת, לחוש באווירה הנערצת עליו. לפני הפתח ממתינה המרכבה שלו כל הלילה ומחזירה אותו עייף עד כלות-כוח אל מיטתו. אין הוא מבקר עוד בטרקלינים. אבל פעם אחת ביקר: דרוש לו ברומן פרט בנוהגו של אריסטוקרט מכובד. לתמהון הכול הוא גורד רגליו אל טרקלין, כדי לצפות כיצד מרכיב הדוכס מסגן את המונוקל. באחד הלילות נסע אל פרוצה מפורסמת ללילה אחד, אולי שמרה על הכובע שחבשה לפני עשרים שנה ביער בולון. הוא זקוק לכך בתיאור אודס. מאוכזב היה כשלעגה לו וסיפרה, כי זה כבר נתנה את הכובע למשרת שלה.

והנה הביאה המרכבה את האיש העייף מאוד אל ביתו. על התנור המוסק תמיד תלויים הלבנים שלו. זה כבר אינו יכול ללבוש לבנים קרים. המשרת מלביש אותו ומוכיח אל המיטה, ובמיטה, על גבי לוח המונח לפניו, הוא כותב את הרומן רבי-ההיקף, "בחיפוש אחר הזמן האבוד". עשרים טקסים כבר נגדשו רשימות. השולחנות והכסאות קרובים למיטה והמיטה עצמה לבנים מרפס ומפתקים. הוא כותב וכותב יום וליילה. בכל שעה של עירנות. דמו קודר, הידיים בכפפות רוערות מקור. הלאה. הלאה. הלאה. לפעמים בא לבקר ידיו, ומיד פרוסט שואל אותו על פרטים מחיי החברה. גם ברעיתו עדיין הוא מגשש בכל מחוש הסקרנות בעולם החברה שאכר לו. הוא מריץ ככלבים את ידידיו להביא לו ידיעות על השעוריות, כדי שיידו את כל הפרטים על פלוגי, והוא רושם בלחיות עצבנית את כל המסופר לו. הקרחת אוכלת בו יותר ויותר. האדם הקודר דועך. אבל היצירה מתפשטת וגדלה: הרומן, או ליתר דיוק, סדרת הרומנים: "בחיפוש אחר הזמן האבוד".

הוא התחיל בכתיבת היצירה ב-1905 וב-1912 היא נראית לו גמורה. לפי ההיקף יהיו ברומן שלושה כרכים עבים (עם ההרחבה בשעת ההרפסה יצאו עשרה). עתה הטרידה אותו שאלת ההוצאה-לאור. מרסל פרוסט בן הארבעים הוא אלמוני יתרה מזו, מצבו גרוע מצב האלמוני, שכן שמו ידוע לימצעה בחוגי הספרות: מרסל פרוסט, הרי זה הסגנון הטרקלינים. הספורן של החברה הגבוהה, המפרסם מפעם לפעם ב"פיגור" אנקדוטות על הטרקלינים (הקוראים הגרועים קראו תמיד מרסל פרבז במקום מרסל פרוסט). אין איש זה יכול ליצור משהו טוב. אכן, אין לו תקווה למצוא מו"ל. ידידיו מנסים לאפשר את הפרסום לפי דרכם. אריסטוקרט גבוה הזמין אליו את אנדרה ז'יד, עורך "נובל ויוי פרנס" ונתן בידו את כתביה. אבל כתביה, שירויחה אחר כך מיצירה זו מאות אלפי פרנקים, דווחה את כתבי היד. כן רוחים אותו "מקרי דה פרנס" ואולגורו, סופר נמצא מו"ל חדש ואמץ, הממסכים להסתכן. אף על פי כן חולפת שנתיים עד הופעת הכרך הראשון ב-1913. וכשאומרת התהילה לפרוש כנפיים, פורצת מלחמת העולם ומצניחה אותו.

לאחר המלחמה, לאחר הופעתם של חמישה כרכים, מתחילות צרפת ואירופה להבחין ביצירה אפית מיוחדת במינה זו. אבל האיש שהתהילה מכנה אותו מרסל פרוסט כבר אינו אלא ברל אדם כחוש, קודר, חרד, צל מרט, חולה מסכן. המאמץ את כוחו כדי לזכות ולראות בתופעת יצירתו עדיין הוא חרד בערבים אל ריז. שם, ליד שולחן מכוסה מפה, או בתאו של השוער, הוא מגיה את הלגינות האחרונים. מפני שבכית, בחדר, במיטה הוא חש כבר את הקבר. רק כאן, כשהאווירה החברתית האהובה עליו מרחפת לעיניו, יש בידו

לגייס קצת כוח. ואילו בכית הוא צונח כמשותק. מעייף את עצמו בסמים משככים, או מעורר את עצמו בקופאין לשיחה עם ידידים או לעבודה. מחלתו גוברת במהירות, אבל האיש העייף עובר בלהט גובר, בחמרה גוברת, כדי לגבור על המוות. הוא מסרב לשאול ברופאים. הם עינו אותו 18 בנובמבר 1922. בימים האחרונים, עם תחושת הסוף הוא מסתער על הבלתי-נמנע בנשקו היחיד של האמן: התצפית. הוא מנתח בגבורה את מצבו, ער עד הרגע האחרון, ורשימות אינטימיים אחרונים, שנבצר מהמחבר לרעתם ורק ההולך למות יודע אותם. תנועתו האחרונה ואילו על ניתוח דקות בלבד. וכך הוא סוטר על פניו של המוות: מחוה נהדרת אחרונה של האמן, הגובר על אימת המוות בכך שהוא מצותת לו.

סיפור הורים

אופנה מודרנית

האופנה דורשת להיות באופנה. זה מודרני להיות מודרני ועל האופנים והמודרניסטים להישמר, פן יאבד עלימו כלה, כדברי אליפו התימני על המודרניסטים המיושנים של ארץ עוז בשנת תרפ"ו שלפני הספירה.

"מודרני" באה מן הצרפתית ונגזרה מן הלאטינית, שבה MODUS היא "דרך", ו"אופן" MODUS פירושה "זה עתה". כשמישהו נוקט דרך או אופן, שמורגש בהם טעם חידוש של "זה עתה", הריהו מודרניסט במשמעות המילולית. ומכאן חידשה חמדה בן-יהודה את "האופנה" שניגזרה מן האופן, תרגום ל"mode" הצרפתית שניגזרה מן המודוס והמודו הלאטיניים. נמצא, שהאופנה והמודרניזם אחיזניים, שהאהבה פורחת

לאן נושבת הרוח

סידרת שיחות בשיתוף דף חדש עם תוכנית הרדיו בימות ובדים

במערכת דף חדש הוחלט לזום דיין מקיף ואינטנסיבי על נושא: האמנות הישראלית – כיום במגמה לבחון הש" פעות. תהליכים ומטרות, לאתר את כיוון הרוח ולהשיג את השאלה הקרינאלית: האם קיימת (או מתפתחת) אמנות ישראלית? שאלה המתבקשת ערב מלאת ארבעים לקיום המידינה.

כדי למנוע נשירת הנושא מסדר היום, כפי שקורה לא פעם בתחומים חשובים אחרים, הועלה הרעיון לפעול בשיתוף עם גוף תקשורתי נוסף, ולקיים סידרת שיחות בשיתוף נפרדת אך רצופה ככל האפשר. בנושא הנ"ל, אשר תשור דרנה בתוכנית הרדיו בימות ובדים אחת לאחת, במשך שבועות אחדים, ותפורסמ נה ברומית במדורנו דף חדש.

רצף זה אשר יכלול, כאמור, חשיפה כפולה ברדיו ובעיתון, יש בו – כך אנו מאמינים – כדי להכפיל את חשיבות הנושא בתודעת הציבור, ולהשיג אפקט בעלי-משמעות, במיוחד אצל מעצבי התרבות במדינה, דבר שיקשה להשיגו באמצעות רשימה-עיתונאית בודדת או בתוכנית רדיו חרד-פעמית.

לסידרה זו יזמוני משוררים, סופרים, ציירים, אנשי קולנוע, אנשי מחול, אנשי תיאטרון, מוסיקאים, אנשי-רוח ואחרים. כל שיחה תכלול כמה משתתפים (בכל פעם מתחום אמנותי אחר) ויחידיו ינסו להתמודד עם השאלות הנ"ל ולהאריך מד וויית ראייתם הספציפית. כך תתקבל תמונת-מצב של האמנות (ואולי גם התרבות) הישראלית כיום. תמונה אשר תהווה אבן-דרך לדין בשאלות אלה בעתיד. ומי יתן ויוזמה זו אכן תוביל אל דיין יסודי, ממושך ובלי תלוי בסוגיה זו. השיחה הראשונה תשודר ברדיו ותפורסם בדף חדש בקרוב.

ש.צ.

ביניהם לפי אופנה עתיקה, שתמיד מוררנית. המודרניסט הראשון אולי היה האלמוני שצייר את הראמים והציירים על תיקרת המערה באל-טאמירה לפני שלוש או ארבעים אלף שנה, או חברו, שסיפר ליד המדורה, איך שיטע מדרכו את תהמת, ואיך סרס כרונס את אוראגוס, ואיך ברא יהווה את המים ואת הארץ והיה מחרף על פניה ואיך מחץ את רהב.

אבל המודרניסט הראשון שהואשם רשמית (והערות בדידיו) היה איסכילוס איש אלוסיס שבאתיקה, בן המאה השישית שלפני. בטראגדיה הפרסית שלפני עיליה מיתולוגיה, כפי שהיו המודרניזם המיושן של הדור הקודם, אלא חומר היסטוריאלי שואלי של מילחמה, שהוא עצמו להם בה שמונה שנים קודם לכן. המחזה אפילו היה פטרויטי, כי ביטא את הטראגיות שבמפתח הפרסים מנקודת ראות פרסית, את אידם — בלי שימחה לאיד, וקמה צעקה גדולה כנגד אנשי התיקשורת של שטענו, עורכי תחרות הפרסים הטראגיים, אלא שלא יכלו לטעון כנגד איסכילוס שהוא סתם יפהנפש, שהלוא הוא עצמו הצטיין במלחמה זו ובה נפל אחיו. בליט ברירה ניטפלו למחזה אחר שלו וטענו, שחשף בו את סודות טיקים המיסתוריים של אלוסיס עירו, ועתה, מה יגידו בגת, איך תשמחנה בנות השכנים... ואפילו ערכו לו מישפט. הוא יצא זכאי בטענה, שהיה מודרניזם ונגד גיליה את הסודות שלו במתכוון, כי לא שיער, שהם עדיין סודות.

את כתר המודרניזם נשא רק ארבע שנים, מי 472 עד 468, ואז רמה קרנו של סופוקלס הפהפה, בנו של יצרן נשק, המחזאי הראשון, שלא שיחק במחזות עצמו, חידש גמור, שסר פוקלס חידש בעל כורחו, כי היה לו קול חלוש. הוא יסד חוג סיפורי בשם, "אגודת המוות" וכתב גם מחקר על תפקיד המקלה, שבעיקבותיו קיבל כנידאה קביעות ודרגת פרופסור גמור, כי עובדה, שסרב לכמה הזמנות מפתות מחצרות מלכים בחו"ל. הוא נשאר מודרניסט עד זיקנה מופלגת, וכשהוצג מחזהו האחרון, אידיפוס בקולונס — וסופוקלס או בן 96 (!) שנה — אמרו שזאת הטראגדיה הכי גדולה שלו, למרות שבעצם אינה טראגדיה, אף כי היא טראגית ממש, כי אין בה הרבה עלילה: אידיפוס, הקצבן הישיר והעיוור, מתאר את אסונותיו, עד שרעמים מר יליכים אותו אל התקדשות המיסתורית, ובנותיו הנוכחות חוזרות לבמה עם תיואוס, להתאבל עליו...

אבל בינתיים כבר דרך כוכבו של אוריפידס, גדול המודרניסטים של המאה החמישית שלפני הספירה, שהואשם כרודף סנסאציות והיה כה שנוי במחלוקת, עד שזכה להוקרה רק אחרי מותו, כשמחזותיו הועלו בידי בנו, ואולי הוא הראשון שניתן לומר עליו, שהקדים את דורו, בקיצור, בין המודרניזם והאופנה יש רומאן רב תהפוכות, ישן מאוד וחדש תמיד.

ראובן קריין

אשמת האשם

ההתודעות הראשונה שלי לדמות היא מעל גלי האתר. אני שומעת את שפת האם שלי נאנסת לכלל היגיו מסולסל המחקה את היגיו העברית כפי ערבי ישראלי, התוכן טפל להיגיו המעורר מסולסל, הנחנה מעצמו, ולפי הצחוקים ברקע מהנה גם אחרים עד בלי די, ואני חושבת: עוד מעייה של אחת מתוכניות הבירור, חוסר-טעם שמעורר אינחת מטרידה, אבל עוד מעט ייפסק, ישתתק הקול הזה, ואוכל לשכוח את המערכון סר הטעם ולהעמיד פנים שלא שמעתי אותו מעולם. כהנה וכהנה ימערדו המצחיקנים להשכיר שמייצ וות ההצחקה דוחקת בהם לספק חומר לתוכניות בידור, ואין חרש תחת השמש, אבל ההגיגה נמשכת, ואת מקומה של אירינה תופסים אימה ובושה שמעלה סומק על הפנים וועם, בעירבוביה שבה אני יודעת עוד מה קודם למה, אני תופסת שזה "על באמת", שאין זו פליטת-פה, שמישהו העמיד כאן רמות של ממש, שבצר — יסלחו לי על שמדי מזמנת אותם בכפייה, — שייקה אופיר, אורי זוהר, הגששים, יש לנו עכשיו מצחיקן לאומי חדש, הקריאות המבקשות להתפרץ: איכה הישפלנו דרת, איך התר הדבר ברשות שידור לאומית, מי, למה? נשארות ללא מענה, יתר-עלכן, אין להן אפילו הר קל שבקלים כאשר הניחוש הפך למציאות: כוכב-תוכנית ישראלי-קיי-86 האשם תמיד (איזו חוכמה עליונה בבחירת השם: האשם תמיד, ההתה) נסיבה למסיבה, נושא מאמרים מכובדים במוספי עיתוני השבת, במקומות, אורח כבוד כערכי ראיונות ובמפגעים פומביים, החושפים כולם את

האיש שמאחורי הדמות, את הקריירה האמנותית שלו, בורקים את המוטיבציות הפיננסיות שלו ועוד מעט גם את חשבון הבנק שלו. אבל, למרות הציפיות — שלי על כל פנים — איש אינו מתייחס לתופעה עצמה. איש אינו שואל מה הפך את האשם לכוכב תרבות בישראל של קיץ 86. מהו הקוסם לקהל הרחב ברמות המסיימת הזאת: ערבי ישראלי, תושב הכפר הערבי-ישראלי, אלגנטי כסגנון אוריינטלי מובהק, בלבוש מגוון, בשפם מטופח, הוא מצטלם — גם את זה אין חוסכים מאיתנו — בפזיזת פסים ובידו ספל הקפה הנצחי. איש אינו שואל מדוע הם אוהבים אותו. איזה חלק בנפש הישראלית נענה לוול? גריזיה הגיוענית הזאת? הנה, אמרתי את המלים שאני נתפשת לשכמות על נקלה, שהחנקתי אותן בתוכי, שקיוויתי שמישהו יזליזל יאמר אותן, שיבואו חכמים ונבונים דבר, מבקרי אמנות, אנשי תרבות, חובשי ספסלי אקרמיה ויאשרו בהבל פיהם תחושות שאדם מתלבט עמהן, אבל איש לא קם.

איש לא אמר שבימים שבהם מתפתלים ונרקים חברי הכנסת שלנו לאשר אחרי דחיות במיהמויהם אידיקז את חוק הגיוענות בכנסת, בימים שבהם מתנהל על דפי העיתונות ויכוח מר ונוקב על יחסי יהודים-ערבים בישראל (א"ב

במחשבתו. ג'נטלמניות בישראל קיץ 86. האם צריך סיבה נוספת כדי, להתגלגל מצחוק? וכשי המתהדר בנימוסים ובתפיסת עולם של ג'נטלמן הוא מי שמנסה להידמות לחברה שבה שולטים לפי הכנתו ערכים אלה, חברה ששום גילויים של תרבות לא יניעו אותה לקבל אל חיקה את הגורם הזר, הופך הנימוס להתרפסות והגאווה לנמיכות רוח ולנכונות להיות לאסקופה נדרסת. וכך אנחנו אוהבים אותם, ונהנים לצחוק להם.

באותו מופע פומבי לנוער מציג המנחה חידה נושאת פרסים לקהל הצעיר: מייה יוצאת הדופן בין הזמרות א', ב', ג' וד', ג', כמובן, עונה אחר הנערים, היא לבנה: המנחה קורן מאושר: הבחנה והבנה מוסיקלית דקה כליכר אצל אנשים צעיר רים. אכן, הנוער שלנו יודע להבחין בין זמרת שעוה לבן לאלו שצבע עורן כהה: עוד נכוננו לנוער הזה עלילות.

יאמר מי שיאמר: האשם הוא כלי להעביר דרכו ביקורת על החברה הישראלית, הוא מעין אורח לרגע וגו'... זווית ראייה חדשה, בלתי-שגרתית החושפת את ליקוינו בדרך המוריסטית, ובכלל, האם אין זה גילוי של הרמוקריטיה במיטבה, האם לצחוק למארוקאים, לפרסים, לפולנים מותר ול"בני דורנו" אסור?

האומנם הומור? — נשיב, ואומנם כן, גם

חנה ראוכבר: "דיוקן עצמי" אקריליק גיר ופחם על בד

בדמוקרטיה מותר שיהיו דברים אסורים. דברים שאין אדם מתיר לעצמו, אם בן תרבות הוא. אבל השאלה הזאת, אם בני תרבות אנהנו אם לא, היא נושא לדיון אחר.

מירה הלפרין

תרבות

מוסכים

סיפורתיים

כזכור, היה זה השיר "תפילין" של יונה וולך, שהתפרסם בשנת 1982 בעיתון 77, אשר עורר את קיצפה של מי שהיתה סגנית-שרה-החניון והתרבות, הד"כ מרים תעסה גלזר, זו שנתפתה ממרדס-כהנתה לפסקד הלכה בענייני שירה — עניינים שהם בהחלט למעלה מיכולתה: זו שהציעה לאשפו את יונה וולך ואת חנוך לוין בבת-ימשיגעים, וזו שהיתה מאז לסמל של בידור בענייני-דוח, ואולם, פרשה אומללה זו, שלאחיה בולגאריה ממשלתית חסרת תקדים, ואשר כללה התבטאויות של שוק, נסתיימה למרבה המזל, בלא אישפח ובלא מעצרים, אך הותרה ממירות רבות כאשר להתנהגותה של סגנית-שר בממשלת-ישראל.

כעבור זמן מה, היה זה שירו של יצחק לאור, "הימנון לגוש", שפורסם בשנת 1983 בסימן-

קריאה 17—16 ועורר סערה ציבורית, כאשר להקת אקדמאים בהנהגתו של פרופ' שלמה סימוןסון מהמכללה התל-אביבית פנתה לראשי האוניברסיטה, למישרי-החניון ולמוסדות-ציבור אחרים, בררישה להפסיק לאלתר את התמיכה הכלכלית בכתב העת הנ"ל ולהחרימו באופן מוחלט. משימה אשר, כידוע, אף היא לא עלתה יפה. הפעם זהו שירו של פרופסור בנימין הרשובסקי, פטר הגדול" אשר עורר מריבצם פובליציסטים-פאנאטים בראשותו של העיתונאי חנוך ברטוב, הדרוש לנקוט צעדים של ממש ולשלול מהמשורר את תואר הפרופסור.

וכך, אטיאט, עקב בצד אגודל, נחשפת לנגד עינינו תפיסת-עולם מוגדרת, בעלת דינאמיקה יזונית מסיימת מאוד, אשר אם מצרפים אליה את אופנת הבוה שהתפתחה לפני יפה-הנפש אנשי-מצפון, בעלי השכלה, אנשי-רוח, קיבוצני קים ועוד, מתקבל מצע חברתית-תרבותי שאיננו מעורר במיוחד, ומסתמנת בגמה אידיאולוגית שיש להיערר לקראתה כראוי.

כי מי שהעז להתנפל על יונה וולך ועל חנוך לוין בסמכות מלאה של סגנית-שרה-החניון, מי שהורה לתלוש עמודים מהאטלס של מדינת-ישראל בתוקף תפקידו כסגן-ראש-הממשלה (דוד לוי) ומי שמציע עכשיו לשלול מבנימין הרשובסקי את הפרופסורה (ואפשר להביא עוד דוגמות) מעורר בכך גילויים נוספים של השחתת התרבות ומכין את הקרקע ליום שבו יינקטו כנגד סופרים ישראליים אמצעים חמורים אפילו יותר משלילת מקום עבודה.

על כן טעות היא לחשוב כי סערות אלה מתרחשות בכוסים-מים, כפי שנטען בקשר עם שירו של הרשובסקי, כי אם ריקושטי-שירי הנתינו לזירה הפוליטית-העיתונאית מסוגל להצית יצרים ולהפעיל רפלקסים אפלים כה עמוקים, אין זאת אלא שהמערכת האמיתית, הגדולה, על דמותה של התרבות הישראלית, עוררנה לפנינו: ואם היא טרם נתחוללה במלוא עוצמתה, הרי זה רק משום שהבנאליות והנבערות, כפי שנחשפו בנימוקיהם של הגברת תעסה-גלזר ודומיה (כולל הפרופסור סימוןסון), לא חייבו גיוס כללי ולא היוו את הזירה הראויה לכך. בראיון בנושא הנוכר קובע חנוך ברטוב, בתשובה לשאלת המראיינת, כתבת כל העיר בירושלים, כי: "הפניה ימינה היא תוצאה של הרבה דברים שלא זה הזמן לנתח. אחת הסיבות היא, שאין לשמאל הזה שום תמונה חיובית, שהישראל המצוי יכול היום לחיות איתה". ואומנם, באחרונה מתקבל רושם כי הימין עושה כל מאמץ להשגת, "איוון אינטלקטואלי" עם "השמאל הזה", הן כדי לפרוש מיטריה מוסרית-אידיאולוגית להצדקת דרכו הפוליטית, והן כדי שאפשר יהיה להציג לפני הישראלי המצוי תמונה חיובית שאיתה, "יוכל לחיות". למטרה זו אף גויסה האינטלקטואלית הישראלית הידועה ח"כ גאולה כהן, אשר החלה באמצעות טור בידיעות אחרונות, "לקרוא לדברים בשמם": לא לפני שניסה זאת תיאורטיקן ואישורו אחר, הלא הוא אריאל שרון, אשר, כידוע, התאמץ בכל כוחו להעמיד תמונה חיובית, מקורית, כזאת שהישראל המצוי, במיוחד הצעיר, יוכל לחיות וגם למות איתה.

אבל עכשיו, כשהנוך ברטוב עוסק בשלילת פרופסורות ממשוררים, אני מתקשה לזכור האם הציע מישוה לשלול את אקדוחו של אריק שרון, האחראי למלחמת-הלבנון ולתוצאותיה, ואם מצפים אנשי הימין כי בדרך זו יושג האיוון האינטלקטואלי, אדרבא, יבוא אותו ברטוב וישלול את הפרופסורה לא רק מבנימין הרשובסקי, אלא מכל הסופרים והמשוררים של "השמאל הזה" ויעניקה לאנשירוח כמו: מיכה רייסר, צביקה פיק, גאולה כהן, אריק שרון ואחרים.

וכן או כך, אף שמדובר כאן בטרור של אנאלפאביתים וגסירוח" (בנימין הרשובסקי), הרי שאם בכל זאת יש בכוחו של שיר לעורר סערה ציבורית, מן הראוי להזאת בכך סימן מעורר ולהאמין שקומוניקציה מן הסוג הזה טרם אברה מן העולם, על אף כל האמור לעיל, ולמרות תחושתו של גבי דיאל" כי הוא קודמן של הסתה חולנית."

שמעון צמרת

בשל יציאתו של נתן זך לחופשה בת מספר שבועות, נערך "דך חדש" על-ידי שמעון צמרת.

עורך נתן זך

יום הולדת... יום הולדת

ברמיני ראיתי את ציפי לויין רועה עדר כאחו, או חולבת פרות, אחרי שאספה את הביצים בלול. למה? כי היפה הזאת, תחת למלא מדורים

ציפי לויין

היום זו לא חוכמה לדעת

אצלי הלכה שבויה אחרי ליבה, ונישאה לרפי רפאלי המושבניק. תראו לי עוד מי שיעשו כך אחרי קריירה של פצצה בינלאומית ורומאנים עם מנתחיהלב כריסטיאן בארנרד והשחקן ההוליוודי וורן ביטי, ואחרי שהיתה נשואה לציפורלילה תל אביבית כמו שוקי בן-פרת. היא בחרה בארץ-ישראל היפה, ברמות ובצלמו של רפי, גם הוא סופרייפה. לציפי ורפי יש בת, בת שנה וחודש, ששמה בר. מספרים לי שהיא התינוקת היפה ביותר בישראל.

ANYTHING YOU CAN DO, I CAN DO BETTER

כבר נוכחתי לאיפעם שהזיכרון שלכם... לא כמו חלקו האחורי התחתון של מירוחי. אצלו זה מבריק, אצלכם — אלוהים ישמור. לכן אני חייבת להזכיר לכם את הסאגה שהתחלתי בכתיבתה לפני כמה חודשים טובים, העוסקת בבני מישפחת-מוסיוף הירושלמית. מה מישפחה? שבת! החל באבא רחביה מוסיוף, באמצע שנות ה-90 שלו (עד מאה ועשרים), וכלה ב-11 ילדיו ובצאצאיו הרבים, כאן ובחו"ל.

את הפרק הראשון הקדשתי לבנו בכורו, שלמה, כיום בעל חנות-הכשטים המפוארת בהילטון בלונדון, שמרר באביו וציחצה נעלי עוברי אורח בנעוריו.

פרק ב' יוקדש לנחמה, השישית בבנותי, אם לא טעיתי קצת.

נחמה נושקת היום את ה-50, אשה נאה ומצליחה. בעבר היתה רעייתו החוקית של הר"ר אריה שימחה מהדסה ירושלים. בתה נורית היא דיילת באל-על, ואילו הבן בועז עדיין משרת בצבא.

פרשת-הגירושין שלהם לא הלכה על מיי

מנוחות, והמאבק התנהל על כל פיסת רכוש שצברו. אם היא קיבלה את הדלת, ביקש הוא את הדלת, וההיפך.

אחרי גירושה ניהלה נחמה רומאן ארוך עם אדריכל-צמרת, שלמענו אף עברה להתגורר בתל-אביב. תקופה מסוימת ניסתה לייבא רהיטים עתיקים מאנגליה.

לציפי יש בן מנישואיה עם שוקי.

בשבת נכנסה ציפי לבית-החולים תל-השומר, כדי ללדת בניתוח קיסרי בן. היא ידעה זאת מראש. כיום זה כבר לא קונץ לרדת מה צופנת בתוכה בטן גדולה. מישקלה של ציפי עלה ב-40 קילו.

ציפי בחרה ללדת ביום א', כי זהו יום הולדתו של רפי. והרווח כפול: ראשית, מתנה ליום-הולדת; ושנית, חיסכון בהוצאות ימי-ההולדת המשותפים.

טעות לעולם חוזרת

בגליון הקודם השתבש משהו במדור, ומאז חיי אינם חיים. אינני יכולה לעבור ברחוב, ניתקתי את הטלפון, ולבשתי שכפ"ץ. מה קרה? פשוט התחלפו תמונות, וסיפור הושמט. סיפרתי לכם על נשואיהם של ליאת

ליאת ואיתי בהן
חתונה כבדיחה -

חברתה הקרובה של נחמה היא מלי לנגוצקי, ולמלי יש תחביב מעורר-קנאה. היא אוהבת את גבריה כשהם צעירים ויפים. באלבום שלה תמצאו אותם כמעט בכל הצבעים והגדלים.

מלי לנגוצקי

למצוא את הגברים -

במיסעדה סוקי-יאקי בדיונגוף הרחוק. ערב אחר יצאה לשאוף אוויר בקפה אוסלו, ותוך שיחה על הא ועל רא, שלפה תמונה של בתה, אירית, והראתה אותה למנהל הקפה, שלום רמו. שלום התרשם, אך טען שהוא רוצה לראות את היפה גם באורגניל. לאה אירגנה מיפגש, והסוף כבר הוזכר למעלה: החתונה נערכה ל-500 מוזמנים בגן-אורנים.

זהו, אני מקווה שער שתתרחש תקלה נוספת, אוכל שוב לטייל בשקט. מבלי שכל העולם יורה עליי באבצב מאשימה.

שלום רמו, לאה סולומון ואירית רמו (סולומון)
- ותצלומים מאופרה לגמרי אחרת

נחמה מוסיוף

- כשהם עדיין בחיתולים!

החברה טענו שאסור להזמין את מלי לביתה, כי היא עלולה לחטוף את הרך הנולד. גם אצל נחמה זה מתחיל, אף כי באיחור קל, והיא אוהבת אותם בגיל בשל יותר. הרומאן שלה עכשיו הוא עם בעל-בעמיו, בן 25. אם יש לכם מיספר-הטלפון של מלי, צלצלו לי דחוף. בא לי לקחת אצלה איזה שיעור או שניים, ומחר אני הולכת לקנות אלבום.

גרין קארד

בשנות ה-60 היו ה"שווסטרס" מלכות הבהמה של תל-אביב. רינה רמון ואחותה תמי היו החתיכות בהדיריעה של אצולת ריונגוף-פינת פרישמן בתל-אביב. מאז זרמו קצת מים דלוחים בירקון. ודור חדש של חתיכות תפס את מקומן. לפרנסתן עסקו השתיים כמלבישות כמעט בכל הפקות-הקולנוע שהיו בארץ. והפקות קולנוע בארץ היו ויהיו בעיקר אלה של מנחם גולן ויורם גלובוס. וכאשר אלה הקימו את גג, חברת-ההסרטה שלהם בארץ, העסיקו את ה"שווסטרס" כמלבישות קבועות.

בין שאר עיסוקיהן, היו השתיים ממונות על רכישת תילבושות מיוחדות לכוכבי הסרטים, וכאן נתגלתה תקלה קטנה. החברה טענה ששילמה מחיר גבוה מדי עבור התילבושות שנרכשו. האחיות פטרו בשקט.

אלא שבישראל הקטנה קשה מאוד להתפרנס כמלביש בקולנוע ללא האימפריה של גולד גלובוס. האחיות נקלעו למצב חמור. לבסוף פנו למנחם גולן, לו יש פינה חמה בלב לכל מי שעזרו לו בדרכו למעלה, והוא הסכים להעסיק את האחיות בהפקותיו בארצות-הברית. אך כתנאי

רינה רמון

התנאי של מנחם גולן

דרש כי משכרן שם ינוכה לאט-לאט הסכום העורף ששולם בארץ. השתיים הסכימו, נסעו לארצות-הברית והתחיי-לו בעבודתן. אלא שהתגלתה תקלה קטנה: הן לא השיגו את הגרין-קארד המקווה, שבלעדיו אי-אפשר לעבוד שם.

עכשיו מוסרים לי מהוליווד שהשתיים פתרו גם בעיה זו. הן נישאו לאמריקאים כשרים, והשיגו, כמובן, גם גרין-קארד.

עדיה מאירצק
- בגלל כעס על נטישה -

מיכתבי אהבה משהו, משהו

בבאר-שבע מתנהל עתה מישפטם של בנימין חזי ושל חברתו, עדיה מאירצק, שנעצרו בחדרם במלון אילתי והוחשדו באחזקת סמים. הסיפור של עדיה ובנימין אינו חדש, ועל גילגוליו הקודמים כבר קראתם כאן.

כל באי בית-המישפט מתפלאים על הקשר שבין עדיה היפהפיה לבין חזי. עדיה היא ילדת-שמנת טיפוסית, שברקע שלה יש אמאלה שרצה

בנימין חזי
למה לגרום לכך שישנה את עדותו -

אחריה עם בננהלה. חזי הגרוש הוא בעל סטקיה בפתח-תיקווה, בעל עבר עשיר של עישון סמים ותיקולים רבים עם החוק.

מסתבר שמלבד סיפורי-הרקע השונים וההבדל הפיסי הגדול — עדיה היא בלונדית-ארמונית, גבוהה מאוד, לעומת חזי, שהוא שחרחר ונמוך — מבריל בין השניים גם הכישרון. בנימין חזי, כך מסתבר, הוא בעל כושר כתיבה נריר, והוא שולח לעדיה ששחררה עד לתום המישפט, מיכתבי אהבה לוהטים מהכלא. ותראו לי אשה שלא תפול ברישתו של כישרון

דינג'דינג, אריק סיני בבקשה!

"מרבך."
"שלום אריק, זו המרחלת."
"אה?"
"איזה אה? זה נכון או לא נכון?"
"אהה?"
"זה נכון שטלי בהריון?"
"אוף, איך את יודעת? אף אחד כמעט לא יודע!"
"נכון או לא נכון?"
"נכון! והיא כבר בחודש החמישי, אך היא מצליחה להסתיר את הבטן, את יודעת איך הרקניות יודעות להתנועע..."

טלי ואריק סיני
לא רואים את הבטן!

"יופי אריק, עלאי-כפאק. ומה חוץ מזה, דירה כבר קניתם?"
"איפה? איך אנחנו יכולים להגיע לדירה?"
"מה יש, הרי התחתנתם בהילטון?"
"כן, אבל בהילטון שילמנו אולי 10%, ואת היתר החזרתי ועודני מחזיר בהופעות."
"אריק, ספר לי מה עם הילדים הגדולים?"
"הגדול, גיא בן ה-14 וחצי, נמצא בקיבוץ גבת, ואילו בן ה-8, נמצא עם אמו, 'שרשי' להשתמע."
"ואה?"

סוף טוב

זוכרים את הסיפורים על מישפחת אלקולומי ברי? לא כל-כך! אין דבר, הרי לכם תיכונות קצרה.
סמו אלקולומברי נודע יותר כ"סמי בורקאס". כוכבו של האיש דרך יחד עם כוכבם של הבורקאס שלו. בעבר היה נשוי לטלני, אשה יפה ומוצלחת, עד שאיזה צל קטן החל מופיע באופק הוורוד. הצל הלך וגבר, והביא לגירושין, וכמו בהרבה מאוד מיקרים, גירושין לא כל-כך שמחים. יש כאלה?
לאחר שנישא לאשתו השניה, גם היא סופר-סופרייה, והתחיל לראות אופק ורוד חדש, לא כל-כך רחוק, החלו צרות צרורות עם ילדיו. עתה מסתבר שהעניינים הסתדרו על הצד היותר טוב. טלני חזרה בתשובה, ומצאה מזון לפעציה. הילדים לומדים בבית-ספר כדורי ומבסוטים, ואילו סמי עצמו וליאת אשתו, הרימו ידיים וחזרו ארצה אחרי הרפתקה יקרה מאוד באנגליה.
סמי ניסה להקים גם שם אימפריה של בורקאס, ולשווקם באמצעות רשתות סופר

טלני אלקולומברי
הרפתקה יקרה באנגליה

מרקטים. הרעיון היה מוצלח, אך האנגלים מעדיפים פיש-אנדי-צ'פס, והרבה כסף ירד לטימיון. ליאת גם לחצה לחזור ארצה. עכשיו סוף-סוף הם בארץ, והכל מתנהל על מיינוחות.

"ילד טוב ירושלים"

זהו, אחרי נסיעות ללא-סוף והתרועעות ללא גבול, הדירה מצויידת ומוכנה לקלוט את הכלה היפהפיה, והאינורים נושמים לרווחה. לא שיעופה לא יכלה לדאוג לעצמה, אבל, השרות הצבאי הפריע. רק למחרת החתונה השתחררה מהצבא. אביה נפטר, ואמה עסוקה כמהנדסת. לפני שרותה בצבא הספיקה לעסוק

והאהבה פרחת. פיתאום צץ לו סיפור עם קבוצת כדורגל הולנדית, ומוטי תקע יתר באיזה עיירה

עופרה ומוטי איזניר
עכשיו תייצג את המישפחה גברת חדשה

בדוגמנות צילום ואופנה, ופירנסה את עצמה. עד לחתונה עצמה המשיכו השניים להתגורר בבית ההורים. מישפחתו של מוטי שרופה על כדורגל, וכל המישפחה באה לעודדו במישחקי הבית של הקבוצה. למישחקי-חוץ נסע רק האבא. עכשיו תייצג את המישפחה גם בבית וגם בחוץ נב' איזניר החדשה.

קטנה בהולנד. הלב נשבר, הוא פה והיא כאן, משרתת בצבא. הוחלט על חתונה, כי אחרת הילד יישבר מגעגועים. הקבוצה סיפקה את הדירה והתקציב, ואברהם איזניר ואשתו אילנה התחילו לעבוד על הקו. הלכו וסירדו דירה חדשה ומצויידת בכלי-טוב לזוג צעיר בהולנד.

כוכבים

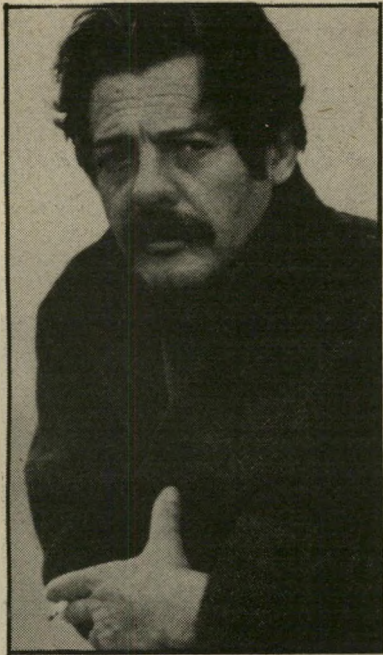
על כבודו של מאסטריואני

הערה מזרה

בתוכנית טלוויזיה

אחת ההערות המוזרות ביותר נאמרו על ידי השחקן משה איבגי בתוכנית הטלוויזיה האחרונה משהו מהסרטים. אבל מוזר עוד יותר הוא שאיש מעורכי התוכנית ומגישיה לא מצא לנכון להגיב על ההערה.

איבגי, שהיה אורח התוכנית, נתבקש להביע את חוות דעתו על הסרט מקרונ. הוא התפעל מן השחקן מארצ'לו מאסטריואני, וציין שהפתעתו נובח מישחקו של מאסטריואני נבעה מכך ששחקן זה לא ביצע קודם לכן תפקיד אופי.

שחקן מאסטריואני בלי אופי

ובכן, הנה משהו מהסרטים, לעירוד הזיכרון, רק על קצה המזלג — לרשימת כל תפקידיו האופי של מאסטריואני לא יספיק כאן המקום: לילות לבנים, הזר (ויסקונטי), דולצה ויטה ושמונה וחצי (פליני) לילה באורן, הנרי הרביעי (בלוקיו) ובקרוב, בשעה טובה בישראל, גיגור ופרד, סירטו האחרון של פליני.

מעניין רק שהבימאי היווני תיאור אנגלופולוס, בלי ספק אחד החשובים שבבימאי אירופה הדי יוצרים היום, בחר דווקא במארצ'לו מאסטריואני לגלם דמות של מגרלדבורים יווני, שחתונת בתו הצעירה מביאה אותו למשבר הסופי של חייו — סרט שבמידה מסוימת הוא שמונה וחצי של אנגלופולוס בעצמו. כשנשאל אנגלופולוס כי שבו שער בפסטיבל ונציה — שם הוצג סירטו האחרון — מרוע בחר דווקא בשחקן איטלקי כדי לגלם את גיבורו, השיב בפשטות: כי מאסטריואני הוא שחקן אופי.

תדריר

חובה לראות:

תל-אביב: שואה; נשיקת אשת העכביש; ראן; שיגעון של לילה; עוברת אורח; זיכרונות מאפריקה.

חיפה: שואה; הכבוד של פריצי.

תל-אביב:

*** **עוברת אורח** (צרפת, פריז): סאנדרין בונר מעצבת באכזריות נערה שניסתה לתלוש את עצמה מן החברה, והחברה נקמה בה. *** **נשיקת אשת העכביש** (דיז'ן גוף, ברזיל): הישגים מרשימים בתחום המישחק, בסיוע נוגע ללב על הומריסוסאל המוותר על נטייתו המינית למען כבוד עצמי.

*** **שיגעון של לילה** (ארצות-הברית, חן 2): מסע בלהות של צעיר מרובע אל תוך השיגעון האורבני הלילי של ניו יורק המטריפה.

*** **שתי אצבעות מצידון** (ישראל, פאר, מוצג גם בהבירה, ירושלים): תיאור ריגשותיו של החייל הישראלי הממוצע, ברגישות גדולה, של אלי כהן וצוות שחקנים צעירים, העושים מלאכתם נאמנה — למרות כל הפלר גתות המלעיוות שליוו את יציאת הסרט אל הכר

עדנה פיינר

מיגואל אנהואל סולה: געגועים

בשיחה מבורכת, כשיכו שורשים במולדת החדשה! הבימאית סריטאי פרנאנדו סולאנס עשה לו שם בזכות סרטים בעלי קו פוליטי תקיף, שמאלני מובהק, כמו שעת הכיבושים או בנו של מרטין פרו, ונאלץ לגלות מארגנטינה ב-1976. הפעם הוא נעזר בצלם יוצא מן הכלל, פליכס מונטי, ובמוסיקאי ארגנטיני מובהק, אסטור פיאצולה, כדי ליצור מחזמר-קולנועי מסוג חדש, מקורי ומקסים.

קריס קריסטופרסון וקית קאראדין: מרתקים

אחת מהן, עימות שהופך למרחץ-דמים מן הסוג שצריך לנקות עיר מן הטינופת האנושית שהשתלטה עליה. לזכותו של רודולף יש לומר שמצא כמה שחקנים שעצם נוכחותם משרה אמינות רבה — קריס קריסטופרסון, איש החוק, ג'נבייב בוזולד, בעלת-הבר, קית קאראדין, כקריסטורה של ביריון צעיר ושחצן ודיוויין — אותו זמר-שחקן העוטה בדרך-כלל שמלות — המופיע כאן לראשונה על הבד.

גים בלושי ואליזבת פרקינס: מתוקים

עיס שבהם אינו מוצא פיתרון דרמאטי סביר כדי לתאר את התפתחות היחסים בין השניים. אז הוא דוחף פיזמון לתוך הפס-קול, ומוכר תמונות של אווירה חביבה וציבועונית, שבהן נראים שני גיבורים חמודים המבקשים אהבה. רוב לאו ודמי מור, מתוקים כרגיל, גים בלושי, אחיו של ג'ון המנוח, עושה הרבה רעש, אוהבים צעירים בישראל יתקנאו בעיקר בתנאי-החיים של בני-גילם בשיקאגו.

טאנגו אחרון

בארגנטינה

טאנגוס (גלותו של גארדל) (לב 2, תל-אביב, צרפת-ארגנטינה) — זהו סרט על געגועים לוהטים, כואבים, חמים, בדיוק כמו צלילי הטאנגו. המחול שאת צעדיו ואופיו עיצבה הנשמה הלא-טינו-אמריקאית.

הסיפור על קבוצת גולים מארגנטינה, המנסה להעלות במאריס מופע, טאנגודיה, מעין מחזה-טאנגו שישחזר את גלותו של לואיס גארדל, שהיה כוכב, מוסיקאי ורקדן טאנגו אשר הפך לסמל מולקלוריסטי-כמעט, מאז נספה בתאונת-מטוס ב-1935. תוך כדי החזרות על מופע זה מצטיירת תמונה של אמנים בגלות, על הבדירות והעיריות התוקפת אמנים אלה, כשהם נקרעים מכור מחצבתם ונאלצים לחיות בנכר, במציאות תרבותית חדשה, בעודם צמאים תמיד ליניקה מן השורשים שעליהם צמחו. הם חיים בין התיקווה לייאוש, כשחוט-הטלפון הוא המקשר היחיד עם ההורים, המישפחה ושותפים מן העבר, שנשארו מאחוריהם. כך יוצרת, במצוקתה החדשה, הכובת מאריאנה (מארי לאפורה), שעה שבתה הצעירה, מאריה, שדרך עיניה מועבר הסיפור לצופים, כבר נושאת נפשה להיטמע במציאות החדשה, בפאריס, בחברה החדשה ובתרבות החדשה.

ילדה זו ואחרים — שואל הסרט — מה יהיה עליהם, האם הגלות תישאר בנישמתם, דוגמת נישמת הוריהם, או שהם יזכו

כשמיתוסים

נפגשים

בעקבות הכרך (לב, תל-אביב, ארצות-הברית) — זה אחד מאותם הסרטים שבהם הדמויות והא-ווירה הרבה יותר משכנעים מן הסיפור עצמו, וכאשר אתה יוצא מאולם הקולנוע אתה זוכר יותר את האנשים ופחות את מעשיהם.

המדובר בשוטר קשוח המשתחרר מן הכלא, שם ריצה עונש ארוך על רצח ליווייתו בעולם התחתון, ועל בעלת-בר שלמדה את החיים בבת-הספר הקשוחים ביותר, ועוד מדובר בפירחן צעיר הרוצה להתעשר במהירות, שהוא בעצם גנב קטן בעל שאיפות גדולות, וידידתו התמימה, כל הארבעה נפגשים בעיר אלמונית, והמפגש ביניהם הוא כמו מיפגש בין מיתוסים של קולנוע: דמויות של הקולנוע הקלאסי, בגילגול המודרני של תקופתנו, ברוטב של סמים, קורט הומריסוסאליות, אלימות קשה ומוסיקת רוק.

השוטר לשעבר מתאהב בנערותו של הפירחן, זה האחרון מזניה אותה תוך כדי התעסקות במעשי-שוד, שיפילו אותו בסופו של דבר בפח. בעלת הבר מנסה לאזן את הכוחות הפועלים סביבה, והבימאי אלן רודולף מסובב אותם בחביה רבה, כשהוא מנסה להסביר שהמדובר באוסף אנשים המחפשים לעצמם נואשות שיווי משקל בחיים. העלילה המאולתרת למדי, מובילה בסופו של דבר לעימות המוני בין שתי כנופיות של העולם התחתון, בטירתו של מנהיג

יפים

בלי עוקץ

הרומן של אתמול בלילה (רבי-חן, תל-אביב, ארצות-הברית) — המחזה של דיוויד מאמט, ממנו נלקח הסיפור הזה, מבטיח סטיות

מיניות בשיקאגו, סירטו של אדוארד צ'ויק אינו חולם אפילו להגיש משהו נועז יותר מסיפור אהבה שיגרתי, למען האמת, נדמה כאילו מה שנעשה כאן הוא שיבה לימי הקומדיה הרומאנטית של הוליווד מן הימים הטובים, אולם ללא העוקצים וההברקות אשר איפיינו פעם את סרטיהם של הווארד הוקס, מצד אחד, או ליאו מק'קארי מצד שני.

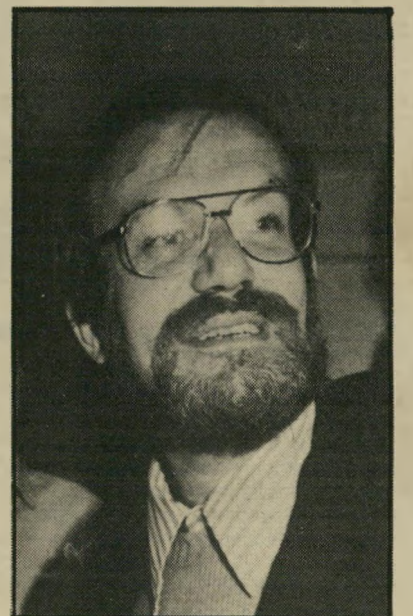
מקדם-מכירות בחברת-מזון פוגש גרפיקאית בפארק, הוא נתקל בה שוב בבר, רומאן של לילה אחד מתפתח לסיפור-אהבה, היא עוברת לגור עימו, אולם אחרי כמה זמן הם נפרדים, הכל כאילו נגמר, אבל לא לדאוג, אנחנו בהוליווד, ובהוליווד הכל מסתדר בסופו של דבר על הצד הטוב ביותר, אין צורך לומר ששני הגיבורים הם יפיתואר, מובן שלידם יש עוד שניים, יפים פחות, שצריכים לספק את המלח והפילפל, החסר ליפנים, כל זה מתרחש ברמה של סירטי-התבגרות, כאשר מוסי-ההשכל העיקרי בו הוא שצריך להעז ולא לחשוש כל-כך לפרסיות, אם אכן רוצים בנפש אהובה, אם זה נשמע שחוק ומשמש — אין מה לעשות, זה מה שיש להוליווד החדשה להציע היום לקליינטים שלה. דלות הבימוי של צ'ויק באה לידי ביטוי בעיקר בכמה קט-

● **לישראל סגל**, כתיבהטלוויזיה בגרמניה, באוסטריה, בבריטניה, באיסטנבול ובכל עיר אירופית שבה מתרחשות חדשות. סגל הצליח להגיע לאיסטנבול זמן קצר אחרי הפיגוע בבית הכנסת, ולשלוח לארץ כמה כתובות מעניינות על הקהילה היהודית שם. הוא משמש באירופה כתפקיד דיראשי, ועובד הן ככתב קול-ישראל, הן ככתב הטלוויזיה הישראלית שם.

כשהגיע בשבוע שעבר לאיסטנבול, ביקש לראיין שם את הרב הראשי. זה היתנה את הראיון בכך שיקבל את כל השאלות מראש. סגל הסביר לו שזוהי זמנה אינו מקובל, ואף כשהוא מראיין את ראש-ממשלת ישראל אין הוא מוסר את השאלות מראש. אבל הוא היה מוכן לומר לרב כי הוא עומד לשאול אותו. בין השאר, מה זה אומר להיות יהודי בתורכיה. הרב הסביר כי זוהי שאלה רגישה מדי, והוא אינו מוכן לענות עליה.

אחרי הפגישה הראשונה עם כתיבהטלוויזיה קיים ועדיהקהילה ישיבה מיוחדת, שבה הוחלט מה ואיך לטלוויזיה הישראלית. לכן קרא הרב את הודעתו מן הכתב, ולא התראיין ממש. סגל השתמש לצורך הכתבה בצוות מן הטלוויזיה התורכית, שהוצמד אליו אחרי מריבה

כתב סגל
זה לא מקובל!

בין הצלמים בשאלה מי יתלווה לכתב הישראלי. מסתבר שבתורכיה מצלמים לחדשות בטלוויזיה רק כתבות על תערוכות-יהודיות וחדרי-שינה. ובכל יום מצלמים את ראש-הממשלה. יציאה עם כתב וז' לכתבה חדשותית אמיתית היתה דבר יקר-מציאות, שהכל רצו לזכות בו.

יש סדר בג'ונגל!

בישיבה של מליאת-רשות-השידור התבטאו כל הדוברים, בעיקר בעניין הערוץ השני, שהחוק לביצועו עומד להיחקק בימים הקרובים, ושיתחרה בטלוויזיה הכללית.

חיים ביין, מנהל הטלוויזיה, הגדיר את בעיית הערוצים השונים ואת הטלוויזיה ככבלים כג'ונגל בתיקשורת הישראלית.

חבר-הוועדה המנהל דוד מנע הסביר לחברי המליאה כי ג'ונגל אינו תמיד דבר שלילי. גם בג'ונגל יש סידרי-חיים קבועים וממוסדים בין יושביו, והחיות יכולות לחיות בשלום זו עם זו.

מנע אומר שגם בג'ונגל-התיקשורת אפשר יהיה לדעתו, להסתדר ולמסד את היחסים שבין הטלוויזיה הכללית, החינוכית, הערוץ השני והטלוויזיה בכבלים.

בתוככי הרשות

לכל שילטון יש השפעה

בארוחת-הצהריים הרישמית, שערך ראש ממשלת-מצרים לשמיעון פרס, ישב חבר הוועדה-מנהל של רשות-השידור, **ישראל פלג**, לצידו של ממדוח בילטיג, חבר הוועדה המנחה של הטלוויזיה והרדיו המצריים.

בשיחה שהתפתחה בין השניים סיפר פלג כי בתפקידו הוא גם מנהל את לישכת-העיתונות הממשלתית, ובילטיג גילה כי גם הוא משמש בתפקיד דומה, כראש מינהל-ההסברה. פלג אמר לבילטיג כי התואר שהוא נושא נשמע אומנם מחייב, אך למעשה אין למנהל לישכת-העיתונות כל השפעה על השידורים ברדיו בטלוויזיה, או יכולת להשפיע על העיתונות הכתובה. בילטיג: "אני מכיר את הטיעון על עצמאות רשות-השידור, אבל אני יודע שכל שילטון יש השפעה".

ניסיונותיו של פלג להסביר כי בישראל התור-ארים "מנהל-לישכת העיתונות" וחבר הוועדה-המנהל של רשות-השידור" הם יפים, אך אין בהם יכולת לכוון את השידורים עלו בתוהו.

ממדוח בילטיג סיפר כי אמצעי-התיקשורת המצריים עוברים תהליך של ליברליזציה.

מאחורי המירקע

קח ותן

רשת-הטלוויזיה האמריקאית אן-בי-סי היתה היחידה שזכתה לשדר לאמריקה ראיון בלעדי עם ראש-ממשלת-ישראל שימעון פרס, ועם ראש-ממשלת-מצרים, הדוקטור עלי לוטפי, בפיסגת אלכסנדריה.

הסיבה: אן-בי-סי נתנה במהלך הפיסגה שרר תי חנים לטלוויזיה הישראלית. זו עדיין אינה משתמשת במצלמות איוו-גי, המצלמות למעין קסטות, ועדי-העובדים בטלוויזיה אינו מרשה לה השתמש בחידושים כאלה, ובטלוויזיה ממשיכים לצלם במצלמות-הפילים הרגילות. השימוש במצלמות אלה לא אפשר לפתח ולהעביר מיידית לישראל את הראיונות שערך כתבי הטלוויזיה באלכסנדריה.

ראשי הטלוויזיה, שהיו בפיסגה, הגיעו להסכם עם רשת אן-בי-סי, שלפיו היא תתן לישראלים שרותי צילום ופיתוח, ובתמורה תקבל ראיון בלעדי עם ראש-ממשלת-ישראל ועם ראש-ממשלת-מצרים. ואכן, הראיון שערך **יגאל גורן** עם שימעון פרס, לפני כניסתו לפגישה עם מובא, רכ, צולם ופותח עליידי הטלוויזיה האמריקאית.

חס מדי באולפן

בכנין הטלוויזיה ברוממה יש שני אולפנים. אולפן א' הוא הגדול, ואולפן ב' הוא הקטן. באולפן א' משדרים, בדרך כלל, את תוכניות-המלל ואת מוקד, ואילו באולפן הקטן רק את החדשות בעברית ובערבית, וגם את הספורט.

בימים אלה מושבת אולפן ב'. עורכים בו שיפו צים טכניים, ובחודשיים הקרובים רק אולפן א' יהיה מופעל.

קריינייה-חדשות מתלוננים על ליקויים בשידור החדשות. הם טוענים שהאולפן אינו מתאים, התאורה גבוהה מדי, ואינה מאירה את הטלפרומפטר, המיתקן שעליו מריצים את החדשות וממנו קוראים הקריינים. הטלפרומפטר, הם טוענים, בהיר מדי, וקשה לקרוא את החדשות היטב.

טענות רבות גם נשמעות מפי אנשי-התאורה. אלה צריכים להכין בתוך האולפן הגדול כמה סדרות של תפאורה במהירות גדולה.

"יותר מכל מתלוננים הכל על החום הרב השורר באולפן הגדול. המיזוג אינו פועל די טוב, ויותר מדי אנשים מסתובבים ביום אחד ובאותן השעות באולפן הגדול.

מגאזין ערבי

הטלוויזיה בערבית פותחת בימים אלה בתוכנית חדשה — מגאזין-חדשות. הוא ישודר בכל יום חמישי, במשך חצי שעה. הוא יעסוק בהרחבה בבעיות חדשותיות ובנושאים שבשולי החדשות, שלא נכללו במהדורות-החדשות בערבית, כמו חדשות מחוץ-לארץ, ועוד.

את המגאזין יערוך **אדם באליאן**, ארמני העובד כבר כמה שנים בטלוויזיה בערבית. יגישו אותו שניים: **טליה בראון**, מגישת החדשות של הטלוויזיה בערבית, ו**ענן סאפדי**, שהיה לפני שנים כתב גירוסלם פוסט לענייני המרחב.

מאחורי המיקרופון

הגטו הורחב

התוכנית מילים ומנגינות, שאותה עורך **יורם רותם**, חזרת השבת לשידור.

סיפור הצרצר

מחלקת-הבידור של גלי-צה"ל יצאה השבוע להקליט תוכנית-ראיונות. ירון לונדון ריאיון בה את הזמרת רבקה רו באולס הקאמרי בתל-אביב.

אך ההקלטה לא תשודר. צרצר קטן התיישב על תיקרת האולם, ובכל פעם שפתח לונדון את פיו וביקש לשאול את רו שאלה, פתח גם הצרצר את פיו וצירצר. במשך ערב שלם ניסה לונדון לדבר ורו לשיק, ומשודר הדלות בשלו.

כשביקשו בגלי-צה"ל לשמוע את סרטי-ההקלטה, הסתבר שקולו של ה"צרצר גבר אף על קולה הרם של הזמרת.

אחרי חופשת-קיץ בת-חודשיים תשוחח הש"ב בוע חוה אלברשטיין עם אביהו מדינה, היוצר הכולל ביותר בזמר הישראלי המיורחי. הוא כתב את השירים: תן לזמן ללכת, הפרח בגני ועוד. אביהו אמר, בשיחה, כי הגטו של המוסיקה המיורחית לא בוטל, אלא רק הורחב. יש היום, אמר, יותר שעות של מוסיקה מיורחית, אך היא עדיין לא השתלבה במוסיקה הכללית.

"אותם האנשים שלא אהבו את המוסיקה ה"מיורחית קודם לכן נשארו במקומם כקובעי המדיניות, והם עדיין לא אהבו את המוסיקה הזאת. הם רק עוסקים בה יותר שעות, כי אין להם ברירה".

נוסעים צפונה

גלי-צה"ל יוצאים בשבועות הקרובים בשני מיבצעים סיפורתיים חדשים.

הראשון יהיה סיפור החודש, במיבצע משותף לגלי-צה"ל ולדיעות-אחרונות. מפיקי סיפור החודש פנו ל"20 ידועי-שם, וביקשו מכל אחד מהם לכתוב סיפור קצר מיוחד לקריאה ברדיו. אחת לחודש, בשבת, ייקרא במשך רבע שעה אחד הסיפורים הקצרים.

המיבצע השני יהיה שבועי. מפיק גלי-צה"ל, **נחמן שי**, פנה לסופר הצעיר איתמר לוי וביקש ממנו לכתוב רומאן מיוחד לרדיו. לוי כתב רומאן בשם קן 841 נוסעצפונה. 841 הוא מיספרו של האוטובוס הנוסע מתל-אביב לקריית-שמונה. לרומאן הרדיופוני 52 פרקים, שישודרו כל

מלחין מדינה
מי ששנא, שונא

שבת אחר-צהריים, במשך רבע שעה. ככל פרק יהיה סיפור של אחד הנוסעים צפונה.

חזרה לאילת

אחרי חוליה-מועד פסח, שבו שידרה התחנה הצבאית מאילת, חוזרים **אריז טל** ושרי גלי צה"ל לעיר הדרומית.

הפעם יימשכו השידורים שבוע שלם, החל ב"17 באוקטובר, במשך השבוע של חוליה-מועד סוכות.

השידורים מיועדים לעשרות אלפי הנופשים שצפויים באילת בתקופת סוכות, וגם לאילתיים עצמם.

שרי גלי צה"ל ישרדו 12 שעות ביממה, כשחלק משעות אלה יהיה שידור בלעדי מקומי, למאזינים באילת בלבד, כשבשאר הארץ ישודרו התוכניות הרגילות של גלי צה"ל.

רזינת אנטלר

(המשך מעמוד 8)

60.7 אחוזים על המאבק המזוין, 20.2 על העמידה האיתנה, 7.3 על יוזמה דיפלומטית ורק 1.2 על מרי אזרחי. 0.1 הם בעד הרדישה לזכות הבחירה לכנסת, 0.5 בעד זכות-הבחירה לפרלמנט הירדני.

תוצאות אלה הם פרי המדיניות הישראלית ב-19 השנים האחרונות. הם גרמו לכך שהרוב העצום של תושבי השטחים הכבושים אינו מאמין עוד שיש טעם במאבק מדיני, אינו מאמין כי ישראל מוכנה לפיתרון כלשהו, המספק את מאוויי הפלסטינים. מתוך יאוש הוא מגיע מבחינה אידאולוגית לקנאות איסלאמית, ומבחינה מעשית למאבק המזוין — טרור, בשפת ישראל.

יתכן כי התוצאה הזאת מובנת יותר לאור התשובה המרהיבה לשאלה: "איזה מן הדברים הבאים קרו למישהו במישור מחנה המידית שלך?" התשובות: 47.5 אחוזים — מעצר פוליטי, 50.7 אחוזים — הכאות, התעללות גופנית ואיומים מפי שילטונות הכיבוש הישראליים, 55.7 אחוזים — התעללות

המלך חוסיין
לא רוצים

ועלבונות ישירים מחסומים ישראליים, 22.8 — הפקעת רכוש או ארמות, 34.1 — איסור נסיעות לחרל, 74.2 — עוצר, 17.6 — הריסת בתים או אטימתם, 15.7 — גירוש או מעצר-עיר, 37.6 — קנסות מטעם בתי-דין צבאיים והתעללות ישירה אחרת. רק 6.3 אחוזים אומרים שלא עברו אף אחד מאלה.

התשובה תבוא כהפתעה גמורה לרוב רובם של הישראלים, השומעים על מעשים כאלה מדי פעם, אך שאין להם מושג על מימדי התופעה.

העובדה כי במחצית המישפחות בגדה יש לפחות אדם אחד שנעצר מסיבה פוליטית ידועה למי שבקי בענייני הגדה והרצועה, אך לא לציבור הישראלי הרחב. אין זה החרגי, אלא הכלל לרוב העצום של צעירי הגדה.

לגבי ישראל, מאמינים 44.3 כי מאיר כהנא מייצג את הרגשות העמוקים של רוב הישראלים, אך 52.2 אינם סבורים כך. 9.9 מאמינים כי "פחות מחצי" מן הישראלים תומכים בהקמת מדינה פלסטינית לצד ישראל, 33.7 סבורים ש"פחות מזה", 22.2 "יותר מזה".

84.5 אחוזים סבורים כי בחמש השנים האחרונות השתנו התנאים בגדה וברצועה לרעה, ורק 2.1 סבורים כי השתפרו.

הניתוח הכללי של הנתונים: בעלי ההשכלה הגבוהה וההכנסה הגבוהה הם קיצוניים יותר מאשר בעלי ההשכלה וההכנסה הנמוכה.

ערפאת המתון

המסקנות שניתן להסיק מתמרנה זו הן, בין השאר:

● **יאסר ערפאת מייצג כיום את הסיתרון המתון ביותר שיש לו אחיזה בציבור הפלסטיני. כל שאר הסיתרונות והכוחות הם קיצוניים יותר.**

● האופציה הירדנית היא בדיחה.

● **הקנאות האיסלאמית היא עתה המתחרה הרצינית היחידה של אש"ף, ויתכן שהיא בעלית. (אין ספקים קודמים המאפשרים השוואה). קנאות זו שוללת את עצם קיומה של ישראל, ולא תיתכן עימה שום פשרה או הידברות.**

● **התמיכה בערפאת האיש רבה מאוד, והתמיכה באש"ף כמעט מוחלטת. אך אין תמיכה כזאת בקו של ערפאת. הדבר נובע, בלי ספק, מדעתם של רוב הפלסטינים שהקו המתון של ערפאת לא הביא לשום הישגים, וכי ככל שהפלסטינים נעשו מתונים יותר, נעשתה ישראל קשוחה יותר.**

● **הרוב העצום מצדיק פעולות אלימות, ויש לפסול לעליה של מוסלם הפיגועים. ככל שיוגבר היאוש מסיתרון מדיני.**

ועקתם של סנה, מילסון ושות', המשרתים את המדיניות שהביאה לתוצאות אלה, נשמעת כזעקת אותו יתום.

מטיל הרימון ניסה להתאבד ומצבו קשה וקורבנו המיועד מכחיש שזה בגלל אשה

מזה יומיים למישרד ג'יהפקות (גולרג'ור בוס) בתל-אביב. המקום הפך למיבצר, כמו מישרד הביטחון ובורסת היהלום מים ברמת-גן. יש מחסום בכניסה, ושני שומרי-סף דורשים מכל בא את תעודת זהות, שאותה יש להפקיד בידיו. ובתמורה מקבלים תג המוצמד לרש הבגד. מובן שאי-אפשר להיכנס אם אין מוזמנים עליידי מישור מבפנים, ואת ההזמנה מודאים בטלפון הפנימי.

באותו הזמן, במקום שקל להיכנס אליו אבל קשה לצאת ממנו, שוכב אברהם כרישי. הוא מאושפז בבית חולים, אחרי שניסה להתאבד ביום הרביעי, כשחתך את ורידי ידיו בבית המצור. על מיטתו מופקדת שמירה מישטרית במשך 24 שעות ביממה. מצבו של כרישי קשה, והוא אינו מזהה כלל את הסובבים אותו. שתי העובדות האלה קשורות זו בזו.

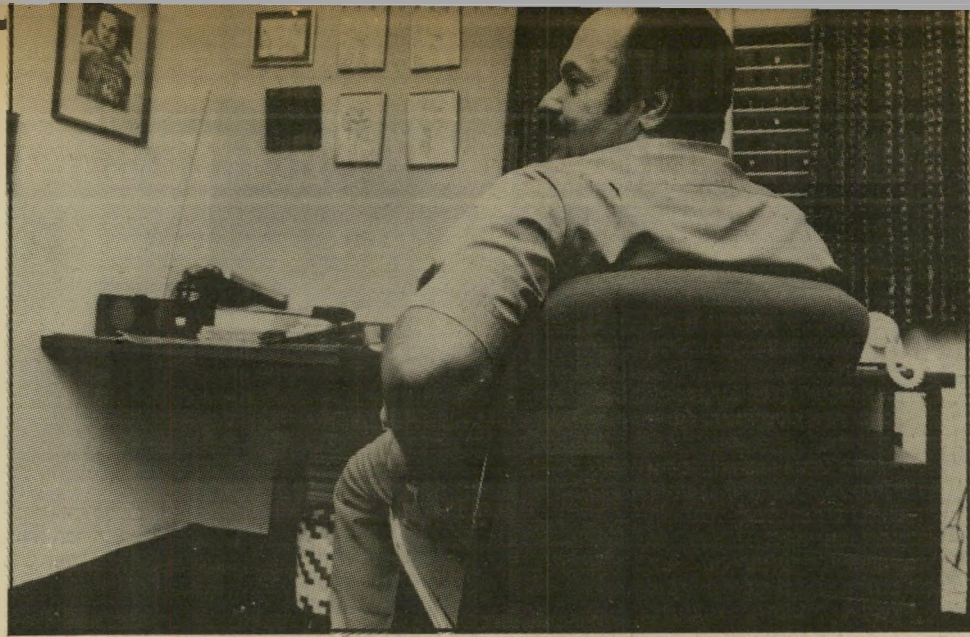
לפני שבועיים, ביום הראשון, כ-10 בבוקר, נכנס למישרד ג'יהפקות אבי כרישי, אחד מחמישה אחים, שכולם עבדו כתפאורנים בחברת-ההפקות. הוא נכנס למישרד, שלף רימון-יד, הוציא ממנו את הניצרה והניח אותו על שולחנו של יצחק ("איציק") קול, מנכ"ל החברה בארץ. אחרי-כך, כמו בסרטמתח בלשי, תפס קול את הרימון וניסה להשליך אותו החוצה. הרימון נתקע בסורגים. קול לא איבד את העשתונות. הוא

הרים בידיו החסונות בזריזות את כרישי, והצמיד אותו אל הרימון שבחלון. כדי שאם תהיה התפוצצות, יעצור המתנקש כגופו את הרסיסים. הרימון לא התפוצץ, למזלם הטוב של השניים. לאחר-מכן התברר כי הרימון היה חי וכשיר, ורק בגלל תקלה בלתי-צפויה לא התפוצץ. בזמן שכל זה קרה, רצה ורדה, מזכירתו של איציק וגיסתו לשעבר (אחותה של נעמי, גרושתו של קול) להוציק את הגברים בכניין. איש מן

הגברים לא היה מוכן לבוא ולעזור לו במאבקו עם כרישי. הפחד הפנימי הרימון היה גדול מהדאגה לבוס.

פיפי במשפך

פגשתי את איציק קול בביתו שבמת-השרון. הוא היה שרוץ על כורסה רכה מעור, ורגליו היו מונחות על הרום תואם. מולו עומד מזנון לאורך כל הקיר, ועליו כל הצורך האלקטרוני המודרני האפשרי. קול מחזיק בידו שלטר-חוק, ובעזרתו הוא שולט על כל המערכות שלפניו — מוסיקה, טלוויזיה, וידאו. למרות שעל

קול רינדו וקול פצצה

רלת הכניסה כתוב עדיין "איציק ונעמי קול", השניים גרושים מזה ארבע שנים. אחרי 28 שנות-נישואין. במיקלחת היתה ידידתו של קול, הרסה רגני (30), עוזרת-בימאי בהפקת אגדת הילדים כיפה אדומה.

לטענת האחים כרישי, כל הסיפור מקורו בכך שאחד מהם — אריה — ניהל רומאן עם הרסה רגני, ולכן פיטר קול את האחים מעבודתם ממחלקת התפאורה, אף-על-פי שהיו עובדים מעולים. קול שולל את הטענה הזו של האחים כרישי. הוא טוען שיכול היה למלא כקלות איצטריון באנשים השונאים אותו, ולמלא בקושי חמישה תאיטלפון באנשים האוהבים אותו.

ניסיתי לברר איתו איך הגיע למצב הזה.
סיפר קול:

את נעמי הכרתי כשהייתי בן 13. שנינו היינו בהשומרה-הצעיר. יום אחד שלחתי לה מיכתב-אהבה ובו כתבתי "אני אוהב, אוהב, אוהב אותך מאוד מאוד!"

הייתי כרישי-להורי, וגדלתי בבית ציוני-סוציאליסטי אמיתי. אבא מפא"י ניק. כשעברנו לבית משותף בשכר-דירה, הוא רדש שהארמה תהיה על שם הקרן-הקיימת, כי חשב שאסור שתהיה לאדם פרטי קרקע השייכת ללאום. אמי עברה בפרדסים. כדי שאני אלמד לנגן על כינור. למולי רכבתי על אופניים, הכינור נשבר, לא היה כסף לכינור אחר, וכך נפטרת אחרי שנתיים מהצרה הזאת. מובן שהעמדת פנים עצובות, אבל סוף-סוף יכולתי להתחיל לשחק כדורגל, כמו שאר הילדים.

אחרי ששלחתי את המיכתב לנעמי, החרימו אותי החברה. הייתי פחדן, כי הודיעו לי שאו חברה — או חברה. נפרדנו.

אחרי תקופה מסוימת יצאנו למסע של בנים ובנות למצדה. כל הבנים נשארו בלילה על המצדה, והבנות ירדו למטה. נעמי ואני הצטיידנו בפנסים וישבנו כל הלילה וניהלו שיחות במורס.

אחרי-כך הלכנו כמו שני אידיאליסטים, לקיבוץ נחשון, גרנו באוהל, ישנו יחד במיטת-סוכנות והתחממנו בפתילית-נפט. זה היה מהפכני, וההורים לא ידעו. כשהיה לי קר, מצאתי פטנט איך לא לצאת החוצה לקור כדי לעשות פיפי; הייתי עושה לתוך משפך שהיה מחובר לצינור, שקצהו היה מחוץ לאוהל.

רומאן עם

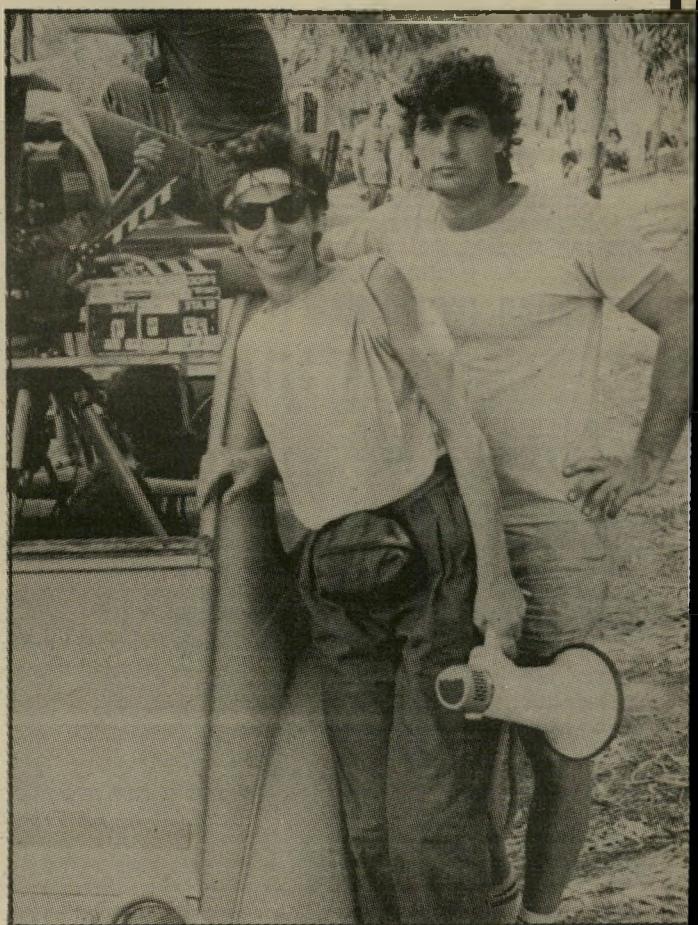
אופנאית

יום אחד הגיע לביקור אבא של נעמי, יהודי דתי-מסורתי. הוא שאל איפה גרה נעמי. הראו לו על האוהל. הוא שאל "ואיפה גר איציק?" הראו לו את אותו האוהל. כשהוא נכנס לאוהל וראה מיטה שרוחבה 70 סנטימטר, הוא פנה ואמר לי: "אתה לא חושב שהגיע הזמן להתחתן?"

התחתנו בקיבוץ נחשון בטבעת שהיתה משותפת לעוד כמה זוגות. עשר שנים היינו בקיבוץ, כשנעמי משמשת כמוכירת-הקיבוץ, והיתה אוהבת על כולם. בקיבוץ הוחלט באי-סיפה להקים מחזור ראשון של ילדים, ואז עשינו בן. כשהוחלט על מחזור

חשוד אבי כרישי בליווי שומרת ושומר אינו מזהה איש

ידידה הרסה רגני כיפה אדומה

האשה: נעמי קול ואיציק
28 שנות נשואין

הידידה: הדסה דגני (מימין)*
במיקלחת

נימית ונאמר לי ששמו פצצה בתפאור רות. איימו עליי גם אישית. אני לא מפחד, ואסור לי לפחד. בארץ מוכנים לשאת גבול מסויים של הצלחה. כשאתה עובר את הגבול, יש לך בעיה.

הטענה שלהרסה היה רומאן עם אחד מהאחים. אריה, זה שנמצא בארצות-הברית, אינה נכונה. אני יודע שהיא לא סבלה אותו, כשהם עסקו באותו הסרט.

לא פיטרת את האחים בגלל יחסים של הדסה עם אריה, זה אבסורד! לפני שלושה חודשים, אחרי שגמרו את התפאורות הבסיסיות לאגדות הילדים, פיטרת 30 עובדים מתוך ה-80 העובדים אצלנו. הפיטורים קשורים לחישובי-עילות.

עד כאן סיפורו של איציק קול. ואילו הידידים של האחים כשלהם: הכל קרה בגלל האשה.

אסור לפחד!

הסיפור עם הרימון התחיל בזה שהאחים השתלטו על התפאורות, ומכיוון שאנחנו מבצעים את התפאורות ביפו, הם התחילו לעשות שם "חופי-הכרז". הוזהרו אותי מפניהם. שניים בבית סודר, אחד על הירואין וזה שניסה להתאבד. אני מבין שזו הפעם השלישית שלו. אח אחד עובר עם חברת ההפקות בזימבבווה, ואחד בארצות-הברית.

בארץ יש נטיה לזוז הצידה, כשי מתגלה סיפור לא-נעים. כמו מאפיה. אני החלטתי להילחם בהם. יום אחד קיבלתי שיחת-טלפון אגר

הבת שלי, איילת, עכשיו בת 30. לומדת לתואר שני בפסיכולוגיה באוניברסיטה בלוס-אנג'לס. היא נשואה למהנדס-אלקטרוניקה. ממנה יש לי שני נכדים, והם תמיד "כמעט" חוזרים לארץ. הבן, שחר, הוא רופא גינקולוג בבית-חולים רמב"ם, סרן בחיל-הים, נשוי עם שני ילדים. למרות הגירושין, נעמי היתה, ותמיד תהיה, הידידה הכי טובה שלי. כל דבר בחיים שלי, פרט להליכה לקיבוץ, התחיל למעשה במיקרה: במיקרה יענק'לה אגמון פנה אליי והציע לי לנהל את הקאמרי. במיקרה מרגוט קלאוזנר ביקשה שאנהל את אולפני-הרצליה, ובמיקרה מנחם גולן פנה אליי, ומאז אני מנהל את אולפני ג'ג בישראל.

הכסף לא מעניין אותי, ואני חי ממשכורת. בדרך-כלל עוזבתי כל דבר כשהייתי בשיא. אף פעם לא נדבקתי לקרנות המיוזבה, עזבתי כשיעמם אותי. מעניין אותי כל פעם לפתוח מעגלים חדשים.

אני לא מצטער אף על רגע אחד. נעמי חינכה את הילדים, ואם יש לנו ילדים טובים ואינטליגנטיים, זה רק בזכותה. האמת היא שהיו לי הרבה ידידות גם בזמן הנישואין. אני לא יודע שהי מוזכרת שלי, רותי אמיר, התגרשה בגללי. אני יודע שמעולם לא הבטחתי לה נישואין.

הנישואין עם נעמי נגמרו למעשה כשנסעתי ב-1981 לארצות-הברית, כדי לשמש כשופט בתחרות מיס-יוניברס. בין השופטים היתה מרי מק-פדן, אחת ממתכננות-האופנה הידועות ביותר בארצות-הברית. היה בינינו רומאן, ומרי החליטה שאנחנו עומדים להתחתן.

כשחזרתי לארץ שיגעה אותנו בשרי חות-טלפון בשעות הלילה המאוחרות והבוקר המוקדמות. נעמי ביקשה גט, בכת-אחת. לקרוא, לראות טלוויזיה 28 שנים, אחרי שהילדים עזבו את הבית, נוצרה ריקנות, וכמובן שהוסיפה לזה העובדה שאני לא הייתי כל-כך בסדר.

שני, עשינו בת. בני נולד כשהייתי בן 20 וחצי, ובתי נולדה כשהייתי בן 23. אחרי 10 שנים החלטתי לעזוב את הקיבוץ, והיו לי שיחות קשות עם המזכירה — אשתי. עזבתי את הקיבוץ, ונעמי נשארה שם עם שני הילדים. שבוע אחר-כך הגעתי לשם במכונית מורד. ששיגעה את כל הקיבוץ. לי לא היה נעים להגיע לחדר שלנו, ונעמי הגניבה לי אוכל מחדר-האוכל. קניתי מכונית, כי תוך שבוע עברתי בסרט הראשון שלי: הם היו עשרה.

קניתי את הדירה הראשונה שלנו בפתח-תיקוה, ובטרם סיימתי לשלם את הראשונה כבר היתה לי דירה שלישית. מהר מאוד תפסתי את השיטה של שחקת האינפלציה. נעמי, שיצאה כבר מהקיבוץ, היתה מוועזת כשגילתה שאנחנו חייבים יותר ממה שאנחנו מרוויחים. לא אשכח איך הסתובבה בדירה כשבירה מרחום. כרי לחפש את המקום הכי קריר כדי לשים בו את המרגרינה.

מנב"ל קול (בשעת הפגנה נגדו)
"שונאים אותי"

אישי-בוהמה קול (עם ידידה)
"תמיד אהבתי נשים"

* משמאל: השחקנית איזבלה רו-סלינג

זהו שיחזור הריגתה של נוגה דרור בידי בעלה, אורי, שהתמוטט ובכה. "אני רוצה שהמישפחה תראה תמונות אלה, ותחליט בעצמה!" אמר

האשה מאיימת בצינור השוט
 המחסן, שם נהרגה נוגה, כאשר בידה צינור. על-פי דיברי הנאשם, הביאה נוגה את הצינור מהבית, ואיימה בו עליו. אחרי שחטף את הצינור, היכה אותה. נית, ששיחזרה את המיקרה, נראית עומדת ליד

רצח בארץ-ישוראל

היפיה

אורי דרור מוחה דימעה מעיניו
 ארץ לאחר שראה את סרט השיחזור שעשה באותו בוקר עם המישטרה. עד אותו רגע היה שליו וכמעט אדיש. היה למצלמה.

אורי דרור ואשתו, נוגה, סימלו את ישראל היפה. שני צעירים, צברים, בעלי רקע של תנועת-נוער ושרות צבאי ביחידה מובחרת. זוג שאהב טבע וטיולים, שיימי-מולדת וקירבה לקרקע. "אם הוא יכול היה לרצוח את אשתו, האם זה יכול לקרות גם לי?" תמה מישפטן, שראה את סרטי-השיחזור.

צינור ביד

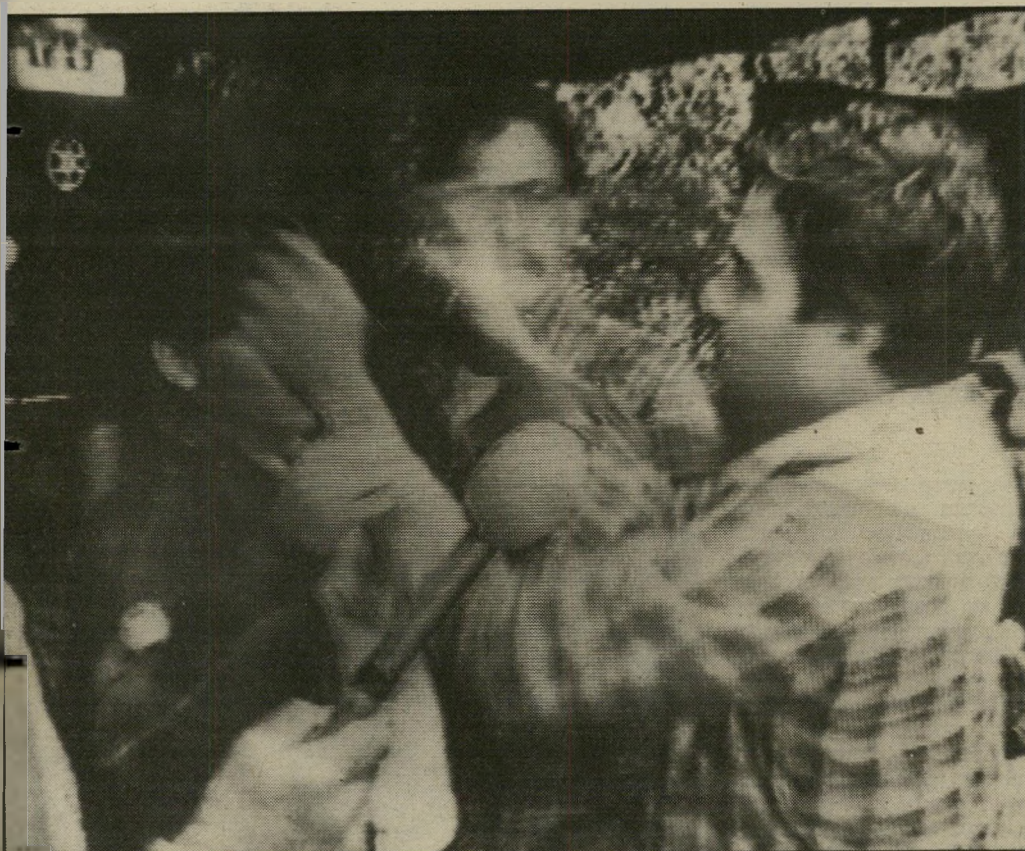
תשע שנים היה אורי דרור מנהל
 תבית-ספר-שרה כהרמירון. הוא התגורר עם אשתו ובניו הקטן בבית נאה, מוקף חורשות ושיחים. בבית הספר, נוגה דרור עברה מחוץ לבית, והיתה חוזרת כל יום במכונית המטרו להרמירון.

לוגג היו תכניות לעזוב את מקום עבודתו הנוכחי של אורי ולחזור להתגורר בחיפה, שם גרו בני-מישפחתם, ושם גדלו השניים. באותו ערב, ב-4 במאי השנה, חזרה נוגה הביתה מהעבודה, כמורה לציור במושב ספי סופה. ואורי חזר זמן מה אחריה.

להלן סיפורו של אורי דרור,

הכדקליט לעורך הדין
 מירווח קטן ביותר של תימרון.

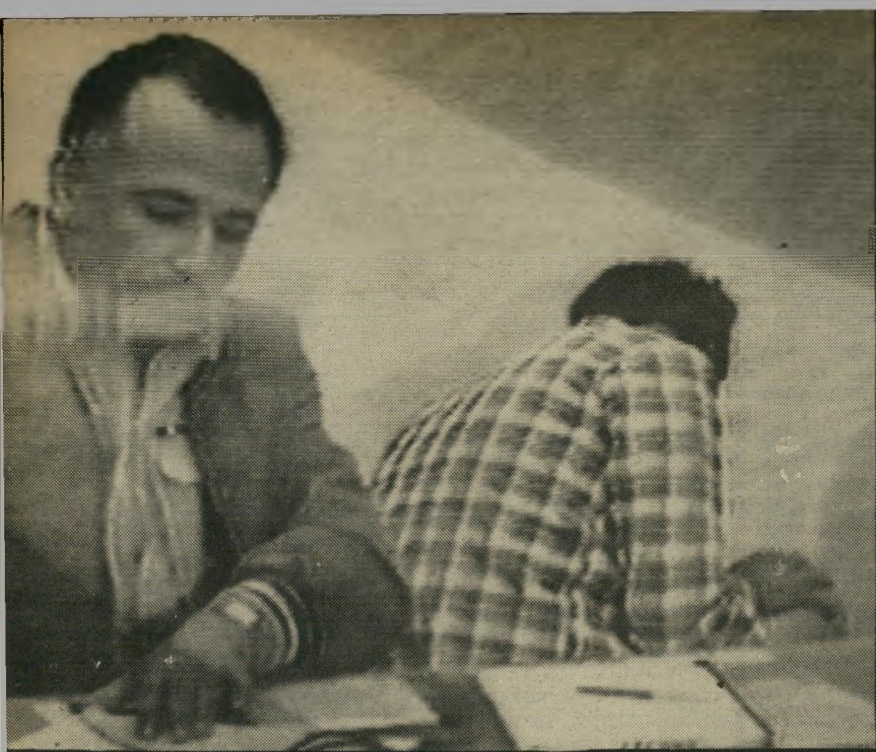

אורי דופק ראשה בקיץ
 אף-על-פי שהיה לו קשה לעשות זאת, שיחזר דרור את המכות שנתן לאשתו. הוא הראה לחוקרים כיצד דפק את ראשה בעמוד-ברזל, עליו נשענה סכנת-המחסן. אחרי כמה מכות היא נפלה ואמרה לו: "אני אוהבת אותך!"

אמרתי לה שאם עוברים לחיפה, שם יש שכנים, והיא צריכה להתחיל את הטיפול כבר כעת. התחיל ויכוח חריף. אמרתי לה שלא אעבור לחיפה אם היא לא הולכת

משהו כאיזה עניין. אני לא מתכוון לפרט. אמרתי זאת גם לחוקרים. ביקשתי שהם לא יפרטו. אמרתי לה שאני רוצה שהיא תלך לטיפול, כי היא לוקחת יותר מדי כדורים ומתפרצת.

כפי שסיפר אותו בשיחזור,
 שנעשה ביום ה-12 במאי:
 התחלת הסיכסוך היתה בבית. ישבתי כאן וקראתי. השעה היתה בערך 8.30. ואז באתי אל נוגה ואמרתי לה

אורי מכנה את גבו אחרי שהתחיל לבכות, היפנה אורי דרור את גבו למצלמה, כדי שלא תקלוט את בכיו. הגבר הק' שוח שיחזר בפרנטרוט את הריגתה של אשתו. אך לא יכול לראות זאת במו עיניו.

אורי נשבר ובוכה שעתיים אחרי השיחזור הוקרן הסרט לפני דרור. כל זמן השיחזור, נשבר והתחיל לבכות. הוא ניגב את עיניו בידו ואחר-כך מחה חולצתו.

אורי גורד את האופה אורי שיח' זר לפני ה' חוקרים כיצד גרר את גופתה של נוגה מהמחסן לכיוון המכונית. הוא סיפר כי היא עדיין חירחרה ונשמה, והוא התכוון לקחת אותה לבית-החולים רמב"ם בחיפה. "הלוואי שהייתי לוקח אותה", אמר נרגש.

לטיפול. התווכחנו קצת, צעקנו קצת, ואז נכנסתי לחדר הקטן שלי, ישבתי וסגרתי את הדלת. בסרט השיחזור רואים את הדירה בה התגוררו השניים. על הקירות תמונות רבות, בכל מקום מפיות סרוגות ביד, וגם אהיל המנורה סרוג ביד. הרבה אהבה ותשומת-לב הושקעו בריהוט של הדירה. חדרו של אורי הוא קטן, ויש בו ארון פתוח, המכיל ציוד טיולים, נעליים להליכה ולטיפוס, ליד הריים, חבלים, מנורות ופנסים. ליד הארון שולחן קטן, שעליו היו ניירותיו של אורי. נוגה פתחה את הדלת והעיפה לי את הניירות מהשולחן. רחפתי אותה וסגרתי שוב את הדלת. היא נכנסה שוב ונתנה לי בעיטה. רחפתי אותה והיא נפלה. לקחתי את צרור-המפתחות שלי ויצאתי מהבית החוצה. אמרתי לה שאני נוסע. שמעתי את נוגה יוצאת אחריי. עמרתי, התחלתי לרדת לאט-לאט במדרגות המובילות למכונית. הכל היה לאט. ראיתי אותה באה אחריי, היה לה צינוור ביד. צינוור-מתכת למים, שקנתי כדי לסדר משהו בדירה. אני חושב ששמתי את הצינור בין העציצים ליד הבית. שם היא מצאה אותו. הילד שלנו כבר היה ישן. כי אני חיכיתי עד שהוא יילך לישון, כדי לפתוח בוויכוח. לא רציתי שהוא ישמע. נוגה התקרבה אליי. אמרתי לה: "נוגה, אל תגוימי, מה את עושה?" אבל היא התרגזה מזה שהפלתי אותה קודם. היא אמרה לי: "אתה לא תיסע!" החזקתי לה את היר, ולקחתי את הצינור שהיה החזיקה, ונתתי לה מכה בראש. התחלנו להתאבק.

מקום השריפה דרור הראה לחוקרים את המקום שבו שרף את נעליו והברזנט שעליו גרר את הגופה. במקום נמצאו שרידים.

מציאת הצינור אורי דרור שיחזר כיצד זרק את הצינור לעבר השיחים. החוקרים הלכו לשם, חיפשו ומצאו את הצינור, והוא זיהה אותו.

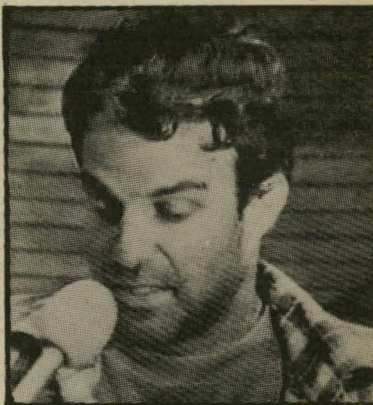
האופה במכונית היה קשה להכניס את הגופה לתוך המכונית ה'מישמחתית' הקטנה. אורי הראה כיצד פתח את הדלת.

את המדרגות הכיתה כמעט על ארבע. התיישבתי על המדרגות ואחר כך נכנסתי הכיתה ושתיים מים מהברז. רציתי לצלצל ל-100, להזעיק אמר בולנס, התיישבתי על הריצפה ליד הטלפון, ונשענתי על הקיר. אבל לא מצאתי את מיספרי הטלפון למצבני חירום. שהיו תמיד כאן.

חשבתי שיקח יותר מחצי שעה עד שאמבולנס יגיע הנה, ויותר מהר שאקח אותה לרמב"ם. לקחתי את המפתחות וירדתי למטה.

כאשר בא דרור לביתי. לשיחזור התנפלה עליו כלבה שחורה. שער טיניה מעידים כי היא מיינקה גורים. הכלבה קפצה עליו וליקקה אותו. וליוותה אותו כל הדרך. כאשר גרר את השוטרת ב" שיחזור. הוא ביקש מהשוטרים להרחיק ממנו את הכלבה. שהפ" ריעה לו.

כשירדתי מהבית, ראיתי את הנע" ליים של נוגה, שנשארו על המדרגות, ולקחתי אותה למכונית. גררתי את נוגה על הברונט למכונית, ופתחתי את הדלת הקדמית שלה. ניסיתי להכניס אותה למכונית. אבל זה היה קשה. אז פתחתי את הדלת של הנהג

דרור בראשית השיחזור
הרגשתי שהיא קרה!

ומשכתי אותה למושב הקדמי. משכתי אותה פנימה והיא נפלה קצת אחורה. פתחתי את החלון שלה ונסעתי לכיוון רמב"ם. הלואי שהייתי מגיע לשם! חשבתי שאם אצטרך, אוכל להיכנס לבית-החולים בנהריה, אבל ידעתי שבענייני-ראש מוטב להגיע לרמב"ם בחיפה. לא היתה לי חתיכת תחבורה באוטו. אז לקחתי ניילון, שהיה במכונית, ושמיני לה על הראש. לעצור את הדם.

נסעתי לשער של בית-הספר וציפצפתי לשוער, שיידע שזה אני. פתחתי את השער בדחיפת מכונית. לא יצאתי מהאוטו. התחלתי לנסוע מהר.

באיוש שהיה שלב נגהי בכוונה, והרגשתי שהיא קרה. הבנתי שהיא מתה. עצרתי את האוטו ולקחתי אותה אליי. חיבבתי אותה וורקתי את שקית הניילון החוצה מהמכונית.

המשכתי לנסוע ושוב עצרתי. לא ידעתי מה לעשות. פחדתי ובהלתי.

בנקודה הזאת התחלתי קצת להירדור. נסעתי בצד שמאל של הכביש, כי זה כביש צר ולא היו מכוניות אחרות. הייתי מטושטש לגמרי. התי

חלתי להירדור די בכוונה, נתתי לעצמי להירדור, וקפצתי מהמכונית. האוטו המשיך לרדת לאט-לאט.

בנסיעה נוגה היתה לציד, ממש צמודה אליי. ראשה היה עליי ורגליה על ההילוכים. אני יודע זאת, כי קודם ניסיתי להחליף מהלך ולא הצלחתי.

הרכב הירדור למטה. התיישבתי, פחדתי נורא, והבנתי שבעצם הרגתי את האשה שלי! את נוגה! חשבתי: מה יהיה עם הילד שלי?

ואז חשבתי שאני אביים תאונה. ניסיתי להתארגן. להתעשת. ירדתי למטה. למקום של האוטו, ועשיתי ביום תאונה.

בנוגע לא נגעתי. היא שכבה על ריצפת-המכונית. רק הרגשתי שהיא קרה. אני יודע שאחר כך מצאו כיתמרי דם מחוץ לרכב, אבל היא לא יצאה מהרכב. לא היוותי אותה.

כיביתי את המנוע ואת האורות. לקחתי סמרטוט לנקות את טביעות

האצבע שלי. ניקיתי את ההגה ועוד דברים. אני לא זוכר בדיוק. כחשיפשתי את הסמרטוט מתחת למושב הנהג. מצאתי את האקרה שלי. אקרה של משרד-החינוך. שהחזקתי ברשיון. לקחתי אותו ונתתי מכה לשמשה בקת האקרה. נתתי גם כמה מכות בתיקרת המכונית.

אני חושב שעם הסמרטוט גם שמיני דם על התיקרה, במקום ששם נתתי את המכות. נדמה לי, אבל אני לא בטוח. סגרתי את חלונות הרכב וגם את הדלתות. בכפתורים שלהן, ניקיתי ברוק את הידית מטביעות-אצבע. שיחשבו כאילו היתה תאונה.

הייתי מבולבל לגמרי, התיישבתי על הארץ וחשבתי שצריך ללכת הביתה. לקחתי את האקרה והסמרטוט והלכתי בשביל הזה עד הבית. אני מכיר את השבילים היטב. אני גר כאן. במעיינות-נריה עצרתי, כדי לשתות מים. ואחר כך נכנסתי הביתה.

מדורה

קטנה

כשהגעתי הביתה, הרלקתי את התנור ושמיני בו לאט-לאט את כל הבגדים שלבשתי. שמיני בו חולצה, מיכנסיים, סוודר, תחתונים, גופיה וגרביים. הכל נשרף. קצת אני רואה בתחתית התנור רק אפר.

לקחתי את הנעליים. את הברונט והצינור, ושמיני אותם בשקית-ניילון. האקרה קצת במיטרה, והמחסנית כאן בבית. היא שבורה מזה שהיכיתי בה בשימשת המכונית ובתיקרתה.

אחרי-כך ניקיתי כתם דם שהיה על הקיר. בהתחלה חשבתי שהכתם הוא מהנפילה של נוגה, כאשר העפתי אותה בבית, אבל אחרי-כך הבנתי שזה קרה כאשר נשענתי על הקיר וניסיתי לטלפן. הייתי כולי מלא דם. לקחתי סקוץ-ברזיט וניקיתי את הקיר. ועשיתי עליו עוד כתמים לבנים. את עיקבות-הדם ננעליים שלי ניקיתי בסמרטוט.

למחרת בבוקר קמתי עם שחר, לקחתי את הנעליים, הברונט והצינור. עמדתי כאן וורקתי את הצינור לעבר הצילמיה שם.

דרור שיחזר לפי בקשת המישי-טרה את זריקת הצינור בעזרת מקל. השוטרים יצאו לחפש בשטח את הצינור. אחרי דקות ספורות מצא הסמל חינואווי את הצינור, ואורי זיהה אותו.

לקחתי את הנעליים והברונט ושרפתי אותם כאן. סיפר דרור והראה לחוקרים שרידי מדורה קטנה. שם נמצאו שרידי נעליו השרופות וטבעות-ברזל קטנות. שהיו מחוברות לברזנט.

אחרי-כך חזרתי הביתה, תלשתי כמה צמחים שהיו מגואלים בדם, אספתי עליים ורשת-הסוואה וורקתי אותם. גם כמה אבנים, שהיו עליהן כיתמרים. וורקתי, עם טוריה טישטשתי את עיקבות המיקרה.

עד כאן.

"האם יש לך מה להוסיף?" שאל החוקר את דרור עם תום השיחזור, והוא השיב: "הייתי המום כל הזמן, לא יודע מה אני עושה וממי לבקש סליחה בכלל. אין לי מה להוסיף."

רק אחרי שעתיים, כאשר הראו החוקרים לדרור את השיחזור המצולם, וביקשו ממנו לחתום, הוא התרגש עד דמעות. הוא מחה את עיניו בידיו וניגב את הדמעות על חולצתו. הבכתי תפס אותו, והוא סובב את גבו למצלמה, כדי שלא תראה אותו בכיכיו.

כל המישפט כולו בנוי על השיחזור הזה של דרור. לתובעת אסתר חומשי גופר, נותר מעט מאוד להוכיח לביתי המישפט, אחרי שיחזור מלא זה. גם לסניגור, דן שיינמן, יהיה מידווח קטן מאוד של תימרון.

מאחר שהנאשם הורה כי הרג את אשתו במכות צינור בראשה, תהיה כנראה ההגנה מבוססת על כך שהי מעשה לא נעשה בכוונה תחילה, וכי נוגה קינטרה את בעלה ואימיה עליו בצניזורה-ברזל.

נותרה רק שאלתו של המישפט, שחזה בשיחזור, "האם זה באמת יכול לקרות לכל אחד?"

אסף וארבעים הדווקות

את המודעה של קליק בעיתון, היא אומרת. "התקשרתי. אמרו לי שיהיו על האוניה, מלבד הפנויים והפנויות, גם גראפולוג ופסיכולוג חברתי, שינסו להתאים בין הגברים לנשים. "החלטתי להצטרף. אף פעם לא הפלגתי, ואם ביתניים אכירי גבר, בכלל יהיה נחמד.

א"תה תמיד מחפש מוקדרי כוח ואתה אפילו אוהב את זה!" אומר אסף רובין (32), ומתכוון לעצמו. את סופי המילים הוא מגלגל בקצה לשונו בדרמטיות. לפעמים משפיל את קולו, לפעמים מגבירו. במשך שלוש שעות רצופות, בלי דקה אחת של הפסקה אלא לנשימות

7 ימים של ניקי -
ספינת האהבה
יוון והאיים: רודוס * תיקונס * פידאוס * תיקונס

רווקים, רווקות ושאר כנויים/כמויות ישתתפו בסוף חודש יולי כשיט חופים מרהיב ומענג שימשך שבועה ימים וילחץ

מחיר מבצע
לחודש יוני - יוני - רודוס - תיקונס - פידאוס
900 ש"ח
כלבד !!!

חינו מיד למרכז קליק לקבלת פרטים ולהרשמה:
בית אן על - בן יהודה 32 תל אביב
טלפונים: 294810, 03-298731

קליק

מודעת-הפירסום של רובין

חמישה כוכבים וחתי

חטופות, הוא מדבר, קופץ מנושא לנושא, רץ קדימה אל מטרה סמויה, בלתי-מוכנת.

כך גם מעשיו. מזה עשר שנים מסתובב רובין בתליאביב. כל כמה חודשים הוא מחליף עיסוק, מוצץ קצת רבש ועף הלאה.

עתה הגיע לעיסוקי-השידוכים, שהפכו בשנה האחרונה למיכרה-הזב, למרכז של עוצמה כספית. הוא הקים את קליק, מועדון-היכרויות, ביחד עם עמוס רומנו ויצחק זרוג, ואירגן מסע כספית-אהבה לפנויים ופנויות.

בשבוע האחרון של חודש יולי יצאה הספינה, סיטי-אוף-רודוס, להפלגה באי יוון. חידה קטנה: בין 500 הנוסעים היו 40 נשים פנויות. כמה גברים פנויים היו על סיפונה של האוניה?

סביר שאלה זו נסב הוויכוח בין הפנויות לבין אסף רובין, מבעלי קליק. גלית גרוס, רווקה, בת 24: "ראיתי

"ביום הראשון בבוקר עליתי על האניה. נדהמתי. מבין 500 הנוסעים כולם היו מישפחות עם ילדים או זוגות. היינו רק 40 פנויות וגבר אחד, זקן, שהחלים מהתקף-לב. "כבר ביום השני להפלגה רציתי לחזור הביתה, אבל לא יכולתי. מרוב שיעמום, כל הזמן ישנתי. אומנם, היכרתי הרבה חברות חדשות, אבל לא בשביל זה שילמתי 900 שקלים."

רובין משליך בכעס קופסת-סיגריות אל השולחן שלמולו. "גור דמיטרי" הוא צועק בעצבנות. "מה הן רוצות ממני? השיט בוצע על-ידי חברות האר-ניות מלחי. אנחנו כמו המלצנו על השתתפות במסע. הפנויות ידעו כי באוניה יהיו גם מישפחות. מלבד זאת, אי-אפשר היה לדעת כמה פנויים יהיו זה"ספינה. איך יכולתי לבדוק את

ומייד הוא מספר בנאוה איך בקליק בורקים בקפידה את מצבו המישפחתי של כל נרשם, וכמה יעיל הוא מועדון ההיכרויות.

אורלי לוי בת 40, ירושלמית: "לעור לם אין לדעת, יכול להיות שדווקא שם, על הספינה, הייתי מכירה מישהו. קיוויתי שזה ייראה כמו ספינת-האהבה — הרבה רווקים ורווקות, חיים במשך שבוע בתנאים טובים. נהנים, צוחקים, מבליים."

חושש ממרגלים

"עסקים זה הדבר הכי חשוב. אסור לערנב בתוך זה רגש. אסור לי להיות בעמדת חולשה, ורגש זה חולשה," אומר אסף רובין. "אתה לומד את כל זה בבית-הספר של החיים. באופן מעשי זה אומר, שאיפה שכולם יושבים — שם אתה יושב; מתחנך עם כולם, משתדל להגיע לאנשים הנכונים."

תליאביב של לפני עשר שנים אהבה משוררים צעירים שלא היה כסף בכיסם אך היתה להם השראה ודירה שכורה במקום טוב. אסף רובין התחיל לכתוב שירים:

אז אתה לוקח דירה בריינס פינת פרישמן ומתחיל לכתוב שירים. אני מבוגר מכדי לאהוב אותך / ועוד יותר מבוגר כדי לשכב איתך / מבוגר כדי לשכוח שאינך עוד / ועוד יותר מבוגר כדי לזכור."

"ואתה מחליט להוציא במהירות ספר-שירים." ממשיך רובין באתו

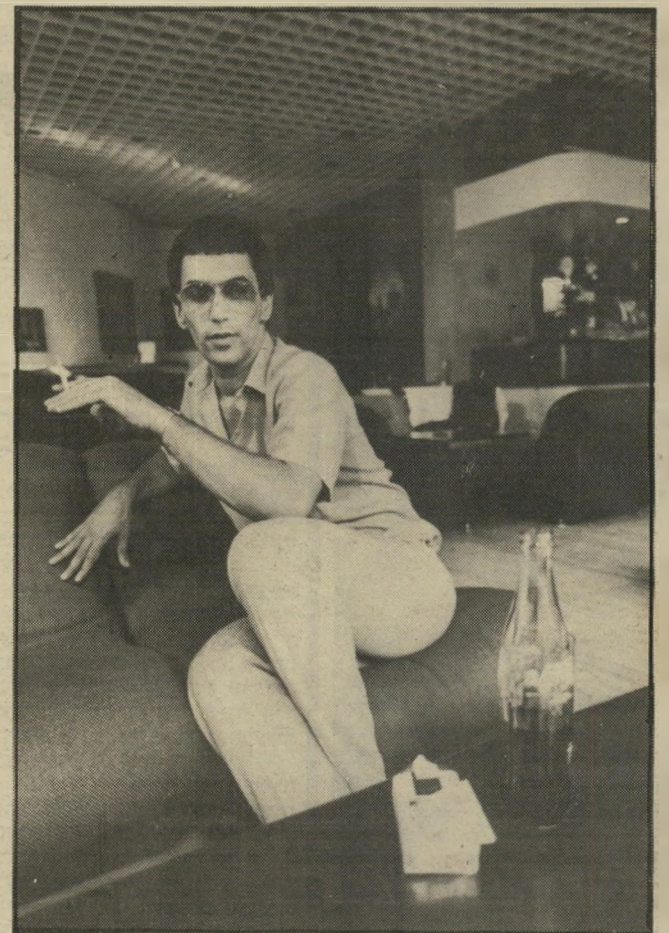

רובין עם סלאמי-שרון.
דווקא בסדר, למה לא?

אידאן תחרויות יופי לנשים שונות, הבטיח שידוך ובילוי ב"ספינת האהבה"

הקצב. "כדי שתוכל להגיד לכל מי שנחשב שאתה משורר. ואתה מוציא מכסף כדי להדפיס את הספר שנקרא: אני בערבון מוגבל. אוקיי? וזה היה סממן ראשון להצלחה. הקצב שאחרי הספר היה מהיר. אני

לצעירה בשימלה מנוקרת, ומבקש שתתרחק ממנו. "אני חושש ממרג' לים". הוא אומר, כמי שידוע כי רובין הגדול הוא מטרת ריגול מכובדת. את המלצר במיסעדה הוא מטריח ללא הרף: המרק מוזר, הסיגריה בלי

איש-עסקים רובין
עיסקראוויר בים

כבר במעיים של העיר הזו. אני אפילו מסדר כיריים שלי את הורמה בעיר הזו. גלית גרוס, תושבת פתח-תיקווה, אינה מרבה לבלות בתל-אביב. הבילויים שלה צנועים. כוללים אכילה במיסערות סיניות, צפיה בסרטי מתח ואהבה. "אבל אני מכירה את כל המועדונים. אחי החייל חורש את העיר כלילה וכבוקר מספר לי מה קורה. רובין, לעומתה, אוהב לסדר זרימות, לשלוט על המצב. בלובי של בית המלון שבו הוא מתגורר הוא ניגש

גפרור. הבירה משונה, המלצר האחר חולמני, חם כאן. אחרי תקופת השירה הפך רובין לעיתונאי בטמפו. עיתון זמני, ואתה לא מאבד את הרצון שלך להתקדם. לחיות על רמה גבוהה", הוא אומר ודוהר הלאה, אל עיסקראוויר אופני תיים. שאינם דורשים השקעה כספית גדולה או ידע מסוים. הוא רוכש מודעות בטמפו. הוא מבעלי העיתון חדשות המיטרה. מארגן תצוגות בירידה-המיזרח. מארגן תחרויות יופי לנשים שמנות.

נישואין של שלושה ימים

ב-4 בנובמבר 1981 נשא אסף רובין לאשה את אתי אניב. מיד אחרי-כך פרצה ביניהם מריבה מבישה. אתי טענה בשושה עם העולם הזה שאסף היה עסוק בספירת הכסף ובחישובים. תחת לפנק את הכלה הסתירה. "אמרתי לו שהחשבון שלנו משותף, אז אסי לקח את הכסף והכניס אותו לכיס מעילו. לא היה זה מכבדי לחטוף ממנו את המעטפות". אמרה אז אתי. אחרי-כך טיילו בתל-אביב ובילו עם חבריו של רובין. "זה מה שעושה זוג טרי כל-כך?" אמרה אניב. "רב על צקים ומתרוץ ברחובות עד 5 בבוקר!" כשהזרו בני הזוג רובין לביתם, עם הזריחה, נכנסה אתי למיטה והלכה לישון. אסף נשאר בחדר-המגורים והאזין לרדיו.

התעוררתי בבוקר, סיפר רובין, ושמעתי קולות שהעידו על חיפושים בדירה. זו היתה אתי שחיפשה את הכסף. אבל אני הייתי חכם יותר. החבאתי הכל במקרר.

עוד באותו בוקר חזרה אתי לבית הוריה. שלושה ימים אחרי החתונה כבר היה לבניה-זוג רובין מיסמך שאישר פתיחתו של תיק-גירושין.

התן רובין ואשתו אתי
כעבור 3 ימים: גט

רווקה גרוס (באמצע) בספינת-האהבה
היינו 40 פנויות וגבר אחד, אחרי התקף-לב

רווקה גרוס בתא שלה באוניה
"מרוב שיעמום כל הזמן ישנתי"

נופשונים, העיר כמו חיה בשבילים, פרשה עצמה למען כספם.

מחכך בהנאה

כך חיה גלית גרוס כפנויה צעירה: "אני גרה בדירה עם שני שותפים. כבוקר אני מתעמלת קצת, אוכלת ארוחת-צהריים עם אמה שלי או עם השותפים בדירה. אחרי-צהריים עובדת בכית-הספר לנהיגה של אבי, בערב מבקרת אצל חברות."

לפני חודשיים נפרדה מחבר, אחרי

"הפעלתי הרבה קשרים, ובסוף הצלחתי להיפגש איתו. נסענו במכונית שלו. אני ישבתי מאחור. פלאטו וז'ילבר, העוזר שלו, ישבו מלפנים. בשלב מסוים ז'ילבר ירד, פלאטו נהג במכונית ואני המשכתי לשבת מאחור. עוברים ליד בתי-הקפה של תל-אביב וכולם רואים איך פלאטו-שרון הוא הנהג שלי. רגע גדול. התגשמות של חלום."

רובין הפך להיות איש יחסי-ציבור של פלאטו-שרון. אחרי-כך נפרד ממנו וכתב עליו ספר. "פלאטו ביקש ממני לעצור את פירסומו. הגורילות שלו

"זה ביזנס אדיר! יש בארץ 600 אלף פנויים ופנויות!"

חצי שנה של חברות. היום היא לבד. מכירה בחורים חדשים בים או באמי-צעות חברות. "פנויה בשבילי זה לחיות לבד. בלי שום מחויבות, בלי שום תלות במישהו אחר", היא אומרת.

כדרכו, הריח רובין את הכוח הטמון באופנה החדשה. "זה ביזנס אדיר", הוא אומר בהתלהבות. "יש בארץ 600 אלף פנויים ופנויות. אם רק מחציתם יגיעו אלינו, גם אז נרוויח הון עתק". והוא מחכך את כפות-ידייו בהנאה, ומחייך, כאילו כספם כבר בכיסו.

השגיוחו עליי, נזכר רובין בגאוה. "הוא שונא אותי". פלאטו-שרון לא כל-כך זוכר מיהו רובין. "הוא חבר טוב שלי", הוא אומר אחרי דקה של מחשבה. "איש בסדר, למה לא?"

ושוכ מירוך היסטרי אחרי עיסוקים מכניסים: מכירת קרקעות, בית-ספר לדוגמנות וכתובת ספר נוסף, שוטר במלכודת, על הבלש הפורש אלי דדון. לפני שנה החלה לצמוח תעשיית הפנויים. תל-אביב התמלאה במועדון נים מתאימים, בתי-המלון אירגנו להם

(המשך מעמוד 11)

במיקרה זה נמשך המישפט שש שנים, והשופט לא הרשיע את הכיר רועים ברשלנות, ותלה את האשמה רק בנהלי העבודה בבית החולים. זהו מיקרה קלאסי של חוסר יכולתה של המערכת המיפשטית להגיע לעומק הבעיה. מאוד ייתכן שהרופאים אשר ניתחו את הילדה התרשלו, אך בית המישפט לא הצליח לקבוע זאת. החזן ניסם מטבירה נותח בבית החולים העמק בעפולה, עקב שבר מיפשטית.

בעת הניתוח נפגעו בליד, ועקב פציעתם נפטר ניסים כעבור שתיים ספורות.
אולי בא מותו כתוצאה מרשלנות רפואית-טכנית בזמן הניתוח וחוסר השגחה לאחר הניתוח.

● ביאנה הנדלמן מנתנה, חיילת בת 20, נפטרה בבית חולים מאיר בכפרסבא כתוצאה מהרדמה שניתנה לה לצורך ניתוח הוצאת התוספתן. לפני הניתוח נשלחה ביאנה הפעמים לביתה למרות העובדה שהיא התלוננה על כאבים בבטן — תלונה הרושית השגחה רפואית מתמדת.

● פנינה גיבורי, בת 50 מפתח תקווה, נותחה על ידי הפרופ' חיים חיימוב בבית חולים השרון, עקב פוליס כמעט הגס. היא נפטרה בזמן הניתוח כתוצאה מתקלה בהרדמה: המרדים, הר"ר פרידמן, יצא בזמן הניתוח והשאיר חולה ללא השגחה, כשביטנה פתויה.

גם במיקרה זה המישפט נמשך שנים, והשופט שחקר את המיקרה

שימעון שרף, מנהל מחוזי הדרום, מדוע מת יוסי, ענה בצורה מוזרה ומתחמקת: "היכרם לדווח על צהבת, לא דיווחו לי".

● ברכה רות מבני ברק נפטרה בבית החולים לילדות הקריה, מזיהום בעת הלידה: הסבר האחראים: "מחלה גרירה".

● שי ברניב בן 15 מרעננה נפטר משפעת (!) בבית, ללא טיפול. הוא התלונן כמה פעמים באוזני הרופאים, שלא התייחסו בריצנות לתלונותיו.

● בכמה בתי חולים בארץ מתו באחרונה חולים בעת בדיקה מכשירית — צינתור. ברור שאנשים אינם אמורים למות בגלל בדיקות ומשהו השתבש בעת הבדיקה.

● אסתר טרבלסי עברה ניתוח להקטנת החזה בבית החולים יוספטל באילת. שישה ימים אחרי הניתוח נשלחה הביתה, לקיבוץ עין גדי, להשגחה של אחיות במירפאת הקיבוץ.

לפתע הרגישה לחץ באיזור החזה, צנחה ממיטתה, התעלפה, וכעבור כמה שעות מתה.

ברור, שגם במיקרה הזה חלה החמרה במצבה של המנותחת, בגלל אייבוחן של סיבוכי ניתוחי מסויים בזמן שיחורה. היא מתה כתוצאה מניתוח קוסמטי, קרוב לוודאי בגלל הונחה רפואית, שניתן להגדירה כרש לנות רפואית.

● בבית חולים שערי צדק נכרת רחמה הבריא של אשה בת 20, רק בשל החשד שהרחם מומם. לא נעשתה בדיקה מתאימה לוודא שהר

הלוויית חללי התאונה בחפציבה כל המדינה הזעזעה

בצורה מעמיקה תלה את כל האשמה במרדים. האם אין מנתח אחראי וחייב להתחלק באחריות יחד עם המרדים? הילדות רותי סוויסה, בת 28, נפטרה אחרי לידה בבית החולים סורוקה כבארשבע, כפי שנאמר אחר כך היא לקתה ב"מחלה גרירה" — אנמיה.

● שושנה כהן מירושלים נפטרה מהרדמה בעת ניתוח גינקולוגי קטן, שעברה בבית חולים חדשה הר" הצופים. מנהל בית החולים, הר"ר אולמן אמר לקרובי מישפחתה: "מה לעשות, קורה".

● אשה צעירה נפטרה בי בית החולים "העמק" בעפולה בעת ההרדמה כאשר הרצא מגרונה שריר עצם שנתקע שם כמה ימים קודם לכן.

● דנה קפולסקי, תינוקת ירו שלמית בת 9 חודשים, נפטרה כתוצאה של וריקת-חיסון משולשת, תשובת משרד הבריאות: "זה מיקרה נדיר מאוד, בורקים מה קרה".

● יוסי יפרה, בן 8 וחצי מקריית מלאכי, קיבל כמשך כמה שבועות טיפול נגד תולעים, ונפטר מצהבת שלא אוכחנה בזמן. כאשר נשאל הר"ר

לא ידועים לי מיקרים שבהם נעשו רופאים בעיקבות מעשים כאלה. לדעתי, גם המיקרה הנב מהווה רשלנות — הפעם של המימסד הרפואי, שהנהיג שיטת טיפולים במיקרים של חבלות ראש: לא מכבר הורעזעה כל המדינה מתאונות הדרכים שבה נהרגו נערי קי" בוז חפציבה, כעיתונים נכתב על מאמצים רבים להציל את חיי הפצועים, אך לא נאמר דבר על עובדה ששני פצועים מהתאונה הזאת הגיעו לבית החולים בעפולה ומשם נשלחו לבית החולים רמב"ם ומתו לפני שקיבלו טיפול.

נשאלת השאלה: אם הפצועים האלה היו זקוקים לטיפול מיוחד בבית החולים רמב"ם עקב מצבם הקשה, אך העזו לטרטר אותם במצב כזה ברכב? מדוע לא הביאו רופאים מומחים מרמב"ם לבית החולים בעפולה כדי לתת לפצועים טיפול מתאים במקום? ואם בבית החולים העמק חסר ציוד הנהיגו לטיפולם כאלה — אז מדוע הוא חסר? אם לא היה מחסור בציוד אלא רק מחסור ברופאים — מדוע לא הביאו את הרופאים הללו למקום?

אני יכול לטעון בוודאות שפצועי חפציבה היו נשארים בחיים אם לא היו מעבירים אותם מעפולה, אך יכול אני לטעון בוודאות שטיטורס ברכים החמיר את מצבם וקירב את קיצם.

במיקרה זה התרשלו הרופאים שהחליטו לשלוח פצועים, והתרשלו גם כל האחראים שהנהיגו נהלים כאלה.

גם מבית החולים בראזיל באשקלון טיטור לא פעם נפגעי ראש לבתי חולים אחרים וגרמו למותם.

כל המדינה הצטערה על מותו הפיתאומי של חבר הכנסת לשעבר דב זכין. לא הודגשה העובדה שהעזרה הראשונה לזכין הגיעה באיחור רב, למרות העובדה שתחנת מגדוד ארם ממוקמת ממש מול מקום מגוריו בתל אביב. גם במיקרה זה בולטים הנהלים הפגומים והאירגון הרפואי הלקוי.

יש לי חשד כבד שגם במותו הקהיר של תתיאלוף אורי טלמור, בן 52, יועץ שר הביטחון, אשמה לא מעט שיטת מתן הטיפול.

האם תיברק בצורה רצינית כל דרך הטיפול שקיבל אורי טלמור? האם מיקרה-מוות מרלקת קרום-המוח ומסינוסיטיס (!), כפי שדווח לציבור, אינו דורש בדיקה יסודית? לי כמעט ברור שהיה פה מחדל רפואי.

כיום אין מתים ממחלות כאלה, אם ניתן לחולה טיפול מתאים, המתחיל בזמן הנכון.

כל המיקרים עליהם הצבעתי מהווים אגמות קלאסיות לרשלנות רפואית. מה שמדאיג אותי הוא שבכל המיקרים הללו, חקירות משרד הבריאות והוועדות למיניהן נמשכות חודשים ושבוע, ללא הכרעה. בכל המיקרים האלה דובר משרד הבריאות והאחראים על בתי החולים מוכרים וקושים וברווים למישפחות ולציבור ולעיתונאים: "מיקרה נדיר מאוד", "מיקרה מסובך מאוד", "מיקרה שאינו ניתן לטיפול". כך שלפעמים נוצר רושם שבמדינת ישראל חי לא רק עם סגולה, אלא התרכזו כל המיקרים המיוחדים של המחלות הנדירות ביותר בעולם.

ועדות של חולים
הם הפיתרונות? כיצד ניתן לגרום לכך שהרפואה בארץ לא תהיה כערפר, שתחת להאריך חייו של האדם הוא מוצץ את דמו?
לדעתי, קיים סיכוי להתגבר על מגיפת הרשלנות. לשם כך יש צורך בשינויים מהותיים בכמה מישורים:

● אווהי המדינה חייבים לדעת את האמת על כישלונות ברפואה, כדי שיוכלו להתגונן ולהגן על עצמם ועל קרוביהם.

רשלנות רפואית יש בכל העולם, ובכל ארץ יש קורבנות של רשלנות כזו. אך מיספר החולים הנפגעים מטיפול רשלני בארץ הוא גבוה בהרבה

מאשר בכל ארצות מערב-אירופה, ואין לטשטש עובדה זאת. יריעת האמת היא תנאי ראשון לשינוי המצב.
כל מיקרה מוות וסיבוכי לאחר טיפולים וניתוחים חייב להיברק על ידי גורם אובייקטיבי, בלתי תלוי במישרד הבריאות ובתנהלות קופות החולים.

צריך להקים גוף רפואי הדומה למוסד מבקר-המדינה, שיהיה מורכב מרופאים בעלי שם ומאנשי ציבור.

כאשר יש רי רופאים גימלאים, מלאי מרץ, היכולים לשמש כחברים בגוף זה, יש לחוקק נוהל שיחייב לסיים בירורים במיקרה של חשד לרשלנות רפואית תוך פרק-זמן סביר. נראה לי שזמן סביר אינו עולה על שלושה שבועות, גם באירוע המסוכן ביותר. חקירות מישטריות של מיקרי רשלנות רפואית יש לבצע בעזרה ובנוכחות של רופאים מומחים, שיריכו וייעצו כיצד לנהל את החקירות הספציפיות.

חייב לקום בארץ גוף רפואי שיספק לנפגעים מטיפול רשלני חוות-דעת אובייקטיביות, בלתי תלויות במימסד, שישמשו כעדות בבירורים עם חברות הביטוח ובין כותלי בתי-המישפט.

גופים כאלה קיימים כבר כמעט בכל הארצות, כולל ארצות-הברית, והם עוזרים מאוד להגנת האזרח ולטיהור מערכת הבריאות והקטנת מיקרי הרשלנות.

● רצוי שליד בתי החולים הציבוריים והפרטיים יהיו ועדות ציבוריות, המורכבות מנציגי ציבור המטופלים בבתי חולים זה, שירכוזו את תלונות החולים ויהיו קשר בין ההנהלה הרפואית לבין הציבור, ועדות אלה קיימות זה זמן רב באנגליה, ופועלות באופן יעיל מאוד.

● בתוך ציבור הרופאים חייבת להתחולל מהפכה מוחית, מוסרית וחינוכית, יש לעשות בירורים פנימיים, גלויים, של כל סיבוכי במהלך טיפול, ללמוד מהשגיאות, ולא לנסות להסתירן, כפי שנהוג כיום. יש לחנך את הדור הצעיר של הרופאים שחמור לעשות שגיאה, אך פי כמה חמור יותר הוא לא להודות בשגיאה ולא לנסות לתקנה.

המחנכים היום בבתי-הספר לרפואה נותנים דוגמה שלילית לדור החדש בכל המישורים הקשורים ברפואה. הם מלמדים את הדור הצעיר שלא לפצות את פיהם ולא לערוך ביקורת עצמית, היכולה לשמש כקלף נגדם בידי המתחרים.

הדיון על מיקרי רשלנות חייב להיות פומבי ופתוח. לעיתונות יש תפקיד מיוחד בעניין. לדעתי, העיתונאים חייבים לפרסם כל חשד לרשלנות, ללא פחד שזה יפגע במימסד הרפואי ובמהלך הטיפול.

● יש לגרום לשלילת רשיונותיהם של רופאים רשלניים לתקופה מסוימת, כפי שנעשה בארצות המערב, וכפי שנהוג ביחס לנהגים.

מבחינתי, אין הכרח בין רופא רשלן ונהג רשלן.
קברניטי הרפואה, פוליטיקאים רופאים גם יחד, יודעים את האמת על רמת שירותי-הרפואה בארץ. זו הסיבה שנבחרה העצם נוסעים לחו"ל לקבלת טיפולים.

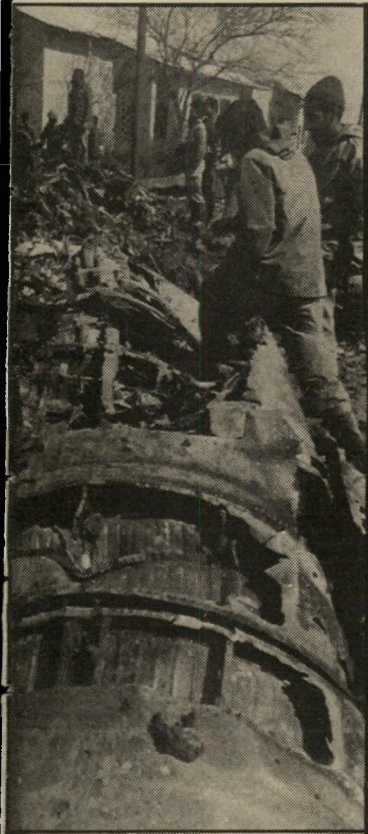
מנהל מחלקת כירורגית-חזה בבית החולים שיבא בתל-השומר, הר"ר יאיר ליברמן, נסע יחד עם מנתח-הלב דני גור לטיפול לחו"ל. כמוהו עוברים טיפול רפואי בחו"ל עשרות רופאים בכירים במערכת הבריאות בארץ.

הם יודעים את האמת על המתרחש במערכת הבריאות בארץ. הם יודעים שההכרזות על השתלבות כבד והשתלבות לב הם בלוף אחד גדול, אחיזת עיניים, תעמולה המכוונת להסתיר את האמת על המצב במערכת הבריאות.

אנחנו, עמר, חייבים להגן על עצמנו.

החזית המיזרחית
(המשך מעמוד 15)
ההסכם ההיסטורי בין חוסיין ר ערפאת היה, על כן, לצנינים בעיני סוריה. שבירתו היה יעד סורי חשוב, מה גם שיוזמה מדינית ירדנית-פלסטינית יכלה להביא לשלום נוסח-אמריקה, בעוד שסוריה חייבת לקדם את האינטרסים של ברית-המועצות, המספקת לה נשק וגיבוי מדיני.

כאשר הגיע המלך חוסיין למסקנה שעליו למנוע את התמוטטות המישפט של סדאם חוסיין בעיראק, הוא ביקש בראש-דבר לשלום להשכין שלום בין בגדאד ודמשק. הוא גם ביקש ליצור בסיס לשיתוף-פעולה סוריו-ירדני, לקראת הסכנות הממשותפות ובזאת כדי להתקרב לאסד, הקריב חוסיין את בריתו עם אשף

מטוס עיראקי שהופל באיראן הסכנות הממשמשות ובאות

ושם קץ ליוזמת-השלום הירדנית-פלסטינית.
תרועות-השימחה שהדבר עורר בי ירושלים נבעו מאי-הבנה.

מהחידקל

אל הירדן

ח וסני מובארכ שותף לראגותיו של חוסיין. אומנם, מצרים רחוקה יותר ממקוריה-הסכנה. חוץ מזה היא גם שונאת את סוריה, ולא תצטער על התגמרותו של הדיקטטור הסורי השחצן.

אולם מצרים חיה בעולם הערבי, והאפשרות של תקומת גוש איראני-עיראקי קנאי מדאיגה גם אותה. לכן אין מובארכ נלהב לי הפגנות וירידות עם ישראל, וזמבן שאין ברצונו להביך את המלך חוסיין על-ידי סיבוכו בהפגנות מסוג זה.

אילו הבין שימעון פרס את המצב אות הזאת, היו נחסכות לו הרבה אכזבות. אולם בירושלים אין מנגנון ממלכתי מיקצועי לבחינת המצב בערבת הערבי, ואין תהליך מסודר של קבלת החלטות במיגור זה (ואכל בכל מיגור אחר). אין מוסד עליון לביטחון לאומי, המסוגל להעריך את הסיכונים והסכנות העומדים לפניו, לגבש מראש תוכניות לקידום פני סכנות ולניצול ההזדמנויות. האילתור חוגג, מה שמתרחש כיום על נהרות בבל, עלול להגיע מחר אל גרול הירדן.

מונטנה קרירה

העולם הזה

דימוניד על שולחנו של איציק קול:

דימוני סודי

לא

סיכסוך

עם

"מאפיה"

